

2023

Stageverslag Gemeente Groningen

Reinder Rittersma

Rapport: Verslag afstudeerstage 1^e kans
Studienummer: 389221
Organisatie stage: Gemeente Groningen
Inleverdatum: 12-06-2023

Informatiepagina

Gegevens praktijkbegeleider

Naam: Frank Aikema
E-mailadres: Frank.Aikema@groningen.nl
Telefoonnummer: +31 6 31 99 01 37
Plaats: Gemeente Groningen Zuiderdiep

Gegevens docent begeleider + eerste beoordelaar

Naam: Kees Huising
E-mailadres: k.m.huising@pl.hanze.nl
Telefoonnummer: +31 6 15 23 51 12
Plaats: Zernikeplein 11, Institute of Future Environments, Built Environment

Gegevens tweede beoordelaar

Naam: Frouke de Boer
E-mailadres: f.j.de.boer@pl.hanze.nl
Telefoonnummer: +31 50 59 54 59 7
Plaats: Zernikeplein 11, Institute of Future Environments, Built Environment

Gegevens Student

Naam: Reinder Rittersma
E-mailadres: f.e.rittersma@st.hanze.nl & Reinder.Rittersma@groningen.nl
Telefoonnummer: +31 6 57 18 39 17
Plaats: Hora Siccamasingel 103, Groningen

INHOUDSOPGAVE

Inhoud

Informatiepagina	1
INHOUDSOPGAVE	2
INLEIDING	4
1 BESCHRIJVING VAN DE ORGANISATIE EN WERKPLEK	5
1.1 BESCHRIJVING WERKOMGEVING	5
1.2 MOTIVATIE STAGEKEUZE	5
1.3 ORGANOGRAM ATELIER STADSBOUWMEESTER	6
1.4 ORGANOGRAM TEAM STEDENBOUW	6
1.5 ORGANGRAM PROJECTGROEP ZERNIKE CAMPUS	6
2 WERKZAAMHEDEN, ACTIVITEITEN EN PROJECTEN	7
2.1 PROJECT WINKELCENTRUM PADDEPOEL	7
2.1.1 AANLEIDING EN CONTEXT	7
2.1.2 OPDRACHT OMSCHRIJVING	7
2.1.3 WERKWIJZE	8
2.1.4 WERKZAAMHEDEN EN ACTIVITEITEN	8
2.1.5 RESULTAAT	10
2.1.6 REFLECTIE	10
2.2 PROJECT ZERNIKE CAMPUS GRONINGEN	12
2.2.1 AANLEIDING EN CONTEXT	12
2.2.2 OPDRACHT OMSCHRIJVING	12
2.2.3 WERKWIJZE	13
2.2.4 WERKZAAMHEDEN EN ACTIVITEITEN	13
2.2.5 RESULTAAT	15
2.2.6 REFLECTIE	15
2.3 ONDERZOEK VERBINDING ZERNIKE - BINNENSTAD	17
2.3.1 AANLEIDING EN CONTEXT	17
2.3.2 OPDRACHT OMSCHRIJVING	17
2.3.3 WERKWIJZE	17
2.3.4 WERKZAAMHEDEN EN ACTIVITEITEN	18
2.3.5 RESULTAAT	19
2.3.6 REFLECTIE	20

3	VERANTWOORDING COMPETENTIES EN LEERUITKOMSTEN.....	21
3.1	INITIEREN EN STUREN	21
3.2	COMMUNICEREN EN SAMENWERKEN.....	21
4	ALGEMENE REFLECTIE.....	23
5	VOORUITBLIK AFSTUDEERPROJECT.....	24
5.1	ONDERWERP EN AANLEIDING	24
5.2	PLANNING.....	24
6	BIJLAGEN.....	25
6.1	LOGBOEK.....	25
6.2	ORGANOGRAMMEN.....	39
6.2.1	ORGANOGRAM ATELIER STADSBOUWMEESTER	39
6.2.2	ORGANOGRAM TEAM STEDENBOUW.....	40
6.2.3	ORGANOGRAM PROJECTGROEP ZERNIKE CAMPUS.....	41
6.3	ONDERZOEKSRAPPORT VERBINDING ZERNIKE – BINNENSTAD.....	42
6.4	MAQUETTE PADDEPOEL.....	57
6.5	SCHETSEN ONTWERPSESSIES PROJECT ZERNIKE	63
6.6	VERBETEREDE HUIDIGE EN VISIEKAARTEN ZERNIKE CAMPUS.....	75
6.7	STEDENBOUWKUNDIGE RANDVOORWAARDEN HOTSPOT STUDENTEN.....	83
6.8	VRAGEN ENQUETE.....	84
6.9	UITKOMSTEN ENQUÊTE	86
6.10	OVERIGE BIJLAGEN	92

INLEIDING

In het kader van de stage bij de Gemeente Groningen heeft de student de mogelijkheid gekregen om binnen het Atelier Stadsbouwmeester (ASBM) en team Stedenbouw werkzaamheden uit te voeren. Het doel van dit rapport is om beknopt een overzicht te bieden van de ervaringen, werkzaamheden, verantwoording van alle werkzaamheden en de reflectie van de gehele stageperiode.

In de afgelopen maanden heeft de student veel individueel en professioneel werk verricht maar heeft ook binnen project- en ontwerpgroep samengewerkt met veel professionals. Daarbij is de student betrokken geweest bij het uitvoeren van een onderzoek, het verzamelen en analyseren van gegevens, veel tekenwerk in de vorm van kaarten en modellen, het maken van een maquette, en het ondersteunen en bijwonen van verschillende projecten. Daarnaast heeft de student veel vergaderingen, sessies en projectdagen bijgewoond waarin de student een actieve en professionele houding heeft aangenomen.

De lezer kan verwachten dat dit stageverslag een inzicht biedt in de professionele ontwikkeling en groei van de student. Tevens zal het verslag een reflectie bevatten waarbij de student reflecteert op het afgelopen half jaar en terugkomt op goede en leermomenten. Ook zijn er in de bijlagen alle werkzaamheden visueel toonbaar gemaakt.

1 BESCHRIJVING VAN DE ORGANISATIE EN WERKPLEK

Dit hoofdstuk beschrijft de structuur binnen de organisatie en de werkplek van de student.

1.1 BESCHRIJVING WERKOMGEVING

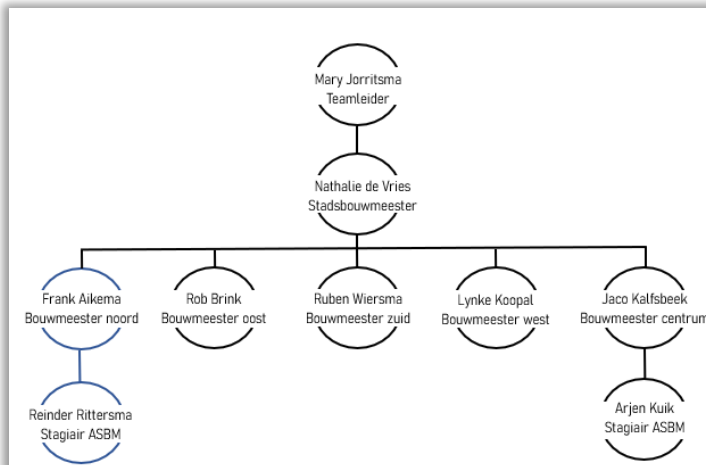
De Gemeente Groningen is een gigantische organisatie die werkt aan veel vraagstukken. Binnen de stageplek van de stagiair, Atelier Stadsbouwmeester (ASBM), wordt door in totaal zes bouwmeesters gewerkt aan alle complexe ruimtelijke vraagstukken binnen de Gemeente Groningen. Hierbij kan gedacht worden aan het opnieuw invulling geven van een ambulancepost en haar directe omgeving, de ringwegen of het opnieuw invulling geven aan de campus van Groningen. Er is één stadsbouwmeester en daaronder staan vijf stadsbouwmeester die alle projecten hebben verdeeld over vijf gebieden in de gemeente. De locatie van het ASBM is bij de Gemeente Groningen aan het Zuiderdiep. De stadsbouwmeester zijn geen projectleiders van een project aangezien dit simpelweg niet mogelijk is omdat sommige stadsbouwmeester wel meer dan 70 projecten hebben. De student is betrokken op één stadsbouwmeester die de taartpunt van het centrum naar Reitdiep naar Eemskanaal onder zijn hoede heeft. De student werkt binnen dit gebied aan de complexe vraagstukken rond het gebied: Paddepoel, Selwerd, Zernike Campus en alles ertussen. De stadsbouwmeesters geven hun meningen en input binnen de verschillende projecten als er om hun mening gevraagd wordt en zijn betrokken binnen de projecten op een manier waardoor ze niet overal aanwezig hoeven te zijn maar juist op de cruciale momenten hun meningen delen en input geven over de complexe vraagstukken.

Daarnaast werkt de student veel samen met collega's uit het stedenbouwkundige team die meer praktisch te werk gaan ten opzichte van het ASBM. Dit is een team van verschillende stedenbouwers en landschapsarchitecten die onder leiding van een teamleider werken aan complexe vraagstukken, meedenken in projectgroepen en tekeningen/modellen maken. Dit in nauwe samenwerking met het ASBM.

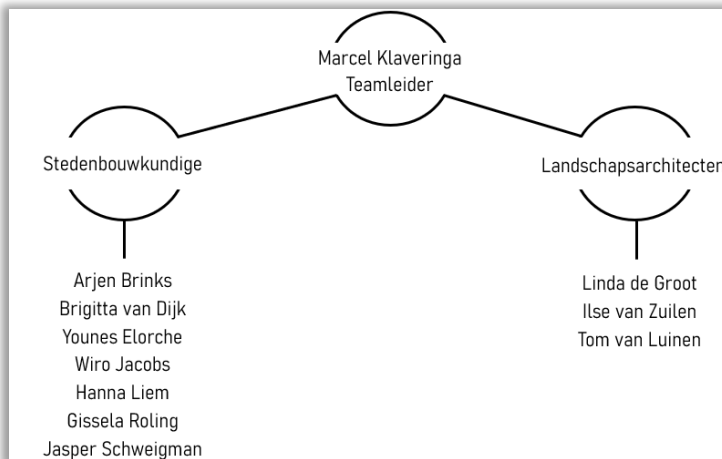
1.2 MOTIVATIE STAGEKEUZE

De werkomgeving speelt natuurlijk een belangrijke rol in de ontwikkeling van de student op het gebied van vaardigheden en competenties. De keuze van de werkplek is gemaakt door samen in gesprek te gaan wat de verwachtingen zijn vanuit beide partijen. Na een goed gesprek zijn beide partijen tot besluit gekomen dat ze met elkaar in zee gaan. Vanuit het ASBM en de praktijkbegeleider lagen mooie en complexe vraagstukken op tafel waar de student enthousiast over was en waarvan de student dacht dat deze kon groeien op professioneel vlak binnen deze projecten.

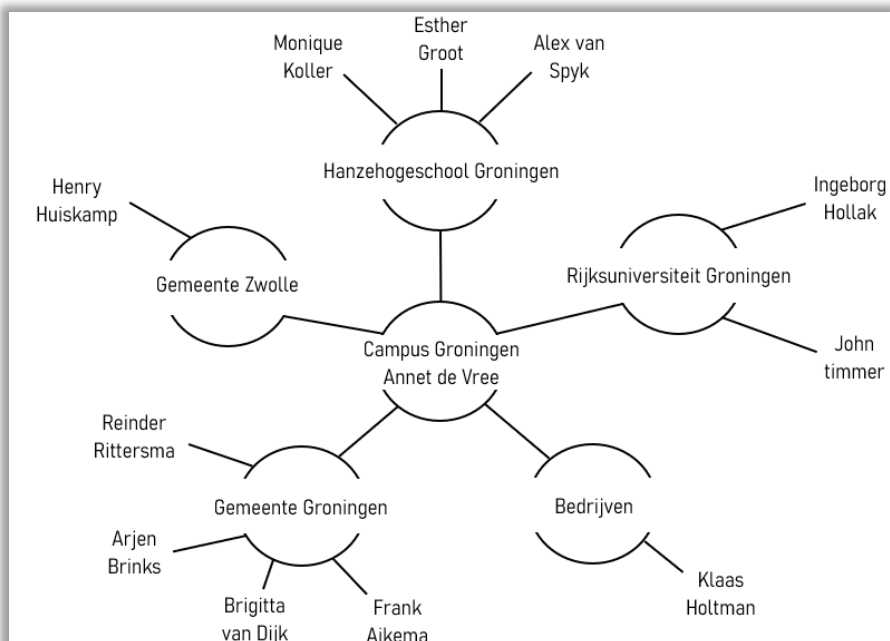
1.3 ORGANOGRAM ATELIER STADSBOUWMEESTER

1.4 ORGANOGRAM TEAM STEDENBOUW

1.5 ORGRAM PROJECTGROEP ZERNIKE CAMPUS

2 WERKZAAMHEDEN, ACTIVITEITEN EN PROJECTEN

In dit hoofdstuk worden de werkzaamheden, activiteiten en projecten getoond en beschreven waar tijdens de afstudeerstage aan is gewerkt. Drie projecten zullen beschreven worden waar gedurende de hele stage aan is gewerkt.

2.1 PROJECT WINKELCENTRUM PADDEPOEL

Project winkelcentrum Paddepoel is een project waar verschillende betrokken partijen in verschillende project- en ontwerpgroepen werken aan een nieuw plan voor het winkelcentrum van Paddepoel.

2.1.1 AANLEIDING EN CONTEXT

Vanuit de Gemeente Groningen en de co creatie Paddepoel ligt de opdracht op tafel om het winkelcentrum van Paddepoel volledig aan te pakken. Er wordt gestreefd naar een kloppend hart van Paddepoel als een multifunctioneel stadsdeelhart dat reuring en levendigheid biedt. Het is dé verbeelding van de vernieuwing van de gehele wijk Paddepoel. Het huidige winkelcentrum en zijn omgeving zal het tweede stadscentrum worden van de stad Groningen. Vanuit de verschillende projectgroepen wordt nagedacht over de volgende onderwerpen:

- Een bruisend hart met verschillende functies;
- Een hoogwaardige openbare ruimte met ruimte voor ontmoeting;
- Bereikbaarheid, toegankelijkheid en verbindingen;
- Duurzaamheid en toekomstbestendigheid;
- Verkeer en veiligheid;
- Wonen;
- Stedenbouwkundige en architectonische opgaven.

2.1.2 OPDRACHT OMSCHRIJVING

De opdracht ligt dus op tafel om van het huidige winkelcentrum een nieuw stadsdeel te maken. Hiervoor bestaat het project uit verschillende fases. Vanwege het feit dat het project al een tijdje aan de gang was voordat de stageperiode begon en dat het project nog niet klaar is aan het einde van de stageperiode is niet in alle fases werkzaamheden verricht door de student. In het schema hieronder wordt in hoofdlijnen getoond wat de verschillende fases zijn binnen dit grote project. De blauwe fases zijn de fases waarin gewerkt is tijdens de stageperiode.

Bron 1: 5 fases project winkelcentrum Paddepoel.

De opdrachten binnen de blauwgekleurde fases zijn opdrachten als het maken van een gebiedsvisie, visie voor het winkelcentrum(gebouw) zelf, visie op het onderwerp wonen en een visie op het gebied van verkeer en veiligheid. Deze opdrachten worden met projectgroepen uitgevoerd, er is dus geen sprake van individuele uitvoeringen. Daarnaast worden er in de fase 'visie' ook (stedenbouwkundige) randvoorwaarden

opgesteld voor het gebied. Ook in het ontwerpproces worden veel opdrachten als projectgroep uitgevoerd op enkele kleine opdrachten na. De werkzaamheden van deze individuele opdrachten zullen in hoofdstuk 2.2.4 worden toegelicht.

2.1.3 WERKWIJZE

De werkwijze van dit project is vrij simpel omdat het veelal in projectgroepen gebeurt. Vanuit georganiseerde projectmomenten wordt tijdens de sessies met de verschillende werkgroepen gewerkt aan bijvoorbeeld een visie. Ook zijn er speciale ontwerpessies waarbij een projectgroep met elkaar om tafel gaat en er domweg een pen, ondergrond en schetsrol bij pakt. Daarnaast liggen er nog individuele opdrachten die uitgevoerd moeten worden, elke opdracht heeft natuurlijk een verschillende werkwijze maar in de basis is het dat de student kijkt naar het vraagstuk, deze kadert en uitvoert voor de opdrachtgever (praktijkbegeleider of projectgroep).

2.1.4 WERKZAAMHEDEN EN ACTIVITEITEN

Hieronder worden heel kort alle activiteiten puntsgewijs beschreven, daarna zal op elke werkzaamheid dieper worden ingegaan op wat specifiek gebeurd is en hoe.

- Overleg
- Onderzoeken
- Visie/beleid opstellen
- Schetsen en ontwerpen
- Maquette maken
- Variantenstudie
- Uitwerken varianten in maquette

Overleg

Gedurende de gehele stage zijn er overleggen geweest die op verschillende momenten gepland werden. Tijdens de overleggen wordt inhoudelijk besproken wat voor dat moment op tafel ligt. Denk daarbij aan overleggen om de gang van zaken te bespreken of om een beleid of visie op te stellen. Ook zijn er informerende overleggen waarbij bijvoorbeeld andere project- of stuurgroepen worden geïnformeerd wat er gedaan is bij een ontwerpessie en wat daar tot stand is gekomen. De rol van de student binnen deze werkzaamheid is het bijwonen en meepraten/meedenken over verschillende zaken. Met professioneel taalgebruik samenwerken binnen de werkgroepen. Daarbij neemt de student geen leidende rol maar wel een actieve rol aan.

Onderzoeken

De student heeft als opdracht gekregen van zijn praktijkbegeleider om het plangebied en de wijk om het plangebied heen te onderzoeken. Dit werd gedaan om op deze manier de juiste kennis te hebben van het gebied zodat de student naadloos aan kon sluiten op het algemene project. De student heeft verschillende gebiedsanalyses gedaan door middel van: het bestuderen van kaarten, bezoeken van locatie, eerder opgestelde documenten lezen over het project en een gebiedsanalyse door (lagen)kaarten te maken van het gebied. De Werkzaamheden van deze kaarten zijn te vinden in **bijlage 6.10, bron 63**.

Visie/beleid opstellen

Samen met de stuurgroep, de hoofdprojectgroep, is een visie en beleid opgesteld waarin wordt beschreven wat de plannen zijn voor dit stadsdeel. Hierbij werd over veel verschillende onderwerpen gesproken en geschreven. Door middel van goede samenwerking tussen alle partijen zijn waardevolle documenten opgesteld waar vanuit het project goed kan verlopen. De rol van de student bij deze werkzaamheid was verschillend. Vanwege het feit dat de student meer kennis had van het ene onderwerp dan van het andere was te merken doordat de student de ene keer meer aan het woord was en meer inbreng had dan bij een andere keer.

Schetsen en Ontwerpen

Met de ontwerpgroep en de student zijn verschillende sessies geweest waarbij met pen en papier schetsen zijn gemaakt om vanuit daar een beeld te krijgen van een eventueel vervolg. Deze ontwerpssessies waren bedoeld om in kaart te brengen welke problemen en vraagstukken op tafel lagen en hoe deze vraagstukken opgelost konden worden. Vanuit de stuurgroep kwamen de volgende punten naar voren die opgelost moesten worden:

- Positie hoogbouw in relatie tot context;
- Effect verdichting; Adressering;
- Invloed op gebruik van de plint en openbare ruimte;
- Haalbaarheid;
- Parkeren en routing;
- Activeren dak landschap.

Tijdens de ontwerpssessies is hier naar gekeken en is naar voren gekomen wat eventueel de beste oplossingen voor de vraagstukken konden zijn. De rol van de student was zeer actief tijdens deze sessies. De student heeft veel input gehad omdat deze sessie zeer interessant, leuk en waardevol waren. Praktisch bezig zijn helpt de student om los te komen, input te geven en volledig aan te sluiten binnen zo'n projectgroep.

Maquette maken

De student heeft de opdracht gekregen van de praktijkbegeleider om een maquette te maken op een ondergrond van de wijk Paddepoel. De gehele maquette bestaat uit 18 panelen van de wijken Paddepoel, Selwerd en Zernike Campus Groningen. De student heeft de opdracht gekregen om het plangebied en de directe omgeving te realiseren op de houten panelen. Dit waren in totaal vier panelen. De student heeft dit volledig zelfstandig gedaan. Natuurlijk was aan het begin een kleine uitleg over hoe en wat en uitleg over de machines. De student heeft de panelen zelf opgehaald bij een bedrijf die de ondergrond in de panelen heeft gebrand. Toen heeft de student door middel van wit schuim, lijm, een snijapparaat en

Bron 2: foto volledige maquette

De student heeft de panelen zelf opgehaald bij een bedrijf die de ondergrond in de panelen heeft gebrand. Toen heeft de student door middel van wit schuim, lijm, een snijapparaat en

stanleymessen alle huidige gebouwen bevestigd op de houten panelen. Het deel van de maquette dat klaar is wordt gebruikt als middel tijdens ontwerp sessies en zal uiteindelijk in het winkelcentrum van Paddepoel getoond worden met alle nieuwe plannen waardoor voor bewoners ook inzichtelijk wordt wat gaat gebeuren met en rond het winkelcentrum. De werkzaamheden aan de maquette zijn te vinden in **bijlage 6.4, bron 11 t/m 15**. De volledige maquette is te vinden in **bijlage 6.4, bron 20**.

Variantenstudie

De student heeft als opdracht gekregen van de praktijkbegeleider en projectgroep om drie varianten te maken voor het nieuwe winkelcentrum. Hierbij ging het vooral om het dak en hoefde geen rekening gehouden te worden met nieuwe woningen of aantal nieuwe oppervlaktes. Het ging vooral om wat het effect was van de verschillende dakvormen op het gebouw zelf en de omgeving. De student heeft met het schuim wat ook wordt gebruikt voor het maken van de maquette drie varianten ontworpen en deze aan de stuurgroep gepresenteerd. Tijdens de sessie dat de varianten gepresenteerd werden is de ontwerpgroep bezig gegaan met de voor- en nadelen van elke variant. Aan de hand daarvan is een variant gekozen welke, vanuit de ontwerpgroep, ruimtelijk gezien de beste optie is. Dit ontwerp is nog niet definitief gekozen door de stuurgroep omdat het vanuit de eigenaren van het winkelcentrum nogal stroef loopt. Deze variantenstudie over het dak van het winkelcentrum behoort tot de fase ontwerp proces en zal nu naar de haalbaarheidsfase gaan. Dit is alleen na de stageperiode van de student. De rol van de student was het presenteren van de variantmodellen en vervolgens meedenken over het bijschaven van het gekozen model. Dit was in samenwerking met de ontwerpgroep en de student had uiteindelijk geen leidende rol maar wel een zeer actieve rol vanwege het feit dat de modellen door de student waren gemaakt. De varianten en foto's uit de werksessies zijn te vinden in **bijlage 6.4, bron 16 t/m 21**.

Uitwerking varianten

Na de gekozen variant is het model hier en daar nog wat bijgeschaafd en zijn woningen toegevoegd aan het model om het inzichtelijk helder te krijgen als het wordt gepresenteerd aan de stuurgroep. Het was aan de student om na de ontwerp sessie het model opnieuw te maken mét alle woningen en toegevoegde losstaande gebouwen. Dit deed de student helemaal zelfstandig zonder verdere hulp.

2.1.5 RESULTAAT

Er is natuurlijk nog geen definitief resultaat binnen dit project. Er zijn nog veel verschillende dingen die uitgewerkt, ontworpen en gerealiseerd moeten worden. Echter zijn binnen het project (en tijdens de stageperiode van de student) wel degelijk resultaten behaald. Denk hierbij aan:

- Visiedocument;
- (lagen) Kaarten;
- Maquette;
- Variantmodel.

2.1.6 REFLECTIE

De volgorde van de onderwerpen uit hoofdstuk 2.2.4 geeft eigenlijk ook de volgorde van activiteiten weer van mijn bezigheden tijdens mijn stageperiode. In het begin was ik aanwezig bij de sessies met de stuurgroep en projectgroep en zei ik niet heel veel omdat ik nog weinig kennis had van dit project en eigenlijk een beetje dacht: "Ik ga niet al te veel zeggen wat dan gaan ze denken: heb je die stagiair weer". Maar toen ik steeds vaker kwam en meer kennis had van dit project door het onderzoek naar het gebied werd ik ook steeds meer gevraagd. Ook was het handig dat ik een gebruiker ben van het gebied, daarom

vroegen de collega's ook meer aan mij. Tijdens de ontwerpssessies waarbij het meer praktisch werd bracht ik veel input en dacht ik veel mee aan de verschillende ontwerpen. Ik vind dat ik professioneel te werk ben gegaan met het onderzoek, het maken van de maquette met varianten en het uitwerken van het variantmodel. Ik heb hierbij nul hulp nodig gehad. Natuurlijk heb ik wel eens een collega gevraagd hoe iets precies werkte maar inhoudelijk of in de uitvoering heb ik alles zelfstandig uitgevoerd. In hoofdlijnen is alles goed gegaan, maar er zijn natuurlijk ook aandachtspunten die ik meeneem als verbeterpunten voor het vervolg:

1. Binnen vergaderingen of sessies waarbij ik niet veel mensen ken sneller een actievere houding aannemen omdat mijn praktijkbegeleider op een gegeven moment aangaf dat ik best wat dingen mocht gaan zeggen.
2. Meer feedback vragen over de producten die ik maak. Op het presenteren van de varianten na heb ik nagenoeg geen feedback gevraagd. Ik kreeg veel vrijheid dus ik nam deze ook, ik had wel vaker aan mogen kloppen om te vragen of wat ik deed goed was.

2.2 PROJECT ZERNIKE CAMPUS GRONINGEN

Project Zernike Campus Groningen is een project om de campus van Groningen opnieuw in te richten met het doel om één gehele campus te maken dat beter onderdeel moet gaan worden van de stad Groningen.

2.2.1 AANLEIDING EN CONTEXT

De gemeente Groningen ziet kansen op de campus van Groningen. Ze vindt dat op dit moment de campus van Groningen achterloopt op de andere campussen in Nederland. De campus is erg onderverdeeld in gebieden waartussen geen samenhang aanwezig is. Ook vindt de gemeente dat Zernike Campus op dit moment geen onderdeel is van de stad, mede door dat er geen programma aanwezig is op de campus nadat alle gebruikers naar huis zijn. In samenwerking met de Hanzehogeschool, Rijksuniversiteit Groningen (RUG), de bedrijven, Gemeente Groningen en de organisatie campus Groningen is een projectgroep opgericht om alle vraagstukken die op tafel liggen te tackelen en om uiteindelijk een nieuwe campus te realiseren.

2.2.2 OPDRACHT OMSCHRIJVING

Vanaf de start van dit project is de student aanwezig geweest. De opdracht die op tafel kwam te liggen is heel simpel:

- Wat is het probleem?
- Wat moet er bereikt worden op de campus?
- Welke partijen zijn hier bij nodig?

Naar aanleiding van deze vragen is de projectgroep aan de slag gegaan met de vraagstukken. Daarbij kwam de opdracht naar boven om van de campus weer één geheel te maken waardoor het één campus wordt en niet een campus met hier en daar wat. Daarnaast moet de campus aantrekkelijk worden gemaakt om hier te gaan verblijven, ook in de latere uren, kortom, er moet meer programma worden gerealiseerd. Daarnaast ligt de opdracht op tafel om woongelegenheid toe te voegen aan de campus. De laatste opdracht die boven tafel is gekomen is dat er hotspots gecreëerd moeten worden waar eigenlijk alle vraagstukken samen komen en alle opdracht gerealiseerd kunnen worden. Hieronder worden de hoofdfases getoond van het project van Zernike Campus. De student heeft vanaf de eerste hoofdfase tot aan de 'uitwerking hotspots' fase meegewerkt. De hiervoor laatst genoemde fase is nog bezig ten tijde van het officieel afronden van de afstudeerstage.

Bron 3: 9 fases project Zernike Campus.

2.2.3 WERKWIJZE

De werkwijze van dit project vindt plaats door met verschillende projectgroepen om tafel te zitten, waarbij door verschillende groepen wordt nagedacht over de vraagstukken. Er is één leidende groep, de stuurgroep, en daar worden alle uiteindelijke beslissingen genomen. Daarnaast zijn er verschillende projectgroepen die bij elkaar komen om bijvoorbeeld na te denken over de visie van de verschillende hotspots of juist over het ontwerp van de verschillende hotspots. De student was werkzaam in alle werkgroepen vanwege het feit dat zijn praktijkbegeleider vanuit de Gemeente Groningen betrokken is bij alle projectgroepen. De werkwijze is simpel: er worden visie- of ontwerpdagen gepland waarbij de projectgroepen om tafel gaan met een conceptvisie of heel gewoon met pen en papier. Er worden dan vele sessies gehouden waarbij waardevolle documenten, schetsen of ontwerpen worden opgeleverd.

2.2.4 WERKZAAMHEDEN EN ACTIVITEITEN

Hieronder worden heel kort alle activiteiten puntsgewijs beschreven, daarna zal op elke werkzaamheid dieper worden ingegaan op wat specifiek gebeurd is en hoe.

- Overleg
- Onderzoeken
- Opstellen visie en ontwikkelingsstrategie
- Schetsen, ontwerpen, creëren en uitwerken hotspots
- Stedenbouwkundige randvoorwaarden opstellen

Overleg

Gedurende de gehele stage zijn er sessies of zelfs complete dagen geweest waarbij verschillende projectgroepen bij elkaar kwamen om te overleggen en te sparren. Tijdens de overleggen werd er inhoudelijk besproken wat voor dat moment op tafel lag. Denk daarbij aan overleggen om de gang van zaken te bespreken of om een beleid of visie op te stellen. Ook zijn er informerende overleggen waarbij bijvoorbeeld andere project- of stuurgroepen worden geïnformeerd wat er gedaan is bij een ontwerpssessie en wat daar tot stand is gekomen. De rol van de student was hierbij zeer actief omdat de projectgroepen het fijn vonden dat een student aanwezig was die tevens een gebruiker was van de campus. Al waren het hele kleine informatieve dingen als: "waar zit de ingang van dit gebouw?", daar konden ze de student voor vragen. De student stond vrijwel vanaf het begin midden in de projectgroepen waarbij de student geen leidende rol op zich nam, maar wel een zeer actieve rol vanwege het feit dat er veel werd gevraagd. Deze werkzaamheid was dus voornamelijk met in samenwerking met anderen. Foto's van deze overleggen zijn te vinden in **bijlage 6.5, bronnen 23 en 24**.

Onderzoeken

Deze werkzaamheid heeft voor de individueel plaatsgevonden door de student maar ook deels in samenwerking met andere collega's uit de verschillende werkgroepen. Vanuit de praktijkbegeleider heeft de student de opdracht gekregen om zichzelf volledig te verdiepen in de geschiedenis en oorsprong van Zernike Campus. Dit heeft de student uitgevoerd door middel van literatuuronderzoek (database gemeente en internet), oude kaarten en een locatie bezoek (dit om nog onbekende plekken te bezichtigen). Daarnaast is met verschillende collega's tijdens een van de projectdagen visueel in kaart gebracht wat de huidige situatie is van Zernike Campus. Er is onderzocht wat de huidige groenstructuur is, wat impactgebieden zijn, waar alle entrees liggen, wat de onderverdeling is van Zernike (Onderwijsinstellingen, bedrijven en

innovatieplaatsen), wat voor vastgoed er ligt, wat voor huidig netwerk op dit moment aanwezig is, etc. Hierbij had de student niet per se een leidende rol maar was wel als een van de meeste aan het woord samen met een collega van de RUG en van de Hanzehogeschool.

Opstellen visie en ontwikkelingsstrategie

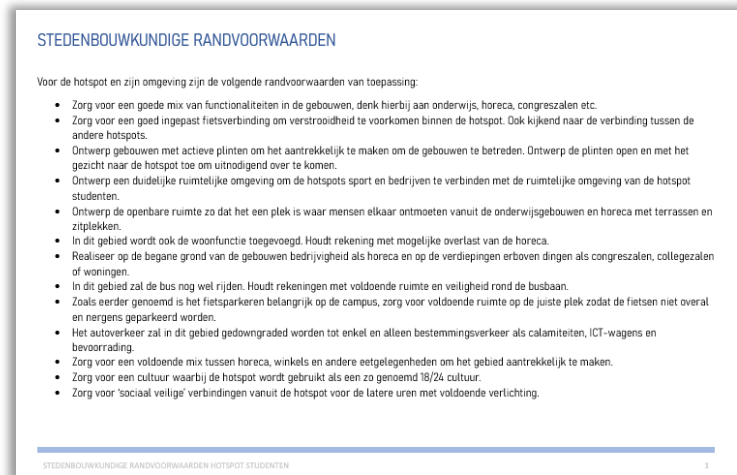
Tijdens verschillende sessies en dagen is een gebiedsvisie en ontwikkelingsstrategie opgesteld om vanuit die afspraken Zernike verder te kunnen ontwikkelen. Dit is gedaan met de stuurgroep, ook wel de hoofdprojectgroep. Dit waren de eerste dagen van het gehele project waarbij eerst boven tafel kwam met welke partijen we allemaal te maken hadden en wat de probleemstelling was vanuit alle partijen. Toen uiteindelijk de verschillende partijen zich hadden uitgesproken is de stuurgroep samen gaan werken aan een ontwikkelingsstrategie en een (gebieds)visie voor komende tien tot vijftien jaar. Daarbij was het vooral belangrijk om de ontwikkelingsstrategie van de verschillende hotspots, maar natuurlijk ook van de gehele campus, scherp te hebben zodat alle partijen het eens waren met de verschillende en komende ontwikkelingen en ontwerpen. De student had tijdens deze sessie niet per se een hele actieve rol vanwege het feit dat het op sommige momenten best wel aan toe ging betreffende de belangen van de verschillende partijen. Hierbij waren de verschillende partijen veel aan het woord en was het voor de student nog redelijk nieuw en even aftasten. In latere sessies waarbij de ontwikkelingsstrategie werd ontwikkeld kwam de student meer uit de verf en had goede input bij verschillende onderwerpen voor de ontwikkelingsstrategie. Deze werkzaamheid was volledig in samenwerking met collega's en niet individueel.

Schetsen en ontwerpen, creëren en uitwerken hotspots

Tijdens verschillende dagen met de ontwerpgroep (RUG, Hanzehogeschool en Gemeente Groningen) zijn er veel schetsen en conceptontwerpen gemaakt voor de hotspots. Vijf hotspots zijn er die ontwikkelt gaan worden op de campus, hiervan zijn vier behandeld tijdens de dagen. Op het laatst is er een vijfde hotspot bij gekomen, deze gaat ontwikkeld worden na de stageperiode van de student. De vier hotspots die zijn behandeld zijn: Sport, Studenten, Bedrijven en Broedplaats. De vijfde hotspot heeft nog geen naam maar is gelegen bij het nieuwe Feringa Building. Tijdens de sessies en workshops zijn de collega's om tafel gaan zitten met een schetsrol, stiften en een aanpasbare maquette om beeld te krijgen hoe de verschillende hotspots er uit zouden kunnen zien. Daarbij is ervan uit gegaan dat een specifiek gebouw in de tekeningen niet per se op die plek moet staan, maar meer dat er visueel helder wordt hoe een hotspot eventueel eruit zou kunnen zien. Daarnaast zijn er voor de vier eerste hotspots allemaal visiekaarten geschetst en uitgewerkt. De kaarten staan in **bijlage 6.6**. De kaarten zijn niet individueel afkomstig van de student maar zijn ontworpen tijdens de sessies. De student heeft wel actief meegewerkt aan alle verschillende kaarten, vandaar dat deze ter verantwoording in de bijlage staan. De student heeft tijdens deze dagen en sessies geen leidende rol aangenomen maar was onderdeel van het soepel samenwerkende ontwerpteam. Dit was een klein team waardoor de student iedereen persoonlijk kende en dat werkt gemakkelijk. De student had een zeer actieve rol en een groot aandeel in alle schetsen, ideeën, visies en kaarten. De verschillende schetsen die gemaakt zijn tijdens deze sessies zijn te vinden in **bijlage 6.5, bron 25 t/m 45**.

Stedenbouwkundige randvoorwaarden opstellen

De student heeft de opdracht gekregen van zijn praktijkbegeleider om voor de hotspot studenten de stedenbouwkundige randvoorwaarden op te stellen, die gebruikt gaan worden om deze hotspot verder te ontwikkelen. Deze zijn te vinden in **bijlage 6.7** en zijn volledig individueel opgesteld door de student.

Bron 4: stedenbouwkundige randvoorwaarden hotspot

2.2.5 RESULTAAT

Er is natuurlijk nog geen definitief resultaat binnen dit project. Het resultaat zal ook nog wel even op zich laten wachten omdat het wordt gerealiseerd over verschillende jaren, misschien wel vijftien jaar. Maar tijdens de stageperiode van de student zijn er ook mooie resultaten behaald door verschillende project- en ontwerpgroepen. Hierbij kan gedacht worden aan:

- Gebiedsvisie en ontwikkelingsstrategie Zernike Campus Groningen
- Onderzoek kaarten (lagenbenadering)
- Visiekaarten hotspots
- Randvoorwaarden hotspot Studenten

2.2.6 REFLECTIE

Het eerste moment dat ik aanwezig was bij de gemeente was bij dit project. Ik viel meteen in het diepe door twee dagen aanwezig te zijn bij de probleemstelling, visievorming en het opstellen van de ontwikkelingsstrategie voor de campus. Zoals ik eerder aangaf in het kopje 'Opstellen visie en ontwikkelingsstrategie' ging het hier best hard aan toe en ik had gelijk even een kijkje in de realiteit van het werkleven. Alle verschillende partijen hadden natuurlijk eigen belangen en het was de bedoeling om alle neuzen even dezelfde kant op te krijgen. Ik heb gemerkt dat dat best lastig is, maar uiteindelijk is dat dan toch gelukt. Toen het wat ging lopen en ik ook werd gevraagd naar mijn mening vond ik het prettig om de sessies bij te wonen en kwam ik ook wat meer uit mijn schulp. Het was natuurlijk ook het allereerste wat ik deed en even aftasten maar dat ging al snel goed. Ik kan wel stellen dat ik bij de ontwerpdagen en -sessies meer input had omdat ik zelf student ben en veel van mij werd verwacht. Dit waren ook wat vrijere sessies en er waren minder mensen aanwezig waardoor ik ook meer de mogelijkheid had om mijn mening en bevindingen uit te spreken. Na enige tijd was ik dusdanig onderdeel van de projectgroepen dat ik geen verschil meer merkte tussen collega's en mijzelf als stagiair. Dat heb ik ook als feedback gekregen van een externe collega die aangaf dat ik super goede inzichten en aanbevelingen had en dat het fijn was dat ik aanwezig was als gebruiker van het gebied en alles scherp had van de huidige situatie en overal wel wat van wist. Dat is natuurlijk fijn om te horen en dat geeft je ook een boost. Ik vind het ook dusdanig interessant dat ik na de zomer ook mijn onderzoek binnen dit project wil gaan doen dus dat zegt wel iets. De samenwerking, het professioneel communiceren en het initiëren heb ik wel degelijk beter ontwikkeld tijdens dit project, ik merkte ook dat ik hierin groeide en kreeg ook complimenten van mijn collega's. Ook het sturen door middel van het opstellen van stedenbouwkundige randvoorwaarden (volledig individueel)

geeft mijn houding aan binnen dit project en dat ik ook ben gegroeid in die competentie. Als ik mezelf nog verbeterpunten moet meegeven dan zou dat zijn:

1. Minder 'bang' zijn aan het begin en laten merken dat je super geïnteresseerd bent vanaf het begin. Dit door een actieve houding en gewoon maar lekker veel vragen stellen. Dit deed ik te weinig.
2. Meer initiatief nemen om een project te sturen of om bijvoorbeeld visiekaarten zelf te gaan ontwikkelen in plaats van samen, dat had prima gekund maar liep deze keer even zo.

2.3 ONDERZOEK VERBINDING ZERNIKE - BINNENSTAD

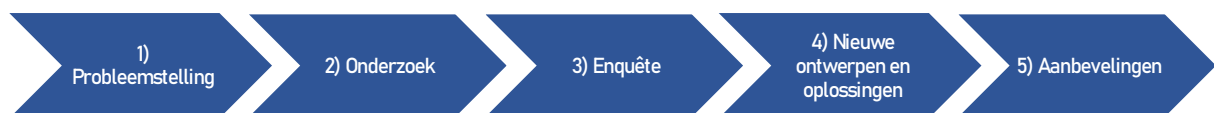
Dit onderzoek is tot stand gekomen vanwege het feit dat er veel ontwikkelingen plaats gaan vinden op het campusterrein van Zernike (hoofdstuk 2.2). Er wordt onderzocht hoe Zernike Campus Groningen beter onderdeel kan worden van de stad, en dan wordt specifiek gekeken naar de verbinding tussen de binnenstad en de campus. Het volledige onderzoeksrapport is te vinden in **bijlage 6.3**.

2.3.1 AANLEIDING EN CONTEXT

Vanuit de stuurgroep en de praktijkbegeleider kwam het vraagstuk op tafel hoe de campus beter onderdeel kon gaan worden van de stad. Hierbij wordt vanuit het project uit hoofdstuk 2.2 nagedacht over het programma en de invulling van de campus zelf. In dit onderzoek gaat het over de verbinding tussen de campus en de binnenstad van Groningen. Welke invloeden hebben de verbindingen op dit moment en hoe zorg je er voor dat je de verbinding dusdanig optimaliseert dat het er aan bij kan dragen dat de campus beter onderdeel wordt van de stad. Hierbij gaat het vooral over het gebied vanaf het centrum tot aan de campus.

2.3.2 OPDRACHT OMSCHRIJVING

De opdracht is om te onderzoeken hoe de verbindingen gelegen tussen de binnenstad en de campus dusdanig verbeterd kunnen worden dat ze, samen met de vernieuwde invulling van de campus, kunnen bijdragen aan een nieuwe waardevolle plek in de stad. Dit is een plek dat volledig onderdeel is van de stad en geen campus achter de ring waar men alleen heen gaat om te werken of voor onderwijs. De fases van het onderzoek zijn hieronder in een schema weergegeven. Alle fases zijn blauwgekleurd vanwege het feit dat het onderzoek volledig is afgerond.

Bron 5: 5 fases project onderzoek verbinding Zernike Campus - binnenstad.

Het is een lineair proces waarbij de fases achtereenvolgend zijn doorlopen. Het proces is individueel doorlopen zonder enige hulp van buitenaf.

2.3.3 WERKWIJZE

De werkwijze van dit onderzoek is volledig individueel en begon met het onderzoeken van alle verbindingen. Dit op straat-, wijk- en stadsdeelniveau. Er werd literatuuronderzoek gedaan, veldonderzoek en onderzoek vanuit de lagenbenadering door alle verbindingen en structuren in kaart te brengen (Illustrator). Uiteindelijk is er vanuit een enquête en eigen onderzoek een voorstel boven tafel gekomen door visueel en tekstueel aanbevelingen te doen.

2.3.4 WERKZAAMHEDEN EN ACTIVITEITEN

Hieronder worden heel kort alle activiteiten puntsgewijs beschreven, daarna zal op elke werkzaamheid dieper worden ingegaan op wat specifiek gebeurd is en hoe.

- Probleemstelling
- Onderzoek
- Enquête
- Uitwerking optimalisering verbinding
- Aanbevelingen

Probleemstelling

De probleemstelling is natuurlijk dé start van het onderzoek. Door samen met de praktijkbegeleider de probleemstelling te bespreken kreeg de student een helder beeld van de situatie. Daarnaast is de student zelf gaan kijken per verbinding welke problemen waar zitten en heeft dit verder uitgezocht tijdens de fase 'onderzoek' en 'enquête'. De student heeft deze werkzaamheid in samenwerking gedaan met de praktijkbegeleider en dit is de enige activiteit waarbij hulp nodig was van de praktijkbegeleider. De beschrijving van de probleemstelling is te vinden in **bijlage 6.3, pagina 4**.

Onderzoeken

Dit onderdeel heeft de meeste tijd in beslag genomen. De student heeft na de probleemstelling onderzoek gedaan op veel verschillende gebieden om inzichtelijk te krijgen wat de huidige situatie is van alle verbindingen. Er is een fotoanalyse, fieldresearch, literatuuronderzoek, geschiedenisonderzoek gedaan. Daarnaast zijn er veel tekeningen, profielen en 3D sferen gemaakt van alle verbindingen om inzichtelijk te krijgen wat de ruimtelijke situatie is. In totaal zijn er zes hoofdverbindingen waar onderzoek naar is gedaan. Daarnaast is natuurlijk ook onderzoek gedaan naar het complete stadsdeel. Ook is er onderzoek gedaan naar de invloed van verlichting en voldoende licht op de sociale veiligheid. Dit komt ook naar voren in de enquête. De student heeft dit volledig zelfstandig opgepakt. Het onderzoek naar de verbindingen is te vinden in **bijlage 6.3, pagina 23 t/m 43 en 6.10, bron 57 t/m 83**.

Enquête

Om inzichtelijk te krijgen wat de gebruikers van de verbindingen van de routes vinden is er een enquête opgesteld door de student. Hieronder wordt puntsgewijs getoond wat er gevraagd werd in de enquête:

- Woonlocatie gebruikers;
- Welke verbinding er wordt gebruikt;
- Bevindingen van route;
- Verbeterpunten voor route;
- Bevindingen over veiligheid route;
- Bevindingen over "sociale veiligheid 's avonds en 's nachts" route.

De student is met de enquête over de campus gegaan om gebruikers te vinden die de enquête wilden invullen en heeft vervolgens de resultaten van de enquête geanalyseerd en verwerkt in het onderzoek document. Naast dat de student gebruikers (van de verbindingen) nodig had heeft de student alles volledig zelfstandig gedaan. De volledige enquête is te vinden in **bijlage 6.8 en 6.9**.

Uitwerking optimalisering verbinding

Na het onderzoek en de enquête is de student op zoek gegaan naar verbeterpunten en oplossingen voor problemen die naar voren kwamen tijdens het onderzoek en de enquête. De student heeft door middel van 3D sfeerbeelden en profielen visueel een verbetering gemaakt voor verschillende verbindingen. Daarnaast is er gezocht naar verbeterpunten op het gebied van verlichting voor verschillende routes aangezien er in de

Bron 6: verbetering route 3 onderzoek verbinding Zernike – binnenstad.

enquête naar voren kwam dat gebruikers niet gebruik zouden maken van routes in de latere uren. Dit omdat de 'sociale veiligheid' op deze routes dusdanig laag wordt ervaren. Ook is er op het gebied van groen en duurzaamheid het een en ander uitgewerkt zodat de verbindingen geoptimaliseerd kunnen worden en zo kunnen bijdragen aan het antwoord op de vraag of Zernike onderdeel kan worden van de stad.

Aanbevelingen

Naast alle uitwerkingen uit het vorige hoofdstuk zijn er per verbinding aanbevelingen gedaan om de route dusdanig interessant, veilig, aantrekkelijk te maken. Ook zijn er vanuit de belangen van de fietsers en voetgangers aanbevelingen gedaan om de straatprofielen dusdanig te veranderen dat er meer ruimte komt voor de fietsers, voetgangers en groen en minder ruimte voor gemotoriseerd verkeer. Naast alle aanbevelingen per verbinding zijn er ook algemene aanbevelingen gemaakt waardoor uiteindelijk antwoord gegeven kan worden hoe de verbinding tussen Zernike en de binnenstad van Groningen kan bijdragen aan het feit dat de campus en de stad één kunnen worden. Waarbij Zernike niet meer los staat achter de ring gelegen maar écht onderdeel is van de stad. De aanbevelingen zijn volledig eigenhandig opgesteld door de student en de student heeft hierbij geen hulp nodig gehad. De aanbevelingen uit het onderzoek zijn te vinden in **bijlage 6.3, pagina 7 t/m 19**.

2.3.5 RESULTAAT

Aan het einde van de stageperiode zijn er op het gebied van dit onderzoek prachtige resultaten behaald. Allereerst natuurlijk het onderzoek in zijn geheel met uiteindelijk alle aanbevelingen. De student heeft het vraagstuk kunnen tackelen en inzichtelijk kunnen krijgen wat er moest veranderen. Dit heeft de student visueel en tekstueel kunnen verantwoorden in het onderzoeksverslag. Daarnaast zijn de volgende resultaten binnen het onderzoek behaald:

- Lagenkaarten;
- Gebiedskaarten;
- 3D sfeerbeelden;
- Straatprofielen;
- Fieldresearch ondersteunend door foto's;
- Enquête + resultaten;
- Verbeterpunten ondersteunen door tekst + beeld;
- Aanbevelingen.

2.3.6 REFLECTIE

Vanuit mijn praktijkbegeleider heb ik deze opdracht gekregen om alvast een voorproefje te nemen van wat ik na de zomer ga doen. Ik doe mijn onderzoek namelijk ook binnen de Gemeente Groningen. Ik vond het opstarten van zo'n onderzoek best moeizaam omdat ik niet helemaal wist waar ik moest beginnen maar toen het uiteindelijk lekker begon te lopen werd ik er super enthousiast van en kreeg ik er echt energie van terwijl ik bezig was met het onderzoek. Ik heb het positief ervaren en ik vind het fijn dat ik van mijn begeleider de kans heb gekregen om alvast even te oefenen binnen het vakgebied van het onderzoeken. Ik ben er ook trots op dat ik het vraagstuk volledig eigenhandig heb getackeld. Ik merk dat ik op het gebied van de leeruitkomsten en competenties zeer ben gegroeid en mezelf heb ontwikkeld binnen dit onderzoek omdat ik het vraagstuk zelf moest kaderen en tackelen. Daarnaast heb ik niet per se samengewerkt maar komt het professioneel communiceren wel sterk naar voren. Dat vooral als je kijkt naar hoe het onderzoek document is opgesteld en kijkend naar de enquête. Al met al kijk ik er zeer positief op terug en kijk ik zeer uit naar komend half jaar waarin ik het alleen nog maar beter kan doen. Voor mezelf zal ik binnen dit onderzoek meenemen, naar komend half jaar, als verbeterpunten:

1. Meer feedback tijdens het opstarten van het onderzoek om er achter te komen of je het onderzoek en het vraagstuk voldoende afbakent en het vraagstuk helder en duidelijk geformuleerd hebt met de bijbehorende deelvragen.
2. Een makkelijkere manier vinden om de resultaten van de enquête te analyseren en te verwerken. Dit deed ik vrij onhandig en na feedback kan ik het volgend half jaar alleen maar beter aanpakken.
3. Meer gebruik maken van de 'nieuwe' tekenprogramma's om jezelf meer te ontwikkelen en minder terugvallen in het 'oude bekende'. Denk hier bijvoorbeeld aan het gebruiken van Illustrator en SketchUp in verhouding met BIM. Denk hier bijvoorbeeld aan het achterwegen laten van Sketchup en Illustrator en het beet pakken en ontdekken van nieuwe programma's.

3 VERANTWOORDING COMPETENTIES EN LEERUITKOMSTEN

In het volgende hoofdstuk wordt de verantwoording van de competenties en leeruitkomsten getoond. Aan de hand van referenties naar het verslag en de bijlagen in dit rapport wordt verantwoord dat alle leeruitkomsten zijn behaald op professioneel niveau (niveau 3) binnen de verschillende projecten.

3.1 INITIEREN EN STUREN

In **hoofdstuk 2.3 'Onderzoek verbinding Zernike – Binnenstad'** laat ik zien dat ik een project, vraagstuk of probleemstelling kan signaleren, beschrijven, bewaken en bijstellen. Ik krijg natuurlijk een onderzoeksopgave maar ik signaleer en beschrijf eigenhandig de probleemstelling en huidige situatie van het onderzoek. Tijdens dit onderzoek laat ik zien dat ik volledig eigenhandig en vanuit eigen initiatief (initiëren) kan handelen en een project of vraagstuk kan kantelen. Door stap voor stap zelfstandig het onderzoek uit te voeren laat ik zien dat ik het proces kan bijsturen en bewaken. Binnen dit project is er op het gebied van realisatie niet super veel te zeggen aangezien het een ruimtelijk adviesproduct is. Echter heb ik wel tijdens een enquête opgezet en is de enquête na feedback op de vragen toch realisatie geworden. Het is een groot onderdeel van mijn onderzoek geweest dus daardoor refereer ik hier graag naar en in **bijlage 6.3, 6.8 en 6.9** staat de enquête en uitgewerkte resultaten in het onderzoek.

Daarnaast refereer ik ook naar **hoofdstuk 2.2.4 'Werkzaamheden en activiteiten'** waarin de activiteiten worden beschreven van dat project. Hierin heb ik voor de hotspot studenten randvoorwaarden mogen opstellen waardoor een proces of ruimtelijke opgave op deze manier wordt getackeld en gestuurd. Dit is nodig binnen ontwerpproces om een goed uitgangspunt te hebben voor conceptvarianten. Bijgevoegd in **bijlage 6.7** staan de randvoorwaarden.

Naast de wat grote projecten zoals hierboven beschreven zijn er natuurlijk nog kleinere projecten waar ik deze competentie ben tegen gekomen als: variantenstudies en verschillende doelstellingen opstellen. Ook is te zien in de **hoofdstukken 2.1.2, 2.2.2 en 2.3.2** dat ik alle grotere projecten kort en bondig kan beschrijven, dit laat zien dat ik kennis heb van de situatie en deze kan bewaken. Ook bijvoorbeeld tijdens het afnemen van de enquête uit het onderzoek waarbij ik wil refereren naar **bijlage 6.8, bron 56**, waar uit blijkt dat ik het doel van de enquête en het onderzoek kort en bondig kan beschrijven. Maar ik vind dat ik door bovenstaande voorbeelden kan aantonen dat ik de complexiteit van opdrachten kan beschrijven, bewaken en zeker kan sturen. Ik kan de opdracht op een professionele manier aanpakken waarmee ik direct gestructureerd te werk ga met nieuwe of bekende methodes. Naast het opzetje voor het onderwerp van het onderzoek heb ik alles volledig zelfstandig gedaan.

3.2 COMMUNICEREN EN SAMENWERKEN

Allereerst door het documenteren van dit verslag laat ik zien dat ik in staat ben om op een professionele manier mijn werkzaamheden met de daarbij toebehorende competentieverantwoording kan beschrijven en documenteren. De presentaties van dit stageverslag komen natuurlijk nog. Daarnaast komt deze competentie in letterlijk elke bezigheid naar voren waar ik mee bezig ben geweest. Daarom zal ik elk project of onderzoek uit **hoofdstuk 2** toelichten met het uitgangspunt van deze competentie.

In **hoofdstuk 2.1 'Project winkelcentrum Paddepoel'** licht ik toe dat ik gedurende de stage werkoverleggen en ontwerpessies heb gehad waarin geen leidende rol aannam maar waarbij professioneel samenwerken en communiceren een must was. Het zijn soms best grote en lange sessies waarbij er vakkundig veel op tafel gelegd wordt. Hierdoor leer je al gelijk veel vakkundig taalgebruik en eigen je dit toe. Dat heb ik als

zeer prettig ervaren door eerst wat op de achtergrond te staan en vervolgens ook echt actief deel te nemen door samen te werken aan schetsen of maquette modellen tijdens de ontwerp sessies. Daarnaast heb ik de varianten op het dak van het winkelcentrum mogen presenteren waaruit er gespard werd over welke variant vanuit de ontwerpgroep het beste zou zijn en heb ik daarop feedback gekregen die ik heb verwerkt in een conceptmodel. Daarnaast heb ik van veel collega's goede feedback gekregen op de maquette die ik heb gemaakt voor dit project, enkele feedback staat genoteerd in **bijlage 6.10, bron 92 en 93**.

In **hoofdstuk 2.2 'Project Zernike Campus Groningen'** komt de competentie samenwerken op een professionele manier het dichtst bij mij als ik zou moeten kiezen. Doordat ik in alle projectgroepen zat en volledig betrokken was binnen dit project voelde ik mij als een vis in het water en ik voelde mij zeer nuttig omdat ik super veel gevraagd werd als student voor informatie over echt alles op de campus. Hierdoor kon ik mezelf professioneel opzetten en vanuit de geleerde vaktaal professioneel communiceren en samenwerken met deze mensen. Door gedurende het afgelopen jaar volledig aangesloten te zijn op de werkgroepen ben ik binnen dit project zeer gegroeid op het gebied van professioneel samenwerken en ik ervaar dit als zeer prettig.

In **hoofdstuk 2.3 'Onderzoek verbinding Zernike -Binnenstad'** toon ik allereerst aan dat ik ben gegroeid binnen het professioneel communiceren door de documentatie van het onderzoek. Daarnaast is samenwerken niet per se naar voren gekomen binnen dit project. Ook de enquête en vooral het afnemen van de enquête geeft goed weer dat ik me professioneel heb opgesteld ten opzichte van de personen die de gevraagd werden voor de enquête. In **bijlage 6.8, bron 56** de communicatie vanuit mij naar de aangesproken personen.

Al met al ben ik er achter gekomen dat een leidende rol niet per se iets voor mij is. Ik vind het fijner en gemakkelijker werken als iemand orders of leiding geeft die ik vanuit mijn eigen ding lekker kan doen. Dit kwam tijdens de overleggen van de gemeente naar voren maar ook bij de peerreview momenten. Daarnaast zegt dat natuurlijk niet dat het niet op een professionele manier gaat want dat heb ik wel degelijk beter ontwikkeld afgelopen half jaar, vooral bij de gemeente tijdens project overleggen. Het samenwerken en feedback geven daarentegen heb ik altijd als prettig ervaren en ik vond dat fijn dat dit het afgelopen half jaar veel aanbod kwam, bijvoorbeeld in de reviewgroepen, projectgroepen en ontwerpgroepen. Op het gebied van professioneel samenwerken ben ik zeker gegroeid doordat ik voorheen altijd met andere studenten in een werkgroep zat maar nu met burgers die soms wel vijftig jaar werkervaring hebben. Dan is het prettig om veel van deze mensen te leren en complimenten te krijgen als student van deze mensen. In **bijlage 6.10, bron 92 en 93** staan wat quotes die ik van mensen heb gekregen tijdens feedbackmomenten of tijdens werksessies. Daarnaast zijn er in **bijlage x** andere manieren van communiceren getoond die wel aanwezig waren gedurende de stage en belangrijk om te tonen ter verantwoording. Denk hierbij aan app- en mailverkeer of documentatie van gesprekken/opmerkingen tijdens vergaderingen, overleggen of werksessies.

4 ALGEMENE REFLECTIE

Naast dat ik bij elk project uit hoofdstuk 2 heb gereflecteerd op het specifieke project of onderzoek wil ik in dit hoofdstuk ook terugkijken op de gehele stageperiode. Ik wil in gaan op wat ik heb geleerd en wat daarvan de betekenis is van mijn eigen professionele ontwikkeling.

Ik heb ontzettend veel ontwikkeling doorgemaakt tijdens deze stageperiode en in deze periode heb ik veel mogen leren en grote stappen mogelijk zetten richting een professional. In het begin merkte ik dat ik nog wat op gang moest komen maar nadat ik volledig in het team en de projectgroepen lag, ging het als een speer. Ik verbeterde mijn professionele skills op het gebied van tekenvaardigheid, communiceren en samenwerken, initiëren en ook sturen. Dat laatstgenoemde het minste denk ik maar in de rest ben ik super veel gegroeid. Dit door het vele samenwerken in grote maar ook kleine projectgroepen waardoor professioneel samenwerken en communiceren een groot ding was. Ook binnen deze projecten heb ik veelal mijn eigen ingevingen mogen delen en initiëren. Binnen het onderzoek is het initiëren én het sturen zeker naar voren gekomen en ben ik hier zeker in gegroeid. Ik heb tijdens de stage mogen leren hoe het echte werklevens werkt en hoe je je professioneel opstelt en samenwerkt. Dit neem ik mee als mooie ervaring en ontwikkeling naar het komende half jaar waarin ik zelfstandig het onderzoek mag gaan doen. Dat is namelijk een mooie voorzetting op de zelfstandige studie die ik afgelopen half jaar heb mogen doen. Al met al geef ik mijn eigen houding binnen deze stageperiode een 7,5 en mijn professionele ontwikkeling een 8,5.

5 VOORUITBLIK AFSTUDEERPROJECT

4 september 2023 start het afstudeerproject. Tijdens dat half jaar wordt er een onderzoek verricht. In dit hoofdstuk wordt een vooruitblik gedaan op een mogelijk onderwerp en de planning van het afstudeerproject.

5.1 ONDERWERP EN AANLEIDING

Vanuit de stuurgroep van het project op de campus van Groningen wordt er over nagedacht om alle parkeergelegenheid voor auto's in hubs aan de randen van de campus te realiseren. Dit omdat de auto eigenlijk te veel ruimte in beslag neemt en tot last is voor eventuele ontwikkelingen op de campus. Echter is de stuurgroep er van overtuigd dat zodra de parkeergelegenheid voor auto's aan de randen is gerealiseerd, dat de fietsers en de geparkeerde fietsen een soort tweede auto vormen qua overlast. Binnen de hubs die gecreëerd worden is het de bedoeling dat er een duidelijke fietstructuur aanwezig is en dat het parkeren van de fietsen ook opgelost moet gaan worden omdat het nu vrij in de weg zit en ook vrij horizonvervuilend is. De vraag ligt op tafel hoe dit aangepakt kan worden met de vraag of er dan eventueel fietskelders moeten komen of dat de fietsen ergens centraal op of in een grote hub geplaatst moeten worden. De student is na overleg met zijn praktijkbegeleider zeer enthousiast geworden over dit onderwerp aangezien de student nauw betrokken is binnen het gehele project. Er zullen komende weken meerdere gesprekken plaatsvinden tussen de gemeente en de student (ook met collega's van mobiliteit) om dit vraagstuk te bespreken en te kaderen voor een goedlopend onderzoek naar het fiets parkeren op Zernike Campus Groningen.

5.2 PLANNING

Datum	Actie	Tijd
Tot 14 juli 2023	Haalbaarheidsonderzoek	6 weken
14 juli t/m 4 september 2023	Vormgeven onderzoeksplan	4 weken
Vanaf 4 september 2023	Starten met onderzoeksfase	10 weken
Vanaf 20 november 2023	Starten vormgeven procesplan	5 weken
Januari 2024	Opleveren onderzoeksrapport	

Bron 7: planning tot februari 2024.

6 BIJLAGEN

In dit hoofdstuk zijn alle bijlagen te vinden. Vanuit het stageverslag en de competentieverantwoording wordt er naar deze bijlagen verwezen.

6.1 LOGBOEK

In deze bijlage is het logboek van afgelopen stage half jaar te vinden.

Losse dagen 2022	
Activiteit	Omschrijving
Projectdag Zernike	Kennismaking met gehele stuurgroep waarbij alle partijen zich voorstellen en hun belangen uitspreken. De werkzaamheden betroffen het in kaart brengen van alle belangen van partijen.
Projectdag Zernike probleemstelling	Samen met de stuurgroep de probleemstelling en de aandachtspunten in kaart brengen die aanwezig zijn op de campus op dit moment.
Projectdag Zernike visievorming	Samen met de gehele stuurgroep om tafel om een visie en gebiedsvisie voor de campus op te stellen om te gebruiken als uitgangspunt waar alle betrokken partijen het mee eens zijn. Belangrijk deze dag is dat de verschillende partijen elkaar ruimte gaven en elkaar respecteren.
Ontwerpdagen Zernike	Twee dagen met een ontwerpgroep van de Hanze, Rug en de Gemeente Groningen om tafel om de huidige en ruimtelijke situatie van Zernike in kaart te brengen. Dit door met elkaar om tafel te gaan, schetsrollen erbij te pakken en gewoon met elkaar lekker te gaan tekenen en puzzelen om zo inzichtelijk te krijgen wat de huidige situatie van de campus is. Bijlage 6.5, bron 23 en 24 laten dit zien.

Week 02	09 januari 2023 t/m 15 januari 2023
Activiteit	Omschrijving
Sessie bespreken plan geveltuinen	Er zijn twee dames van de Gemeente Groningen die Frank om advies hebben gevraagd om eventuele geveltuinen te realiseren in het stadsdeel waar Frank stadsbouwmeester over is. Dit om straten leefbaarder en interessanter te maken.
Projectdag Zernike probleemstelling	Samen met verschillende mensen van de ontwerp en stuurgroep heb ik om tafel gezeten om te kijken hoe hotspots op de campus een toevoeging kunnen hebben en of dat überhaupt gaat werken. Ook hebben we gekeken naar eventuele referenties of situaties waarbij deze tactiek werkt.
Inlezen documenten	Omdat ik nog geen toegang heb tot de schijf met alle bestanden van de gemeente en ik ook nog officieel in hun systeem sta heb ik van Frank Aikema allerlei bestanden en documenten gekregen over Zernike, Paddepoel en Selwerd. Deze bestand ben ik aan het doorlezen en is wel genoeg leesvoer voor een week. Het gaat over het ontstaan van dit stadsdeel en over eerdere ontwikkelingen die zijn gedaan in dit stadsdeel.

Week 03	16 januari 2023 t/m 22 januari 2023
Activiteit	Omschrijving
Ontwerpdagen Zernike	Deze week heb ik twee projectdagen gehad die betrekking hadden tot het project van Zernike campus. De ene dag hebben we met de stuurgroep een ontwikkelingsstrategie bedacht en de andere dag hebben we de hotspots verder doordacht en tekstueel uitgewerkt zodat Frank Aikema dit aan de stuurgroep kan presenteren

Werkzaamheden omtrent een gebiedsanalyse Zernike	Ik heb van Frank de opdracht gekregen om Zernike Campus en de directe omgeving te analyseren door deze in kaart te brengen, een fieldresearch en verschillende documenten. Bijlage 6.10, bron 57 de werkzaamheden zien.
Kennismaken met het programma Illustrator	Om de kaarten te kunnen maken heb ik veel filmpjes gekeken hoe Illustrator precies werkt en ik ben gewoon wat gaan prutsen om uiteindelijk wat simpele kaarten te maken.

Week 04	23 januari 2023 t/m 29 januari 2023
Activiteit	Omschrijving
Analyse Paddepoel	Ik heb van Frank de opdracht gekregen om de wijk Paddepoel, het winkelcentrum Paddepoel en de directe omgeving te analyseren door deze in kaart te brengen, een fieldresearch en verschillende documenten. In bijlage 6.10, bron 58 t/m 64 zijn kaarten te vinden voor Paddepoel en Selwerd (de volgende activiteit van deze week).
Analyse Selwerd	Ik heb van Frank de opdracht gekregen om de wijk Selwerd te analyseren door deze in kaart te brengen, een fieldresearch en verschillende documenten.
Projectsessies Paddepoel	Tijdens deze sessies werd er gesproken over een eventuele nieuwe invulling voor het winkelcentrum van Paddepoel. Een omgevingsvisie ligt er al grotendeels. Deze sessies gingen over een mogelijke visie voor het winkelcentrum zelf.

Week 05	30 januari 2023 t/m 05 februari 2023
Activiteit	Omschrijving
Inlezen documenten	Omdat mijn stagebegeleider mij graag wil betrekken bij in het begin veel projecten moest ik verschillende documenten lezen over verschillende projecten in zijn deelgebied.
Verschillende sessies over projecten in deelgebied praktijkbegeleider	Deze week stond vooral in het teken van het 'proeven' van allerlei soorten projecten. Door bij verschillende projecten aan te sluiten en allerlei kennis tot je te nemen krijg ik een reëel beeld van de complexiteit van de vele vraagstukken. Hierbij kan gedacht worden aan project rond het herinrichten van een oude Ambulancepost of het terugbrengen van de Hunze in de stad Groningen.

Week 06	06 februari 2023 t/m 12 februari 2023
Activiteit	Omschrijving
Opzet werkplan	Omdat ik in september eigenlijk al zou beginnen wist ik dat ik een werkplan zou moeten maken dus daar ben ik alvast mee aan de slag gegaan omdat het wat rustiger was op werk. Ik heb de werksituatie beschreven en al een opzetje gemaakt voor eventuele leerdoelen.
Maken maquette Paddepoel	Vanuit de projectgroep winkelcentrum Paddepoel ben ik gevraagd om een maquette te maken die gebruikt kan worden tijdens de werksessies en die uiteindelijk in het winkelcentrum zelf komt te staan. Ik heb de houten panelen opgehaald bij een bedrijf en ben toen met wit schuim wat aan de slag gegaan om een beetje grip te krijgen op zo'n maquette. Het was mijn eerste keer. Ik vind het super leuk alleen soms nog wat gepriegel. Bijlage 6.4, bron 11 t/m 14 laten deze activiteiten zien

Week 07	13 februari 2023 t/m 19 februari 2023
Activiteit	Omschrijving
Startbijeenkomst Hanzehogeschool	Dinsdag 14 februari heb ik de startbijeenkomst van de afstudeerstage februari bijgewoond. Aan het einde van de dag had ik een helder beeld over wat er van mij wordt verwacht komende weken. Ook vind ik het fijn dat het uitwerken van het werkplan is toegelicht, dit gaf meer duidelijkheid.
Maken maquette Paddepoel	Verder met een paneel van de maquette. Ik begin het steeds leuker te vinden en kan al veel meer overweg met het schuim en alle apparaten. Ik begin ook steeds handiger en zorgvuldiger te worden. Paneel 1 is af en 2 deels.
Pressurecooker Winkelcentrum Paddepoel	Een kort maar krachtige bijeenkomst met daarin uitleg over de gang van zaken van het project omtrent het winkelcentrum van Paddepoel en zijn directe omgeving.

Week 08	20 februari 2023 t/m 26 februari 2023
Activiteit	Omschrijving
College Hanzehogeschool leerdoelen	Een zeer leerzaam en waardevol college gehad van WASM. Hierin werd duidelijk gemaakt hoe je je leerdoelen het beste zou kunnen formuleren (SMART) en hoe je dit verwerkt in je werkplan.
Maken maquette Paddepoel	Afronden paneel 2 van de maquette van Paddepoel. Ik vind het nog steeds leuk om te doen en het einde komt in zicht met een leuk vooruitzicht.
Overleg documentatie visie project Hunze	Met een projectgroep over het project om de Hunze terug te krijgen in Groningen is er een document opgesteld en wij gingen het met z'n allen controleren. Daarnaast heb ik het document zelf doorgenomen als

'leek'. Dit werd mij gevraagd om te kijken of het een leesbaar document was, ook voor mensen die er geen kennis en weet van hebben.

Week 09	27 februari 2023 t/m 05 maart 2023
Activiteit	Omschrijving
Werken aan maquette	Verder bezig geweest met de maquette deze week. Hij is bijna klaar.
Tekensessie/verwerken gegevens hotspot Zernike	In deze sessie hebben we de gegevens die we hebben gehaald uit eerdere sessies in visiekaarten die worden uitgewerkt door een externe partij, genaamd Sweco. Later zullen we deze kaarten met elkaar beoordelen en feedback op geven. Veel schetskaarten zijn te vinden in bijlage 6.5, bron 31 t/m 39 .

Week 10	06 maart 2023 t/m 12 maart 2023
Activiteit	Omschrijving
Reviewgroep zonder begeleider	In de reviewgroep bijeenkomst hebben we gekeken naar elkaars werkplan om te kijken of we elkaar konden helpen het werkplan bij te schaven zodat het in één keer voldoende zou zijn.
Afronden en inleveren werkplan	Na de gekregen feedback in de eerder genoemde reviewgroep bijeenkomst heb ik alle feedback verwerkt en het werkplan volledig afgerond in ingeleverd.
College beroepsproducten	In een college van BECC ging het over de documentatie en relevantie van verschillende beroepsproducten. Wat is nou precies een beroepsproduct, hoe beschrijf je deze en hoe gebruik je zo'n beroepsproduct voor het verantwoorden van de competenties.

Werksessie hotspot broedplaats	Met een projectgroep een werksessie gehad over de invulling en ontwikkelingsstrategie voor de hotspot broedplaats. Dit wordt een plaats waar starters hun kansen krijgen, er ruimte is voor onderzoek en nieuwe ontwikkelingen.
-----------------------------------	---

Week 11	13 maart 2023 t/m 19 maart 2023
Activiteit	Omschrijving
Afronden maquette	Tom van Luinen kwam langs om feedback te geven en om te controleren of alles goed verliep. Alles zag er keurig uit volgens Tom en uiteindelijk heb ik de maquette afgemaakt en zijn alle vier de panelen af. Een foto van de maquette is te vinden in bijlage 6.4, bron 22 .
Werksessie hotspot bedrijven	Met een projectgroep een werksessie gehad over de invulling en ontwikkelingsstrategie voor de hotspot bedrijven. Dit wordt een hotspot waar kleinere bedrijven zich kunnen ontwikkelen en op kunnen starten. Er zal iets van een hotelfunctie komen en congreszalen zodat er meer volk hiervoor naar de campus zal komen.

Week 12	20 maart 2023 t/m 26 maart 2023
Activiteit	Omschrijving
Variantenstudie dak winkelcentrum Paddepoel	Met het schuim van de maquette heb ik drie modellen gemaakt waarover gespard gaat worden tijdens een sessie. Het ene model heeft volledig een dak. Het tweede model heeft deels het dak weggelaten. Het derde model heeft geen dak meer op het winkelcentrum. Foto's van de varianten zijn te vinden in bijlage 6.4, bron 16 t/m 19 .

Sessie over variantenstudie dak winkelcentrum Paddepoel	Tijdens een werksessie mijn varianten getoond en uiteindelijk als ontwerpers en stedenbouwers tot de conclusie gekomen dat de variant zonder dak vanuit het oogpunt van de ontwerpers het beste is. Dit gaat gepresenteerd worden aan de stuurgroep. Foto's van deze werksessie zijn te vinden in bijlage 6.4, bron 20 en 21.
Ophalen maquetteondergrond	Nieuwe panelen ophalen voor de maquette. Hier ga ik zelf eerst niet mee aan de slag omdat ik binnenkort ga starten met een onderzoek.

Week 13	27 maart 2023 t/m 02 april 2023
Activiteit	Omschrijving
Reviewbijeenkomst zonder begeleider	Even een reviewgroep bijeenkomst over de gang van zaken bij iedereen z'n stage.
Maken basiskaart Zernike, Paddepoel en Selwerd	In het vooruitzicht van mijn onderzoek heb ik alvast een basiskaart gemaakt van alle betrokken wijken. Deze kaart is in Illustrator gemaakt, wat ik nu beter onder de knie heb! Schermfoto's van de werkzaamheden zijn te vinden in bijlage 6.10, bron 57 t/m 63.

Week 14	03 april 2023 t/m 09 april 2023
Activiteit	Omschrijving
Tekeningen maken verbindingen Zernike – Binnenstad (plattegrond en lagenkaarten)	In Illustrator en Sketchup de huidige verbindingen tussen de binnenstad en Zernike Campus in kaart brengen. Dit koste heel wat tijd dus vandaar de enige activiteit van deze week. Het gaat hierbij vooral om de verbindingen en niet het totale plaatje. Het is wat meer ingezoomd ten opzichte van de kaart van vorige week.

Gemeente dag over Circulair bouwen	Tijdens deze dag werden er door Sebastiaan van der Haar soort van colleges gegeven voor alle medewerkers van de ruimtelijke afdeling van de gemeente. Het circulair bouwen stond vandaag in de spotlight
------------------------------------	--

Week 15	10 april 2023 t/m 16 april 2023
Activiteit	Omschrijving
Gesprek opzet onderzoek	Samen met Frank besproken wat ik ga onderzoeken en hoe ik dat het beste kan gaan kaderen.
Probleemstelling kaderen	De probleemstellingen heb ik geprobeerd te kaderen en bij te schaven tot een reëel vraagstuk en opdracht.
Tekenen 3D tekening verbinding 3	Ik heb in SketchUp 3D beelden gemaakt van de derde verbinding uit het onderzoek. Deze is te vinden in bijlage 6.10, bron 68 en 69.

Week 16	17 april 2023 t/m 23 april 2023
Activiteit	Omschrijving
3D modellen verbindingen	Ik ben deze week begonnen met het tekenen van 3D situaties alle verbindingen die aan bod komen in het onderzoek. Ik heb vorige week al eentje gedaan en deze week heb ik de overige 5 verbindingen gemaakt. In bijlage 6.10, bron 65 t/m 74 zijn deze modellen te vinden.

Week 17	24 april 2023 t/m 30 april 2023
Activiteit	Omschrijving
Reviewgroep bijeenkomst zonder begeleider	Ik ben deze week met de heren van mijn reviewgroep bijeengekomen om te spreken
Ontwerp dag Zernike hotspot studenten	Deze dag zijn we bij een gekomen om de hotspot studenten verder uit te werken. Hieruit is naar voren gekomen wat de belangen zijn en wat de ideeën zijn voor deze hotspot maar eerst zal ik daarvoor de randvoorwaarden moeten opstellen.
Ontwerp dag Zernike hotspot sport	Voor deze hotspot zijn de randvoorwaarden al opgesteld om dat het realiseren van deze hotspot al vrij snel gaat gebeuren. Het sportcentrum wordt binnenkort gesloopt en er komt een nieuwe voor in de plaats. Daarom is het van belang dat we deze week een sessie hadden waarin we gingen bespreken wat voor invulling de hotspot zou krijgen. Het moet namelijk aansluiten bij het sportcentrum.

Week 18	01 mei 2023 t/m 07 mei 2023
Activiteit	Omschrijving
Vakantie	Ik heb in overleg met Frank een week vakantie.

Week 19	08 mei 2023 t/m 14 mei 2023
Activiteit	Omschrijving
Literatuuronderzoek verbeterpunten verbindingen	Gedurende deze week heb ik allerlei literatuuronderzoek gedaan naar eventuele verbeterpunten voor alle verschillende verbindingen. Denk hierbij aan het interessanter maken van de routes door groen of

	programma. Ook heb ik veel literatuuronderzoek gedaan naar de invloed van verlichting op de sociale veiligheid.
Opzet enquête	Ik wil een enquête gaan houden over wat de gebruikers van de routes vinden van de verbinding tussen hun woonplek en de campus. Hiervoor heb ik een opzetje gemaakt en ik zal dit met mijn begeleider bespreken.
Feedback praktijkbegeleider	Ik heb gevraagd of hij de vragen uit de enquête waardevol vindt. Na wat feedback heb ik de vragen aangepast maar de strekking van de enquête was goed!

Week 20	15 mei 2023 t/m 21 mei 2023
Activiteit	Omschrijving
College onderzoeksplan & verslag	College door OVAK over het opstellen van een onderzoeksplan & -verslag omdat het binnenkort er al aan zit te komen. Waardevol college maar heb nog wel wat vragen alleen deze zal ik binnen mijn reviewgroep bespreken.
Controleren enquête	Een laatste check of alles van de enquête op en top is en of alles werkt.
Afnemen enquête	Ik ben twee dagen op de campus geweest om mensen te interviewen en om de enquête af te nemen. In het begin was het een beetje onwennig maar na een poosje en wat meerdere mensen ging het super makkelijk en heb ik veel data binnengehaald. De enquête, het aanspreekwoord en de resultaten zijn te vinden in bijlagen 6.8 en 6.9 .

Week 21	22 mei 2023 t/m 28 mei 2023
Activiteit	Omschrijving
Terugkomdag afstuderen Hanzehogeschool	Dinsdags heb ik een terugkomdag gehad op de Hanze waarbij we een college kregen over het stageverslag. Aan de hand van dat college wel veel vragen maar dit zal ik met Kees beslissen omdat elke docent het anders aanpakt. De heren uit mijn reviewgroep hebben hetzelfde. Daarnaast kwamen er studenten die alvast een voorproefje deden over het afstudeeronderzoek, zeer divers en interessant. Afsluitend lekker biertje en bitterballen
Randvoorwaarden opstellen project Zernike hotspot studenten	Voor de hotspot studenten moesten er nog randvoorwaarden opgesteld worden. Ik heb aangegeven dat wel te willen doen bij Frank in verband met mijn competentieverantwoording. Dit mocht en uiteindelijk waardevolle randvoorwaarden opgesteld. De randvoorwaarden zijn te vinden in bijlage 6.7 .
Alle verbindingen uit het onderzoek uitwerken	Naar aanleiding van de enquête ben ik bezig geweest met het verbeteren van alle verbindingen om uiteindelijk antwoord te krijgen op mijn hoofdvraag. Daarnaast ben ik per route aanbevelingen gaan doen. Ik heb dit nog niet helemaal klaar dus zal daar volgende week mee verder gaan.
Uitwerken resultaten enquête	De resultaten van mijn enquête analyseren en verwerken in het verslag. Dit koste heel wat tijd maar was wel waardevol voor mijn onderzoek

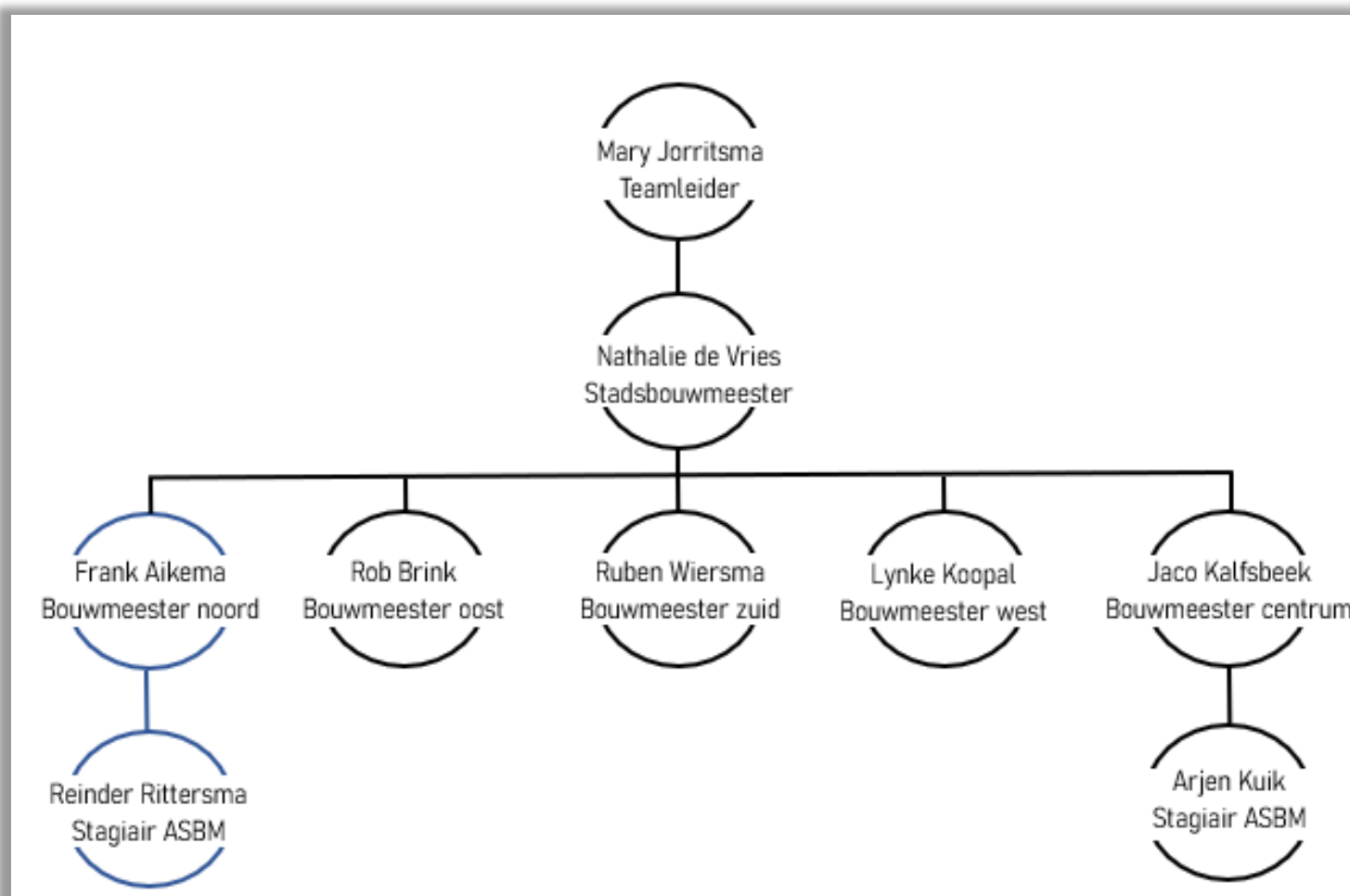
Week 22	29 mei 2023 t/m 04 juni 2023
Activiteit	Omschrijving
Reviewgroep bijeenkomst met docentbegeleider	Er was vanuit de opleiding en de studenten uit de review groep wat verwarring dus daarom hebben wij samen met Kees een bijeenkomst gehad met de vraag wat hij van ons verwacht. Het was uiteindelijk duidelijk wat er van ons werd verwacht en hiermee kunnen we zeker aan de slag.
Afmaken alle verbeterde modellen onderzoek verbinding Zernike-binnenstad.	Ik heb alle verbeterde tekeningen gemaakt van de verbindingen uit het onderzoek. Dit kostte wat tijd maar ik ben er wel enthousiast van geworden dus dat is positief. Ik hoop dat het ook positief wordt opgepakt door Frank en mijn collega's. De verbeterde modellen zijn te vinden in bijlage 6.10, bron 71 t/m 76.
Afronden aanbevelingen verbindingen uit onderzoek	Omdat ik alle aanbevelingen van de verbindingen vorige week niet af kreeg ben ik deze week daar verder mee gegaan en heb ik het afgerond.
Afronden onderzoek	De laatste puntjes van het onderzoek op de i zetten. De opmaak en algemene aanbevelingen ben ik mee bezig geweest. Het onderzoek is te vinden in bijlage 6.3.

Week 23	05 juni 2023 t/m 11 juni 2023
Activiteit	Omschrijving
Werkzaamheden omtrent het stageverslag en de competentieverantwoording	Ik ben deze volledige week bezig geweest met het stageverslag en de competentieverantwoording. Het is meer werk dan ik dacht dus ik ben blij dat ik op tijd was begonnen. Gelukkig heb ik veel beeldmateriaal opgeslagen en heb ik mijn logboek bijgehouden, dat helpt wel heel erg. Ik struggle nog wel een beetje met de competentieverantwoording maar gelukkig konden de heren uit mijn reviewgroep hier bij helpen.
Inleveren Afstudeerverslag, competentieverantwoording en stagebeoordeling door praktijkbegeleider	Het is zondagavond en ik ga nu mijn stageverslag, competentieverantwoording en stagebeoordeling door de praktijkbegeleider inleveren. Ik kijk terug op een mooie, leerzame en zeer interessante tijd. Ik heb mezelf super goed kunnen ontwikkelen door de kansen die ik heb gekregen bij de Gemeente Groningen. Op naar nog een half jaar!

6.2 ORGANOGRAMMEN

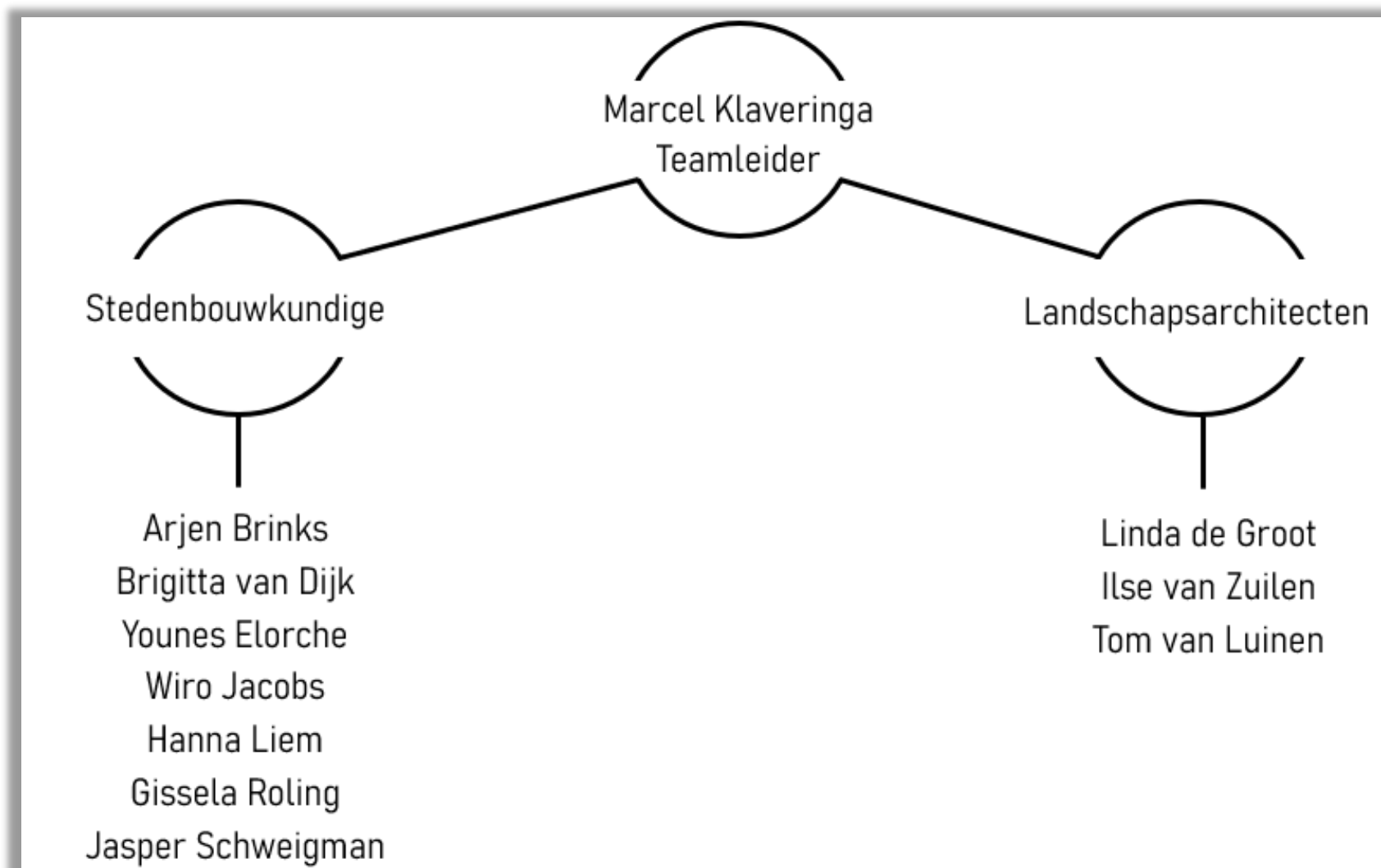
In deze bijlage zijn de vergrootte versies van de organogrammen te vinden.

6.2.1 ORGANOGRAM ATELIER STADSBOUWMEESTER

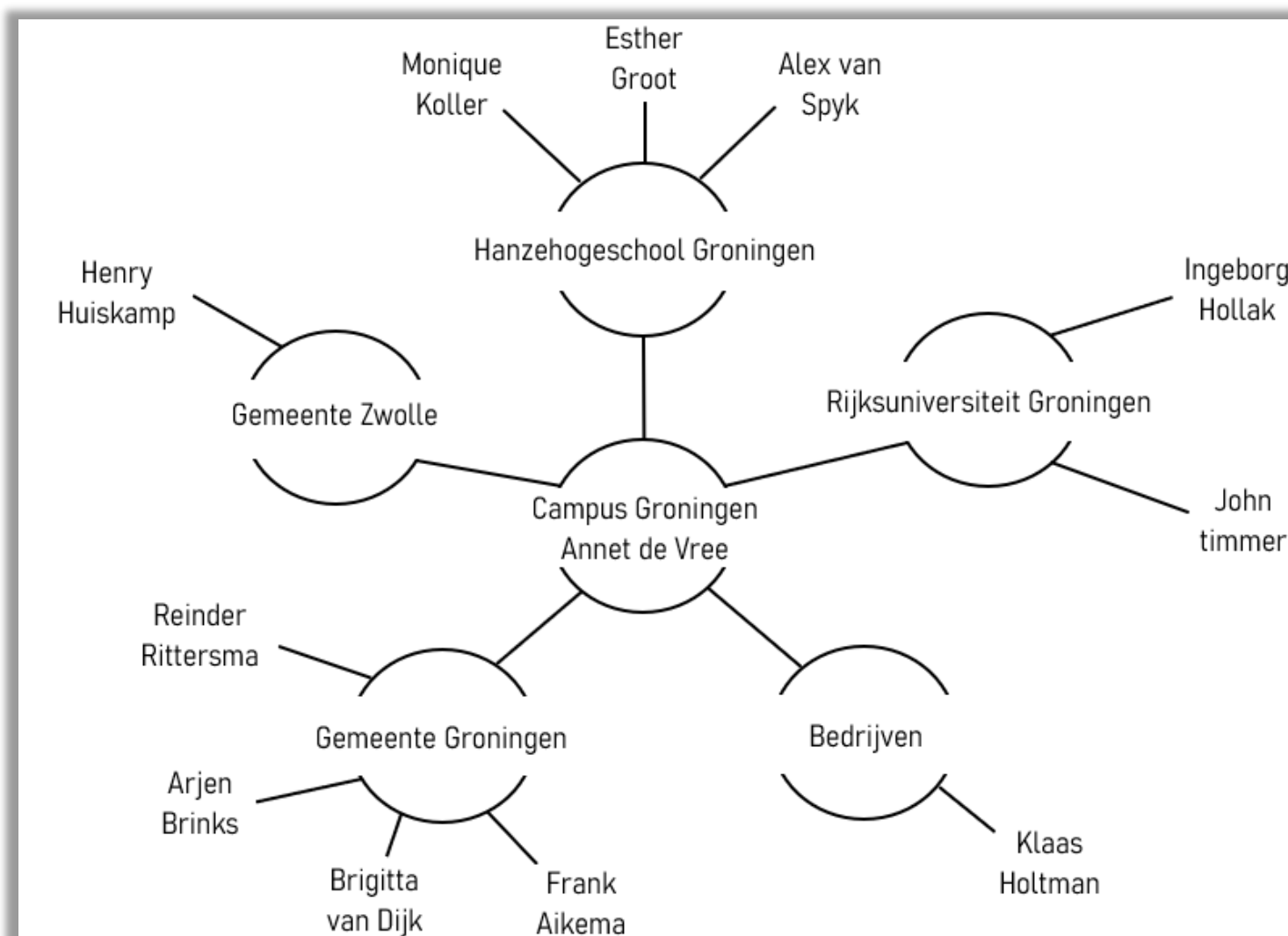
Bron 8: organogram Atelier Stadsbouwmeester Gemeente Groningen.

6.2.2 ORGANOGRAM TEAM STEDENBOUW

Bron 9: organogram team stedenbouw Gemeente Groningen.

6.2.3 ORGANOGRAM PROJECTGROEP ZERNIKE CAMPUS

Bron 10: organogram projectgroep Zernike Campus.

6.3 ONDERZOEKSRAPPORT VERBINDING ZERNIKE – BINNENSTAD

ONDERZOEKSRAPPORT VERBINDING ZERNIKE CAMPUS GRONINGEN – BINNENSTAD GRONINGEN

Naam: Reinder Rittersma
Datum: 02-06-2023

1

INHOUDSOPGAVE

Inhoud	
INHOUDSOPGAVE	2
Algemeen	4
1 REITDIEPHAVEN – BLAUWBRUGJE – FIETSPAD ACLO SPORTCENTRUM	5
1.1 HUIDIGE SITUATIE	5
1.2 GEBRUIKERS	5
1.3 AANBEVELINGEN VERBETERING VERBINDING	6
2 FRIESESTRAATWEG – JAAGPAD – FIETSPAD ACLO SPORTCENTRUM	7
2.1 HUIDIGE SITUATIE	7
2.2 GEBRUIKERS	7
2.3 AANBEVELINGEN VERBETERING ROUTE	7
3 PRINSESSEWEG – ZONNELAAN – ZERNIKELAAN	9
3.1 HUIDIGE SITUATIE	9
3.2 GEBRUIKERS	9
3.3 AANBEVELINGEN VERBETERING ROUTE	9
4 BESSENMOERSTRAAT – WILGENPAD – ZWEMBAD DE PARREL – CREMATORIUMLAAN NAAR ZERNIKELAAN	11
4.1 HUIDIGE SITUATIE	11
4.2 GEBRUIKERS	11
4.3 AANBEVELINGEN VERBETERING VERBINDING	12
5 BESSENMOERSTRAAT – WILGENPAD – ZWEMBAD DE PARREL – PADDEPOELSTERWEG	13
5.1 HUIDIGE SITUATIE	13
5.2 GEBRUIKERS	13
5.3 AANBEVELINGEN VERBETERING VERBINDING	13
6 SUMATRALAAN/BEDUMERWEG – EIKENLAAN TOT ZWEMBAD DE PARREL – CREMATORIUMLAAN/PADDEPOELSTERWEG TOT AAN LINNAEUSBURG	15
6.1 HUIDIGE SITUATIE	15
6.2 GEBRUIKERS	15
6.3 AANBEVELINGEN VERBETERING VERBINDING	15
7 HOE ZERNIKE ÉCHT ONDERDEEL WORDT VAN DE STAD	17
7.1 TOEVOEGING PROGRAMMA	17
7.2 VERBREDING FIETSPADEN	17
7.3 VERGROENING VERBINDINGEN	17

2

7.4	VERLICHTING.....	18
7.5	ENTREES CAMPUS.....	18
7.6	ROUTESTEMPELS.....	18
7.7	RECLAME- EN INFORMATIEBORDEN.....	18
7.8	VEILIGHEID.....	19
8	CONCLUSIE.....	20
9	BRONVERMELDING.....	21
10	BIJLAGEN.....	22
10.1	VISUELE ROUTEKAART.....	22
10.2	REITDIEPHAVEN – BLAUWBRUGJE – FIETSPAD ACLO SPORTCENTRUM VISUEEL.....	23
10.3	FRIESESTRAATWEG – JAAGPAD – FIETSPAD ACLO SPORTCENTRUM VISUEEL.....	25
10.4	PRINSESSEWEG – ZONNELAAN – ZERNIKELAAN VISUEEL.....	27
10.5	VOORBEELDEN PARKEERGELEGENHEID.....	31
10.6	MOGELIJK ONTWERP VERBETERING VERBODING 3.....	32
10.7	BESSENMOERSTRAAT – WILGENPAD – ZWEMBAD DE PARREL – CREMATORIUMLAAN NAAR ZERNIKELAAN VISUEEL.....	33
10.8	ONTWERP VERBETERING VERLICHTING FIETSPAD SELWERDERPARK.....	36
10.9	BESSENMOERSTRAAT – WILGENPAD – ZWEMBAD DE PARREL – PADDEPOELSTERWEG VISUEEL.....	37
10.10	MOGELIJKE VERBETERING PADDEPOELSTERWEG.....	41
10.11	SUMATRALAAN/BEDUMERWEG – EIKENLAAN TOT ZWEMBAD DE PARREL – CREMATORIUMLAAN/PADDEPOELSTERWEG TOT AAN LINNAEUSBOURG VISUEEL 42.....	41
10.11	MOGELIJK ONTWERP ENTREE HOOFDINGANG ZERNIKE.....	44

Algemeen

De vraag ligt op tafel om de wijken Zernike, Paddepoel en Selwerd te verbinden. Daarbij de vraag hoe Zernike Campus beter onderdeel zou kunnen worden van de stad. Er moet onderzoek worden gedaan naar de huidige situatie en naar een eventuele nieuwe situatie. In dit verslag wordt er onderzoek gedaan naar de huidige en gewenste situatie van het gebied tussen de genoemde wijken en de campus. Vanuit deze uitgangspunt ligt de hoofdvraag: 'Hoe verbind je Zernike beter aan de stad?'

Vragen die, het antwoord op de hoofdvraag, ondersteunen zijn:

- 'Hoe ziet de huidige situatie eruit?'
- 'Wat vinden de gebruikers van de verbinding tussen de campus en de binnenstad?'
- 'Welke ruimtelijke ontwikkelingen aan de verbinding stimuleren de veiligheid en kwaliteit?'
- 'Hoe kan Zernike écht onderdeel worden van de stad?'

De huidige situatie bestaat uit een paar verschillende verbindingen vanuit de stad Groningen naar Zernike Campus Groningen. De volgende hoofdverbindingen tussen de stad en de campus komen naar voren:

1. Reitdiephaven → Blauwbrugje → Fietspad Aclo Sportcentrum
2. Friesestraatweg → Jaagpad → Fietspad Aclo Sportcentrum
3. Prinsesseweg → Zonnelaan → Zernikelaan
4. Bessenmoerstraat → Wilgenpad → Zwembad de Parrel → Crematoriumlaan naar Zernikelaan
5. Bessenmoerstraat → Wilgenpad → Zwembad de Parrel → Paddepoelsterweg tot aan Linnaeusborg
6. Sumatralaan/Bedumerweg → Eikenlaan tot Zwembad de Parrel → Crematoriumlaan naar Zernikelaan/ Paddepoelsterweg tot aan Linnaeusborg.

De bovenstaande zes routes zijn de meest gebruikte routes. Natuurlijk zijn er gebruikers die net even een andere route langs gaan waardoor het een andere route wordt, maar de hoofdstromen vanuit de verschillende delen van Groningen zijn gevestigd op de zes hoofdroutes. Per hoofdroute zal er dieper op de huidige situatie worden ingegaan. In bijlage 10.1 zijn de routes visueel op een kaart aangegeven.

1 REITDIEPHAVEN – BLAUWBRUGJE – FIETSPAD ACLO SPORTCENTRUM

1.1 HUIDIGE SITUATIE

Dit is een verbinding voor de gebruikers die afkomstig zijn uit Vinkhuizen of de Held. Vanuit het westen van Groningen is de meest logische optie om via deze verbinding naar de campus toe te gaan, simpelweg omdat dit de kortste afstand is. Het is een route waar men onder de N355 gaat om vervolgens via de haven van Reitdiep en het Blauwbrugje op de campus terecht te komen. Het is een korte route naar de campus toe. Het is een volledig geasfalteerde route en de omgeving is vrijwel altijd groen. De visuele route, profiel en 3D sfeerbeeld zijn te vinden in bijlage 10.2.

1.2 GEBRUIKERS

Wanneer er een onderzoek gedaan wordt naar een verbinding tussen gebied A en gebied B is het belangrijk om te weten wat de gebruikers hiervan vinden. Door middel van een enquête is hier onderzoek naar gedaan. Zevenentwintig gebruikers hebben de enquête ingevuld en er is gezocht naar gebruikers met een diverse woonplaats in Groningen. Dit om veel mogelijke verbindingen tussen de stad en de campus in kaart te brengen. De bedoeling van de enquête is om in kaart te brengen wat gebruikers van de huidige verbinding vinden en waar de gebruikers kansen zien liggen voor verbetering. Daarnaast komt er in twee vragen de veiligheid van de verbinding naar voren. De veiligheid in de zin van verkeersveiligheid en sociale veiligheid. De laatste vraag van de enquête doet op de sociale veiligheid van de gebruikers in de avond/ nachtelijke uren. Op dit moment worden de 'Zernikeverbindingen' 's avonds en 's nachts niet veel gebruikt. Dit komt omdat er nog geen programma wordt gerealiseerd op de campus waardoor bezoekers van de campus na de middag allemaal verdwenen zijn. Vanuit de Gemeente Groningen en de desbetreffende projectgroep 'Zernike Campus Groningen' wordt er gekeken naar nieuwe mogelijkheden op de campus waarbij er wel avondprogramma wordt gerealiseerd op de campus. Door woningen, restaurants, mensa's, sportmogelijkheden, etc. te realiseren wordt hoogstwaarschijnlijk 's avonds en 's nachts de verbinding tussen de campus en de binnenstad aanzienlijk meer gebruikt. Omdat naast de hoofdverbinding (Zernike- en Zonnelaan) de andere verbindingen best 'afgelegen' liggen ontstaat hier een wat onveiligere sfeer doordat deze gebieden wat donkerder zijn en hier geen woningen aanwezig zijn. Hierbij gaat het vooral om het gevoel van sociale veiligheid en niet direct de werkelijke veiligheid. De laatste vraag in de enquête is dan ook bedoeld om te kijken wat de gebruikers vinden van de verbinding, maar dan vooral in de late uren, om zo een beeld te krijgen of de gebruikers in de late uren deze verbindingen ook zullen gebruiken of juist om zullen fietsen naar de 'sociaal veiligere' hoofdverbinding. De volgende zeven vragen komen in de enquête naar voren:

1. Waar in de stad Groningen woont u?
2. Waar fietst u langs naar de Zernike campus Groningen?
3. Wat vindt u van de afstand die u moet afleggen naar de campus?
4. Wat vindt u van de route? Waardoor komt dat?
5. Wat kan er volgens u verbeterd worden aan de route?
6. Voelt u uw veilig op de route die u volgt? Waarom wel/niet?
7. Zou je 's avonds/ 's nachts dezelfde route volgen? Waarom wel/niet? Hierbij gaat het vooral over de verbinding tussen Paddepoel en de campus.

Drie personen die de enquête hebben ingevuld maken gebruik van deze verbinding. Wat vooral naar voren komt is dat de gebruikers deze verbinding een prima verbinding vinden die kort maar krachtig is. Natuurlijk gaat het hier ook gebruikers die dicht bij de campus wonen. Ook wordt aangegeven dat het een vrij rustige route is waar niet veel mensen aanwezig zijn. De fietspaden zijn goed maar zijn nogal krap na het blauwbrugje. Hierbij gaat het dan vooral over de fietspaden die achter het sportcentrum langlopen tussen de tennisbanen door. Het is een soort slingerweggetje waardoor je op de campus komt. Er wordt aangegeven dat het asfalt prima is maar het is wel erg krap. Op de vraag of ze zich veilig voelen wordt er over het algemeen ja gezegd omdat het een rustige route is waar niet veel mensen zijn. Echter wordt wel de opmerking gemaakt: "Als me hier iets overkomt, zal niemand het te weten komen". Op de vraag of de gebruikers 's avonds ook dezelfde route zouden nemen zeggen twee van de drie nee. De uitleg hierbij is voor beide personen hetzelfde. Het is hier erg donker en het ligt achteraf. Niemand komt het te weten of er iets is gebeurd omdat er amper mensen voorbijkomen. Daarom zouden deze gebruikers zich niet veilig voelen om deze verbinding naar de campus te volgen. Over het algemeen is het dus een prima en rustige route waarbij de gebruikers vinden dat de fietspaden wat breder mogen en ze voelen zich overdag wel allemaal veilig maar 's avonds niet.

1.3 AANBEVELINGEN VERBETERING VERBINDING

In de aanbevelingen worden de antwoorden afkomstig uit de enquête plus eigen onderzoek meegenomen, waardoor de onderstaande aanbevelingen ontstaan. Als volgt:

- Betreft de smalle fietspaden na het blauwbrugje: de fietspaden zijn hier inderdaad wat smal en slingeren wat doelloos de campus op. Dat moet inderdaad veranderen. Echter is er vanuit de Gemeente Groningen al enige bedrijf rond de campus en wordt er ook al gekeken naar een nieuwe invulling van het desbetreffende gebied en fietspad. Hierdoor wordt de huidige situatie hoe dan ook veranderd naar een betere entree aan deze kant van de campus met rechte, in de groen gelegen entree.
- Doordat er wordt aangegeven dat de sferen rond deze verbinding 's avonds en 's nachts niet 'veilig' geacht wordt is er verandering nodig op dit gebied. Wat niet zo snel te veranderen is aan deze route zijn woningen waardoor de sociale veiligheid bevordert wordt. Daardoor zou er nog wat op het gebied van verlichting kansen kunnen liggen. Door meer verlichting te plaatsen en de situatie 'helderder' te maken kan het ervoor zorgen dat de sfeer als veiliger kan worden ervaren. Natuurlijk ligt er dan een duurzaamheidsvraag maar daar zal in hoofdstuk 7.4 dieper op in worden gegaan.
- Op het gebied van ruimtelijke kwaliteit van deze verbinding worden er geen aanbevelingen gedaan, puur omdat het als een prima route wordt ervaren die kort en krachtig is, extra programma is hier niet nodig.

6

2 FRIESESTRAATWEG – JAAGPAD – FIETSPAD ACLO SPORTCENTRUM

2.1 HUIDIGE SITUATIE

Dit is een van de minder gebruikte verbinding naar de campus toe. Gebruikers die komen uit Hoendiep of Kostverloren gebruiken deze verbinding om richting de campus te gaan. Het begin van de verbinding bestaat uit klinkers (Friesestraatweg), het tweede deel van de verbinding is volledig geasfalteerd fietspad. De functie van de Friesestraatweg is een gedeelde functie wat inhoudt dat meerdere soorten mobiliteit op hetzelfde wegdek zich kunnen bevinden (motorisch- en fietsverkeer). Het jaagpad is een fietspad parallel aan het Reitdiep tot de campus. Vanaf dit punt is de verbinding hetzelfde als in de voorgaande verbinding. Op het eerste deel van de verbinding is bijna geen groen aanwezig, het tweede deel van de verbinding daarentegen is volledig groen op het fietspad na. De visuele route is te vinden in bijlage 10.3. Het 3D beeld en de profiel is te vinden in bijlage 10.2.

2.2 GEBRUIKERS

Gebruikers die de enquête hebben ingevuld ervaren deze route als een wisselende route qua sferen. Dit omdat de Friesestraatweg volledig bestaat uit klinkers, langs de ring loopt en aan de kant van de weg allerlei bedrijven en woningen te vinden zijn. De gebruikers ervaren de klinkerweg niet per se als prettig. Het jaagpad daarentegen is een redelijk rustig fietspad langs het Reitdiep en is volledig geasfalteerd. Door de wisselende gebieden ervaren de gebruikers dit als een prettige route. Het jaagpad vinden de gebruikers breed genoeg. Echter vinden de gebruikers, evenals de gebruikers van verbinding 1, het fietspad rond de entree van Zernike te smal en achteraf liggend. De gebruikers voelen zich overdag allemaal prettig op de route en een enkeling voelt zich niet veilig 's avonds. Hierbij gaat het dan vooral over de verbinding vanaf het Jaagpad. Het is een rustige route waardoor er niet per se gecontroleerd kan worden of het goed gaat met de situaties in de late uren. Echter kun je op het Jaagpad wel ver kijken dus dat maakt het al wat beter. Vooral het slingerfietspad bij het sportcentrum wordt als 'sociaal onveilig' verklaard. Ook gaf één persoon aan als verbetering dat er vanuit de stad meer duidelijkheid moet zijn wat de snelste route is naar de campus vanaf een bepaalde plek waar je je bevindt in de stad.

2.3 AANBEVELINGEN VERBETERING ROUTE

- Betreft de smalle fietspaden na de ringweg: de fietspaden zijn hier inderdaad wat smal en slingeren wat doelloos de campus op. Dat moet inderdaad veranderen. Echter is er vanuit de Gemeente Groningen al enige bedrijf rond de campus en wordt er ook al gekeken naar een nieuwe invulling van het desbetreffende gebied en fietspad. Hierdoor wordt de huidige situatie hoe dan ook veranderd naar een betere entree aan deze kant van de campus met rechte, in de groen en opgelegene entree.
- De Friesestraatweg heeft op het gebied van veiligheid geen problemen, daarom zal daar ook niks voor worden toegepast. Echter is de klinkerweg voor fietsers, scooter- en brommerrijders niet erg prettig. Daarom de aanbeveling om het wegdek te veranderen naar een geasfalteerde weg mits er niks met de Friesestraatweg gaat gebeuren binnen enkele jaren vanwege het aanpakken van de westelijke ring.

7

- Het Jaagpad is een relatief lang fietspad waarbij langs verschillende gedeeltes van het fietspad woningen liggen. Hierdoor is het een relatief sociaal veilig fietspad. Het loopt achter de wijk langs, dat klopt, maar door de woningen ligt de sociale veiligheid op een prima level. De breedte van het fietspad is ook in orde omdat het een rustig fietspad is.

8

3 PRINSESSEWEG – ZONNELAAN – ZERNIKELAAN

3.1 HUIDIGE SITUATIE

Deze verbinding is één van de drie meest gebruikte verbindingen tussen de campus en de stad. Gebruikers van deze verbinding komen uit: Paddepoel, Oranjesbuurt, Schildersbuurt, Zeeheldenbuurt, Stadspark, de Wijert en Helpman. De verbinding van de gebruikers verschillen hierin tot aan de Wilhelminakade. Vanaf hier begint de echte verbinding. Het is verbinding dat vrijwel de hele tijd rechtdoor gaat. Hierbij kruist de verbinding vijf grotere kruispunten met in totaal drie verkeerslichten. De volledige verbinding is geasfalteerd. Op de kruispunten na is het fietspad volledig gescheiden van de rijbaan voor de motorische voertuigen. Grotendeels van de route heeft dezelfde indeling als je kijkt naar het profiel van de verbinding, namelijk: gebouw, voetpad, fietspad, parkeergelegenheid, rijbaan, middenberm, rijbaan, parkeergelegenheid, fietspad, voetpad en gebouw. De parkeergelegenheden maken hier en daar plaats voor bushaltes of groen. Het is een redelijk groene verbinding op het gebied rond het winkelcentrum van Paddepoel na. In de bijlage 10.4 wordt visueel de route getoond en zijn 3D sfeerbeelden en straatprofielen te vinden.

3.2 GEBRUIKERS

Er zijn zes gebruikers die bij hun enquête hebben aangegeven gebruik te maken van deze route. Percentueel is dat het hoogst. De gebruikers geven aan de afstand om zich prima te vinden omdat het er een beetje bij hoort. Echter hebben ze nog wel aanmerkingen op de route zelf. De veiligheid en sociale veiligheid van deze route ligt erg hoog volgens de gebruikers. Dit om dat er voldoende verlichting is 's avonds en 's nachts, ook liggen er de gehele route woningen aan beide kanten van de straat. De gebruikers geven aan dat het een gemakkelijke route is omdat er alleen maar rechtdoor gefietst hoeft te worden. Dit maakt de route volgens de gebruikers alleen niet zo super interessant. De gebruikers geven ook aan dat er misschien wat meer voorrang en meer ruimte mag komen voor de fietsers.

3.3 AANBEVELINGEN VERBETERING ROUTE

- Op de gehele route zou er meer ruimte mogen komen voor de fietsers. Aangezien het een drukke route is en er veel fietsers weer andere fietsers inhalen is meer ruimte nodig om de doorstroom te verbeteren. Ook zou de gehele indelingen van de straatprofielen per straat veranderd kunnen worden. Zoals de eerder vertoonde profielen lijkt de gehele route wel een beetje op elkaar. Groen in het midden, wegdek, parkeergelegenheid, fietspad en voetpad. Mocht er meer ruimte komen voor fietsers en voetgangers (om niet gemotoriseerde voertuigen te stimuleren) zal er of uit de middenberm of bij het parkeergelegenheid ruimte moeten worden ingeleverd.
- Parkeergelegenheid wordt nu gerealiseerd op keien. Door middel van groene parkeerplaatsen verbeter je de ruimtelijke kwaliteit. In Bijlage 10.5 is een voorbeeld te vinden hoe de groene parkeerplaatsen in Meerstad worden gemaakt. Dat is een mooi voorbeeld.
- Het gebied vanaf het Calesténics park tot aan het winkelcentrum kan een groot groen park worden. Door alle groene zones te verbinden kan hier meer kwaliteit ontstaan rond het Calesténics park en het nieuwe stadscentrum van Paddepoel. Vanuit de projectgroep van Paddepoel wordt hier ook al aandacht aan geschonken. Een mogelijke verbetering voor de verbinding wordt getoond in bijlage 10.6 waarbij er meer ruimte is gekomen voor de fietser en voetganger rond deze route, het

9

autoparkeren is weggehaald en zal ergens anders in de wijk zelf opgevangen worden. Deze visuele verbetering is voor nu alleen nog over het gebied rond Calesténics park maar zal voor de hele route uitgevoerd kunnen worden. Het ontwerp is gebaseerd op de Groene Loper in Maastricht.

- De route kan interessanter gemaakt worden door meer programma in de vorm van informatieborden over de geschiedenis van Zernike of van de wijk Paddepoel, of foodtrucks te plaatsen. Bij het winkelcentrum van Paddepoel staat nu bijvoorbeeld al een loempiakraam. Als deze bijvoorbeeld aan de Zonnelaan zou gaan staan is het voor gebruikers ook interessanter om even te stoppen en een kleine hap te kopen.
- Op het gebied van sociale veiligheid hoeft er niks te veranderen op deze route.
- Op het gebied van verkeersveiligheid hoeft er ook vrij weinig te veranderen. De fietsers hebben op alle kruispunten met verkeerslichten na overal voorrang.

10

4 BESSENMOERSTRAAT – WILGENPAD – ZWEMBAD DE PARREL – CREMATORIUMLAAN NAAR ZERNIKELAAN

4.1 HUIDIGE SITUATIE

Deze verbinding staat eigenlijk vrijwel de gehele verbinding gelijk aan de verbinding van 1.5. Het grote verschil tussen de verbindingen bestaat uit het einde van de verbinding. Welke verbinding de gebruiker gebruikt hangt ervan af wat de bestemming is op de campus. Veel gebruikers die aan de zuidkant van de campus moeten zijn zullen deze route nemen, maar wanneer de gebruikers meer noordelijk aanwezig moeten zijn op de campus, zullen ze sneller de verbinding van 1.5 gebruiken. Over dat deel van de verbinding zal ik in de volgende alinea verder op in gaan. Het deel van de verbinding wat gelijk is aan elkaar zal ik hier benoemen. De verbinding wordt gebruikt door mensen uit het midden van Groningen. Denk daarbij aan wijken en buurten van noord tot zuid maar wel in het midden van Groningen, daarbij ligt het er aan waar je woont, ten opzichte van waar je aanhaakt op de route. Hierbij heb ik het over wijken en buurten als, Selwerd, Oranjesbuurt, Noorderplantsoen, Schildersbuurt, de binnenstad, Herevegbuurt, Oosterparkbuurt en Helpman. De routes van de verschillende wijken/buurten komen allemaal bij de Bessenmoerstraat op deze verbinding. De Bessenmoerstraat is een fietsstraat waarbij de auto te gast is tot aan het Wilgenpad. Hierna is de verbinding een fietspad tot aan de Crematoriumlaan. Bij het zwembad de Parrel kruist het fietspad de Eikenlaan, dit is een veelbesproken kruispunt want er gebeuren hier regelmatig ongelukken doordat de voorrangssituatie wel eens wordt veranderd. Verder slaat de verbinding af bij het crematorium en gaat dan over de weg richting de portiersloge en sluit daaraan op de Zernikelaan. Vooral mensen die studeren of werken aan de RUG of tentamens moeten maken in de Aletta Jacobs Hall zullen deze verbinding volgen, omdat zij aan de zuidkant van de campus moeten zijn. De visuele route van deze verbinding wordt getoond in bijlage 10.7. In bijlage 10.9 worden het 3D beeld en het profiel van het fietspad langs Selwerdspark getoond.

4.2 GEBRUIKERS

Vanuit de enquête komt naar voren dat drie personen van de zevenentwintig deze verbinding gebruiken. Naar voren komt dat deze verbinding eigenlijk best prima is op een paar puntjes na. Allereerst komt naar voren dat het kruispunt bij het zwembad de Parrel op het gebied van doorstroming en veiligheid niet echt wordt gewaardeerd door de gebruikers. Omdat ze hier moeten wachten en geen voorrang hebben is dit geen fijn kruispunt. Daarnaast is het over het algemeen een wat saaie route volgens de gebruikers omdat je niet echt meer door de stad fietst maar vooral langs veel groen. Ook wordt er vanuit de gebruikers aangegeven dat de sociale veiligheid niet echt voldoende is op deze route in de latere uren. Het is zelfs dusdanig zo dat ze een andere route zouden kiezen. Het gaat vooral om het stuk vanaf het zwembad tot aan de Zernikelaan.

11

4.3 AANBEVELINGEN VERBETERING VERBINDING

- Over het eerste gedeelte van deze verbinding (tot aan het zwembad) zijn er geen aanbevelingen. Het wegdek is breed genoeg, er is voldoende (sociale) veiligheid voor de fietsers, ook in de avond of nacht.
- Het kruispunt bij het zwembad de Parrel moet zeker worden aangepast. Meegenomen wordt de eventuele knip van de Eikenlaan dat voortgekomen is vanuit de projectgroep van Paddepoel winkelcentrum. Hierdoor verandert de situatie rondom de veiligheid en de doorstroom van de verbinding. Mocht de knip worden gerealiseerd kan de voorrangregel gelijk worden meegenomen.
- Het fietspad na bovengenoemd kruispunt tot aan het crematorium wordt veel gebruikt. Er komen veel fietsers langs dit fietspad. Het pad is van zichzelf best breed alleen is het verdeeld in twee fietsrichtingen. Hierdoor is er op sommige momenten wanneer het heel druk is te weinig ruimte om mensen in te kunnen halen. Er is voldoende ruimte langs deze route vanwege het groen dus een verbreding van het fietspad zou een mogelijkheid kunnen zijn.
- De verlichting op dit fietspad is duidelijk dusdanig slecht dat de gebruikers een andere route kiezen om langs te fietsen. Doordat er wordt aangegeven dat de sferen rond deze verbinding 's avonds en 's nachts niet 'veilig' geacht wordt is er verandering nodig op dit gebied. Wat niet zo snel te veranderen is aan deze route zijn woningen waardoor de sociale veiligheid bevordert wordt. Daardoor zou er nog wat op het gebied van verlichting kansen kunnen liggen. Door meer verlichting te plaatsen en de situatie 'helderder' te maken kan het ervoor zorgen dat de sfeer als veiliger kan worden ervaren. Natuurlijk ligt er dan een duurzaamheidsvraag maar daar zal in hoofdstuk 7.4 dieper op in worden gegaan. Ook is er een ontwerp waarbij extra lantaarnpalen aanwezig zijn te vinden in bijlage 10.8.
- Het gedeelte van de verbinding vanaf het crematorium moet volledig worden aangepast. De fietsers fietsen nu gewoon over de rijbaan tot aan de Zernikelaan. Dat is niet echt de bedoeling maar dit gebied wordt meegenomen in het project van de campus zelf. Vanuit dit onderzoek wordt er aanbevolen om een interessant fietspad aan te leggen wat misschien langs het nieuwe RUG gebouw kan lopen, dit is namelijk een interessant gebouw. Het moet een breed en voldoende verlicht fietspad zijn.
- Om de verbinding interessanter te maken is het misschien mogelijk om langs de fietspaden borden met reclame of borden met leuke feitjes of informatie over de campus of Groningen te plaatsen waardoor mensen hun aandacht daarop richten en niet op het rechte fietspad voor hen.

12

5 BESSENMOERSTRAAT – WILGENPAD – ZWEMBAD DE PARREL – PADDEPOELSTERWEG

5.1 HUIDIGE SITUATIE

Zoals eerder genoemd is deze verbinding tot aan het crematorium hetzelfde als de vorige verbinding. Deze verbinding slaat echter niet af richting de Zernikelaan maar gaat rechtdoor langs het Selwerderhof tot het eerstvolgende fietspad linksaf. Dat fietspad gaat onder het gebouw de Linnaeusborg langs en men betreedt de campus op deze manier. Deze specifieke verbinding wordt vooral gebruikt door Hanze studenten/docenten die hun bestemming rond het Zernikeplein bevinden. Het fietspad is volledig omgeven door groen en loopt langs een cultuurhistorische plek, het Galgenveld. In bijlage 10.9 worden 3D beelden en profielen getoond van de verbinding.

5.2 GEBRUIKERS

Vijf gebruikers die de enquête hebben ingevuld maken gebruik van deze verbinding. De meningen verschillen wel op het gebied van kwaliteit van de route en ook op het gebied van veiligheid. Iedereen geeft aan dat het een lange en rechte verbinding is. Waar de ene gebruiker zegt dat het een fijne en veilige verbinding is zegt de ander dat hij of zij veel moet stoppen en 'bergen' waar je overheen moet fietsen. Het enige wat deze verbinding onderscheidt van de verbinding uit hoofdstuk 4 is dat deze route vanaf het crematorium rechtdoor gaat en op een andere plek de campus op gaat. Over dit stuk hebben de gebruikers niet per se veel commentaar. Het fietspad zou iets breder mogen en het zou beter verlicht moeten zijn voor in de latere uren.

5.3 AANBEVELINGEN VERBETERING VERBINDING

De aanbevelingen zullen deels overeenkomen met de aanbevelingen van hoofdstuk 4 omdat het deels dezelfde route bevat.

- Over het eerste gedeelte van deze verbinding (tot aan het zwembad) zijn er geen aanbevelingen. Het wegdek is breed genoeg, er is voldoende (sociale) veiligheid voor de fietsers, ook in de avond of nacht.
- Het kruispunt bij het zwembad de Parrel moet zeker worden aangepast. Meegenomen wordt de eventuele knip van de Eikenlaan dat voortgekomen is vanuit de projectgroep van Paddepoel winkelcentrum. Hierdoor verandert de situatie rondom de veiligheid en de doorstroom van de verbinding. Mocht de knip worden gerealiseerd kan de voorrangregel gelijk worden meegenomen.
- Het fietspad na bovengenoemd kruispunt tot aan het crematorium wordt veel gebruikt. Er komen veel fietsers langs dit fietspad. Het pad is van zichzelf best breed alleen is het verdeeld in twee fietsrichtingen. Hierdoor is er op sommige momenten wanneer het heel druk is te weinig ruimte om mensen in te kunnen halen. Er is voldoende ruimte langs deze route vanwege het groen dus een verbreding van het fietspad zou een mogelijkheid kunnen zijn.
- De verlichting op het fietspad door het Selwerderpark en op de Paddepoelsterweg is duidelijk dusdanig slecht dat de gebruikers een andere route kiezen om langs te fietsen. Doordat er wordt aangegeven dat de sferen rond deze verbinding 's avonds en 's nachts niet 'veilig' geacht wordt is er verandering nodig op dit gebied. Wat niet zo snel te veranderen is aan deze route zijn woningen waardoor de sociale veiligheid

13

bevordert wordt. Daardoor zou er nog wat op het gebied van verlichting kansen kunnen liggen. Door meer verlichting te plaatsen en de situatie 'helderder' te maken kan het er voor zorgen dat de sfeer als veiliger kan worden ervaren. Natuurlijk ligt er dan een duurzaamheidsvraag maar daar zal in hoofdstuk 7.4 dieper op in worden gegaan. In bijlage 10.10 wordt een voorstel gedaan door in kaart te brengen hoe de situatie er uit ziet met meer lantaarnpalen.

- Om de verbinding interessanter te maken is het misschien mogelijk om langs de fietspaden borden met reclame of borden met leuke feitjes of informatie over de campus of Groningen te plaatsen waardoor mensen hun aandacht daarop richten en niet op het rechte fietspad voor hun.
- Tussen het fietspad, dat langs het Selwerderhof loopt, en de campus ligt het oude Galgenveld. Hier liggen kansen op deze route interessanter te maken. Op dit moment is er een klein monument aanwezig om stil te staan bij deze plek. Aangezien weinig gebruikers hier stoppen en voor de rest hier niet veel mensen langs lopen is het misschien een idee op de geschiedenis van dit Galgenveld op een andere manier te vertellen aan de fietsers. Er zou verder uitgezocht moeten worden of er nog veel informatie en foto's, beelden, teksten of tekeningen te vinden zijn uit die tijd. Als deze nog aanwezig kunnen deze gepresenteerd worden langs dit stukje fietspad op de aandacht van de gebruikers even ergens anders op te richten. Het is informatief en leuk om naar te kijken.

14

6 SUMATRALAAN/BEDUMERWEG – EIKENLAAN TOT ZWEMBAD DE PARREL – CREMATORIUMLAAN/PADDEPOELSTERWEG TOT AAN LINNAEUSBORO.

6.1 HUIDIGE SITUATIE

Dit is de verbinding voor de gebruikers in het oosten van Groningen. Hierbij kan worden gedacht aan de wijken: de Hoogte, Korrewegwijk, Beljum, de Hunze, Leeuwenborg, Oosterhogebrug en Oosterparkwijk. Deze gebruikers komen samen op de verbinding rond de Eikenlaan en slaan bij het zwembad de Parrel rechtsaf. Zodra de gebruikers bij het crematorium komen hebben ze wederom de keuze om de verbinding direct links te nemen richting Zernikelaan of rechtdoor over het fietspad richting de Linnaeusborg. De verbinding bestaat vrijwel de gehele route tot aan het zwembad uit het volgende profiel: Gebouw, groen, voetpad, fietspad, parkeergelegenheid, dubbele rijbaan, parkeergelegenheid, fietspad, voetpad, groen en gebouw. Het fietspad is op de grotere kruispunten na volledig gescheiden van het motorische verkeer. In bijlage 10.11 wordt visueel de route, 3D beeld en een profiel van de verbinding. Hierbij gaat het om een scene uit de eikenlaan omdat het fietspad langs Selwerderpark al wordt getoond in bijlage 10.9.

6.2 GEBRUIKERS

Van de zevenentwintig zijn er nog vijf gebruikers over. Deze gebruikers fietsen langs deze verbinding. De gebruikers geven aan het een gemakkelijke verbinding is met goede fietspaden die hier en daar nog wel wat breder zouden kunnen. Het lijkt een beetje alsof het fietspad tussen de weg en het, over het algemeen, brede voetpad is gedrukt. Verder zijn er nogal wat verkeerslichten aanwezig tijdens deze route en dat wordt als onprettig ervaren door de gebruikers, ze willen meer voorrang. Ook wordt er aangegeven dat de route niet erg interessant is en het nog wel wat leuker gemaakt kan worden. Ook geven sommige gebruikers aan in de latere uren niet af te slaan naar rechts bij het zwembad de Parrel maar om dat bewust rechtdoor te fietsen langs de Zonnelaan.

6.3 AANBEVELINGEN VERBETERING VERBINDING

- Aan het feit dat er veel kruispunten met verkeerslichten zijn kan niet veel worden veranderd. De situaties rond deze kruispunten zijn nu eenmaal zo. Daarom hoeft er op dit gebied niks veranderd te worden.
- Het fietspad langs de Eikenlaan zou inderdaad breder gemaakt mogen worden. Het heeft nu de minimale afmetingen. Daarentegen neemt het voetpad veel ruimte in beslag door de ruime afmetingen. Hier zou eventueel ruimte vandaan gehaald kunnen worden om het fietspad te verbreden. Daardoor fiets het prettiger voor de gebruikers. Het voetpad wordt minder gebruikt dan het fietspad. Het lastige op dit moment is er eiken langs het fietspad lopen waardoor verbreding op dit moment niet mogelijk is.
- Ten hoogte van het winkelcentrum van Selwerd zou er meer programma gerealiseerd kunnen worden in de vorm van een loempia kraam of een andere foodtruck.
- De verlichting op het fietspad door het Selwerderpark en op de Paddepoelsterweg is klaarblijkelijk dusdanig slecht dat de gebruikers een andere route kiezen om langs te

15

fietsen. Doordat er wordt aangegeven dat de sferen rond deze verbinding 's avonds en 's nachts niet 'veilig' geacht wordt is er verandering nodig op dit gebied. Wat niet zo snel te veranderen is aan deze route zijn woningen waardoor de sociale veiligheid bevordert wordt. Daardoor zou er nog wat op het gebied van verlichting kansen kunnen liggen. Door meer verlichting te plaatsen en de situatie 'helderder' te maken kan het er voor zorgen dat de sfeer als veiliger kan worden ervaren. Natuurlijk ligt er dan een duurzaamheidsvraag maar daar zal in hoofdstuk 7.4 dieper op in worden gegaan.

- Om de verbinding interessanter te maken is het misschien mogelijk om langs de fietspaden borden met reclame of borden met leuke feitjes of informatie over de campus of Groningen te plaatsen waardoor mensen hun aandacht daarop richting en niet op het rechte fietspad voor hun.

16

7 HOE ZERNIKE ÉCHT ONDERDEEL WORDT VAN DE STAD

Naast de aanbevelingen per verbinding worden hier de algemene aanbevelingen genoemd. Uiteindelijk wordt er dan antwoord gegeven op de vraag hoe de Zernike Campus beter onderdeel kan worden van de stad.

7.1 TOEVOEGING PROGRAMMA

Het toevoegen van programma zorgt voor meer interactie en activiteiten tussen Zernike campus Groningen en de binnenstad van Groningen, wat de verbinding wel degelijk versterkt. Er kunnen bijvoorbeeld evenementen georganiseerd worden voor studenten en/of bewoners. Hierbij kan gedacht worden aan festivals, sportwedstrijden en culturele activiteiten. Dit kan zorgen voor meer betrokkenheid vanuit de studenten en bewoners en dit levert een gevoel van gemeenschap tussen de verschillende gebieden op. Ook op het gebied van eten liggen er kansen op de verbinding. Er zouden bijvoorbeeld hier en der foodtrucks rond het winkelcentrum van Paddepoel of Winkelcentrum Selwerd geplaatst kunnen worden. Het toevoegen van foodtrucks biedt gebruikers van de routes de mogelijkheid om even een snelle hap te halen en nieuwe mensen te ontmoeten. Dit maakt een route interessanter om langs te fietsen. Ook voor de bewoners van de wijken kan dit interessant zijn. Het is wel belangrijk om rekening te houden met de verkeersstromen en de veiligheid van de gebruikers van de route die er dagelijks langs fietsen. De locatie van de eettentjes/foodtrucks moeten strategisch geplaatst worden. Het toevoegen van programma op de routes zorgt dus wel degelijk voor een verbetering van de verbinding doordat je het interessanter maakt.

7.2 VERBREDING FIETSPADEN

Op dit moment hebben de meeste fietspaden de minimale afmetingen. Dit is vooral te zien langs de Eikenlaan, Prinsesseweg en Zonnelaan. Meer ruimte voor de fietsers is langs de Eikenlaan momenteel niet mogelijk door de Eiken maar bij de andere straten is dit wel mogelijk. Uit de enquête is naar boven gekomen dat de gebruikers het belangrijk vinden dat er meer ruimte komt voor de fietsers. De Prinsesseweg en Zonnelaan zijn dusdanig ingericht dat er zeker meer ruimte gecreëerd kan worden voor de fietsers. Hierdoor wordt het probleem wat de gebruikers ondervinden getackeld. Door de fietspaden te verbreden kunnen gebruikers op momenten dat het heel druk is makkelijker in halen, de doorstroom wordt op deze manier verbeterd. Als de doorstroom wordt verbeterd vinden de gebruikers van de verbinding het prettiger om deze route te gaan gebruiken. De verbinding tussen de campus en binnenstad wordt dus wel degelijk verbeterd als er meer ruimte komt voor de fietser.

7.3 VERGROENING VERBINDINGEN

Over het algemeen is de verbinding redelijk groen, dus dat is een pluspunt van de verbinding. Maar er zijn nog enkele plekken aanwezig op de route waar nodig potentie valt te behalen. Zo kan het waardevol zijn om het calesthenics park te verbinden met het winkelcentrum van Paddepoel zodat dat deel van de Zonnelaan meer de vorm van een park krijgt waardoor de sfeer van die plek heel anders wordt. Het wordt een zone waarbij de snelheid van gemotoriseerde voertuigen wordt teruggedrongen en groen wordt toegevoegd. Hierdoor rijdt je als het ware door een park heen. Door de verbinding tussen de campus en de binnenstad gevarieerd groen te houden blijft het aantrekkelijk om gebruik te maken van de verbinding.

17

7.4 VERLICHTING

Op het gebied van verlichting liggen er heel veel kansen voor in de toekomst. Vanwege het feit dat er meer programma in de avond komt op de campus gaan de routes tussen de campus en de binnenstad veel meer gebruikt worden in de avond. Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat veel routes in het donker dusdanig onveilig voelen voor de gebruikers dat ze een andere route kiezen om langs te fietsen. Om het probleem tegen te gaan kunnen er tweemaal zoveel lantaarnpalen worden gevestigd. Het toevoegen van meer lantaarnpalen kan bijdragen aan een meer 'sociaal veilige' situatie. Het verhoogt de zichtbaarheid en kan studenten, bewoners en gebruikers van de route een veiliger gevoel geven bij het bewegen tussen de gebieden. Tweemaal het aantal lantaarnpalen zorgt ook voor tweemaal zoveel energie. Er zijn tegenwoordig lantaarnpalen beschikbaar die op zonne-energie werken. Dit kan een goede oplossing zijn om de energievraag aan te pakken. Daarnaast is het een mogelijkheid om langs de fietspaden bewegingssensoren te plaatsen waardoor lantaarnpalen feller gaan schijnen zodra er een persoon fiets. Ze zullen dan niet volledig doven maar wel dempen zodra er geen persoon fietst of loopt. Hierdoor wordt er op het gebied van energie ook bezuinigd. In dit onderzoek wordt niet verder in gegaan op het bezuinigen van energie, puur de aanbeveling om meer licht te realiseren waardoor het voor gebruikers veiliger voelt om hier langs te gaan. Sterker nog, er moet dusdanig veel licht komen dat de gebruikers niet per se een andere route moeten nemen en helemaal om moeten fietsen. Door de verlichting aan te pakken wordt het sociaal veiliger en zullen er meer mensen in de latere uren naar de campus toe gaan.

7.5 ENTREES CAMPUS

Een campus onderscheidt zich met de rest van de stad omdat een campus een unieke plek is. Het moet bij de entree van de campus al duidelijk worden dat je echt een unieke plek betreedt. Het moet merkbaar zijn. Groningen als stad kenmerkt zich door kunst langs iedere snelweg waar je de stad binnenkomt. De campus heeft dit ook al aan de Professor Ulkenweg. Het zou uniek zijn als campus als je dit combineert. Er is geen enkel andere campus die bij elke entree op deze manier kunst heeft. Dit zou dan langs alle fietspaden en wegen moeten worden gerealiseerd. Bijvoorbeeld bij het galgenveld zou je iets kunnen met geschiedenis. Bij het sportcentrum zou je iets kunnen combineren met sport. Hierdoor leidt de aandacht even af van de personen die zich bewegen tussen de campus en de binnenstad. Daarnaast staat er op veel campussen in grote witte hoofdletters: CAMPUS X. Dit zou bij de hoofdentree perfect zijn om te realiseren. Voor een voorbeeld zie bijlage 10.11. Door de entrees van de campus uniek te maken wordt de verbinding interessanter en leuker om te gaan gebruiken.

7.6 ROUTESTEMPELS

Door een route aanduiding op elke mogelijke route te plaatsen is het duidelijker waar men langs fietst. Hierdoor wordt via elke route de verbinding verbeterd.

7.7 RECLAME- EN INFORMATIEBORDEN

Een verbinding waar veel mensen langs komen wil je interessant maken. De vraag is hoe dat gedaan kan worden. Door mensen hun aandacht even af te leiden van het normaal kan een route interessant worden gemaakt. Dit kan op veel verschillende manieren gebeuren, zo ook door reclame- en informatieborden. Langs de fietspaden kunnen de borden worden gevestigd waar de Gemeente Groningen informatie of reclame op kan plaatsen. Hierdoor wordt de aandacht steeds even afgeleid van het normaal en kan het bijdragen aan het interessanter maken van de verbinding.

18

7.8 VEILIGHEID

Op het gebied van veiligheid gaat het tussen de binnenstad en Zernike campus al vrij goed. Op de kruising van de Eikenlaan met de Zernikeroute nabij het zwembad de Parrel en alle kruispunten met verkeersregelininstallaties na heeft de fietser overal voorrang. Echter is de bovengenoemde kruispunt nabij het zwembad wel een puntje van aandacht. Door vele fietsers die hier 's ochtends en 's middags langs fietsen wordt de doorstroom van de verbinding sterk verminderd. Ook het vele veranderen van de voorrangssituatie zorgt voor onduidelijkheid en ongelukken. Indien de werkgroep van Paddepoel winkelcentrum de knip van de Eikenlaan doorzet wordt het probleem al getackeld. Mocht dit niet het geval zijn, is het verstandiger om de fietsers voorrang te geven om onveilige situatie tegen te gaan en de doorstroom te verbeteren.

19

8 CONCLUSIE

Op de vraag of en hoe Zernike onderdeel kan worden van de stad Groningen is naar aanleiding van dit onderzoek wel redelijk antwoord op gekomen. Door op de campus zelf dusdanig programma toe te voegen dat het aantrekkelijk wordt voor gebruikers van de campus om daar te blijven na college's of werk zorg je voor een nieuwe cultuur waarbij mensen misschien juist wat gaan drinken of eten op de campus in plaats van in de binnenstad. Hierdoor moet er wel rekening worden gehouden met de verbindingen tussen de stad en de campus. Door de doorstroom, aantrekkelijkheid en (sociale) veiligheid te verbeteren zorg je voor de juiste verbinding tussen de campus en de stad. Dus ja, Zernike kan wel degelijk onderdeel worden van de stad.

20

9 BRONVERMELDING

Bewust Verlichten in de Provincie Overijssel. (2018). In Saxion (2018 000449). Provincie Overijssel. Geraadpleegd op 2 juni 2023, van https://www.researchgate.net/publication/348416710_Bewust_Verlichten_in_de_Provincie_Overijssel_Eindrapportage

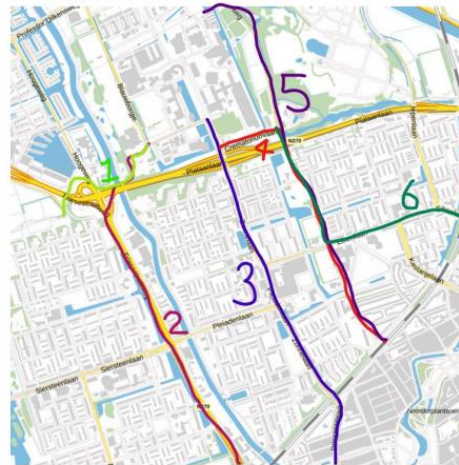
Schouten, M. (2022, 21 december). *De Groene Loper Maastricht: 'Biodiversiteit is een intrinsiek onderdeel van dit gebied geworden'*. Stedenbouw. <https://www.stedenbouw.nl/artikel/de-groene-loper-maastricht-biodiversiteit-is-een-intrinsiek-onderdeel-van-dit-gebied-geworden/>

21

10 BIJLAGEN

In dit hoofdstuk zijn alle bijlagen te vinden waar vanuit het document naar toe wordt verwezen.

10.1 VISUELE ROUTEKAART

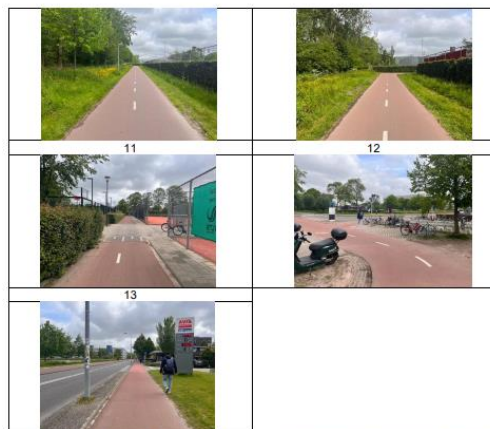
Bron 1: Routekaart verbinding Campus en de stad.

22

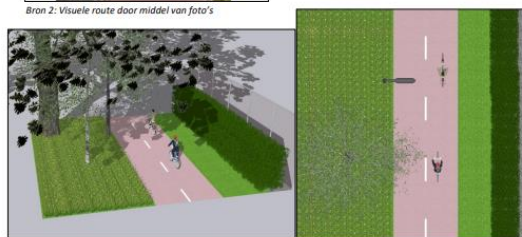
10.2 REITDIEPHAVEN – BLAUWBRUGJE – FIETSPAD ACLO SPORTCENTRUM VISUEEL

23

Bron 2: Visuele route door middel van foto's

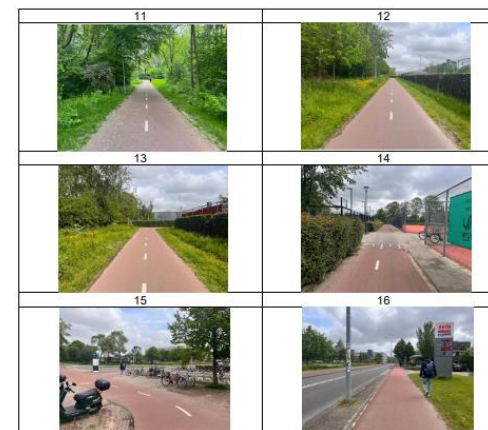
Bron 3: 3D sferbeeld en profiel fietspad Selwerderpark

24

10.3 FRIESESTRAATWEG – JAAGPAD – FIETSPAD ACLO SPORTCENTRUM VISUEEL

25

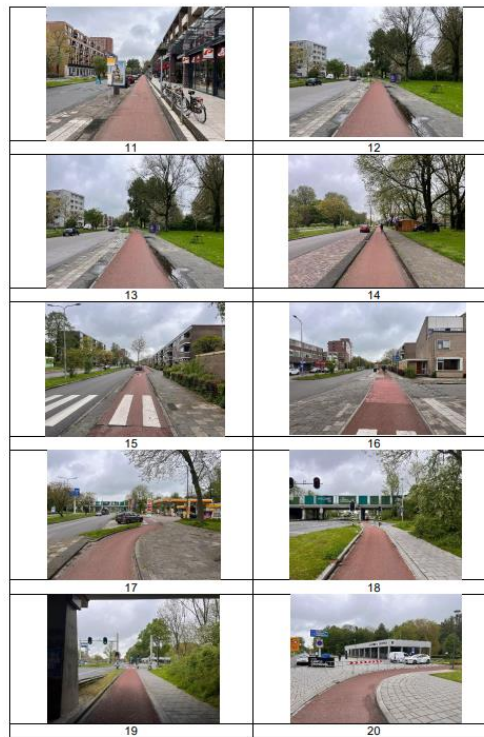
Bron 4: Foto's verbinding 2

26

10.4 PRINSESSEWEG – ZONNELAAN – ZERNIKELAAN VISUEEL

27

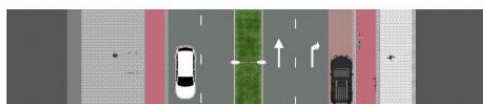
28

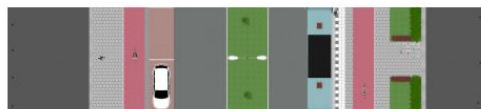
Bron 5: Foto's verbinding 3.

29

30

Bron 6: 3D sferbeelden en profielen verbinding 3.

10.5 VOORBEELDEN PARKEERGELEGENHEID

Bron 7: Referentiebeeld groene parkeergelegenheid Meerstad

31

10.6 MOGELIJK ONTWERP VERBETERING VERBINDING 3

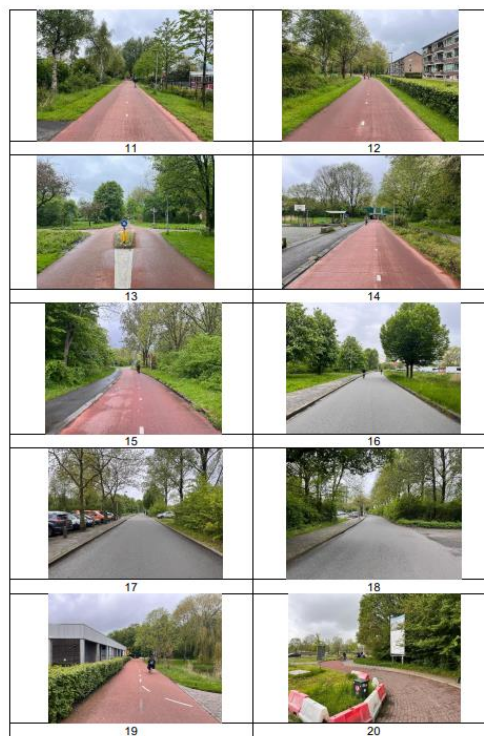
Bron 8: Ontwerpen verbetering route 3.

32

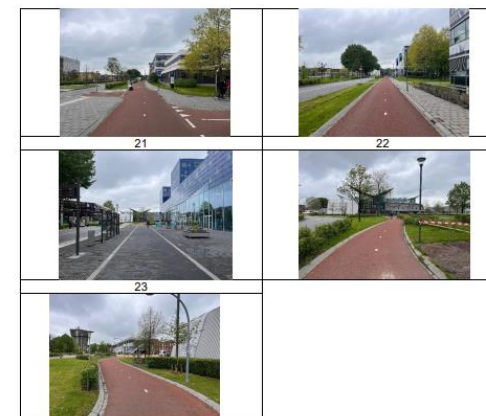
10.7 BESSENMOERSTRAAT – WILGENPAD – ZWEMBAD DE PARREL –
CREMATORIUMLAAN NAAR ZERNIKELAAN VISUEEL

33

34

Bron 8: Foto's verbinding 4

35

10.8 ONTWERP VERBETERING VERLICHTING FIETSPAD SELWERDERPARK

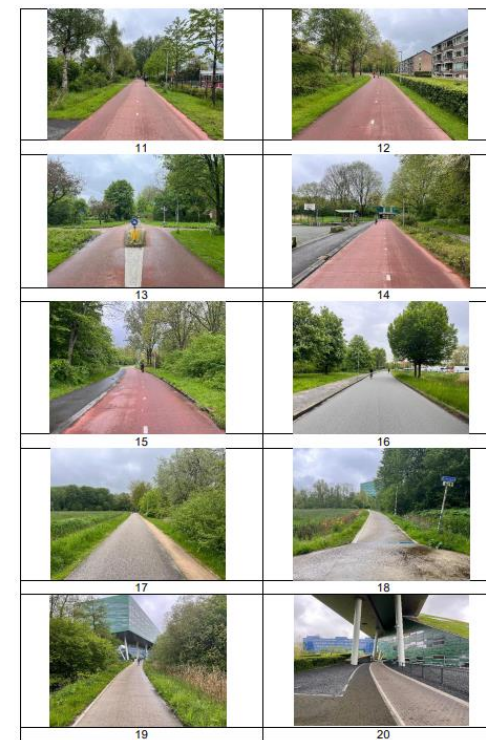
Bron 9: Verdubbeling lantaarnpalen fietspad Selwerderpark

36

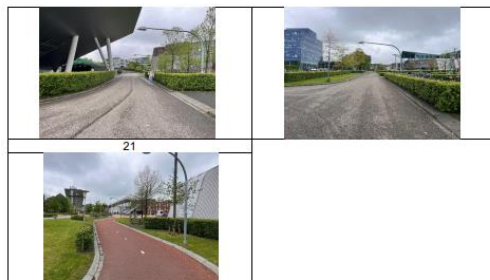
10.9 BESSENMOERSTRAAT – WILGENPAD – ZWEMBAD DE PARREL – PADDEPOELSTERWEG VISUEEL

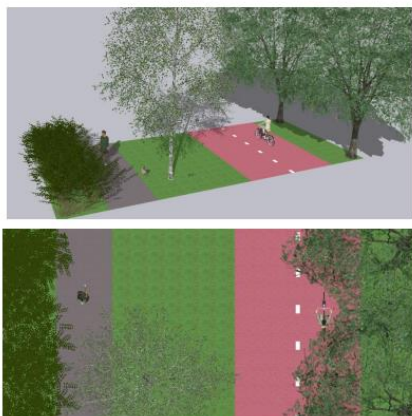
37

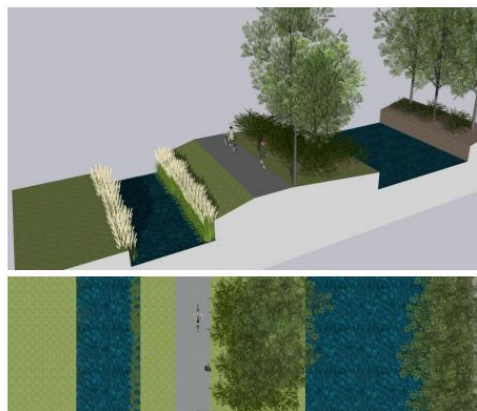
38

Bron 10: Foto's verbinding 4

39

Bron 12: 3D sferbeelden en profielen route 5.

40

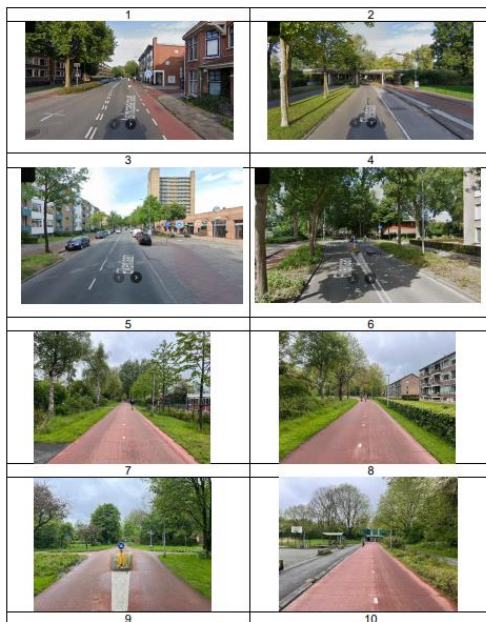
10.10 MOGELIJKE VERBETERING PADDEPOELSTERWEG

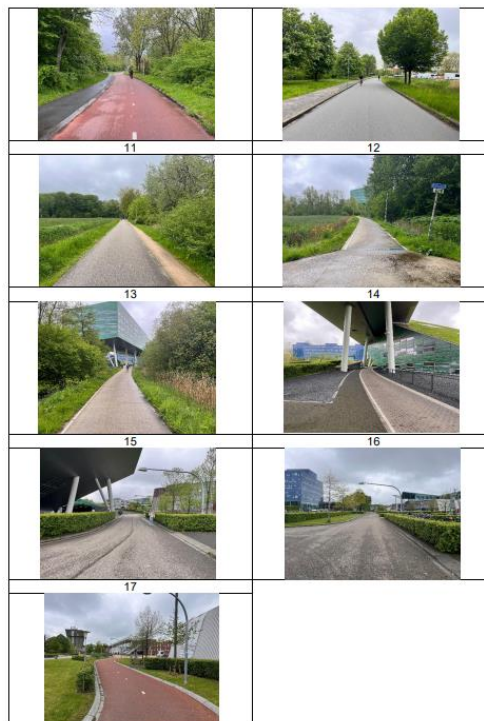
Bron 13: Ontwerp voorstel verdubbeling lantaarnpalen Paddepoelsterweg

41

10.11 SUMATRALAAN/BEDUMERWEG – EIKENLAAN TOT
ZWEMBAD DE PARREL – CREMATORIUMLAAN/PADDEPOELSTERWEG
TOT AAN LINNAEUSBORG VISUEEL

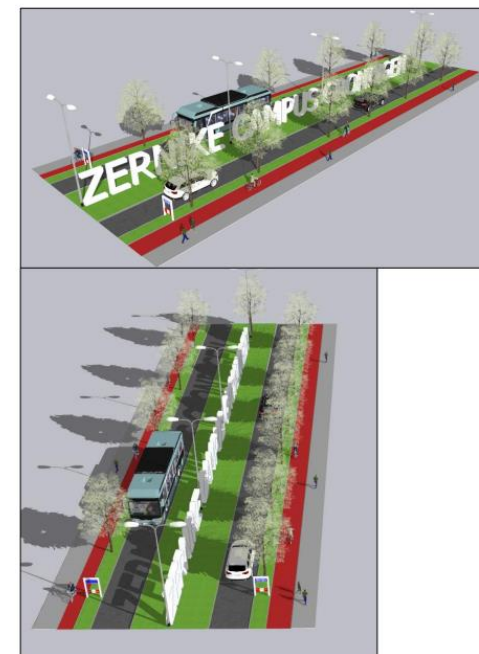
42

Bron 14: Foto's verbinding 6

43

10.11 MOGELIJK ONTWERP ENTREE HOOFDINGANG ZERNIKE

Bron 15: Ontwerp nieuwe entree Hoofdingang Zernike Campus Groningen

44

6.4 MAQUETTE PADDEPOEL

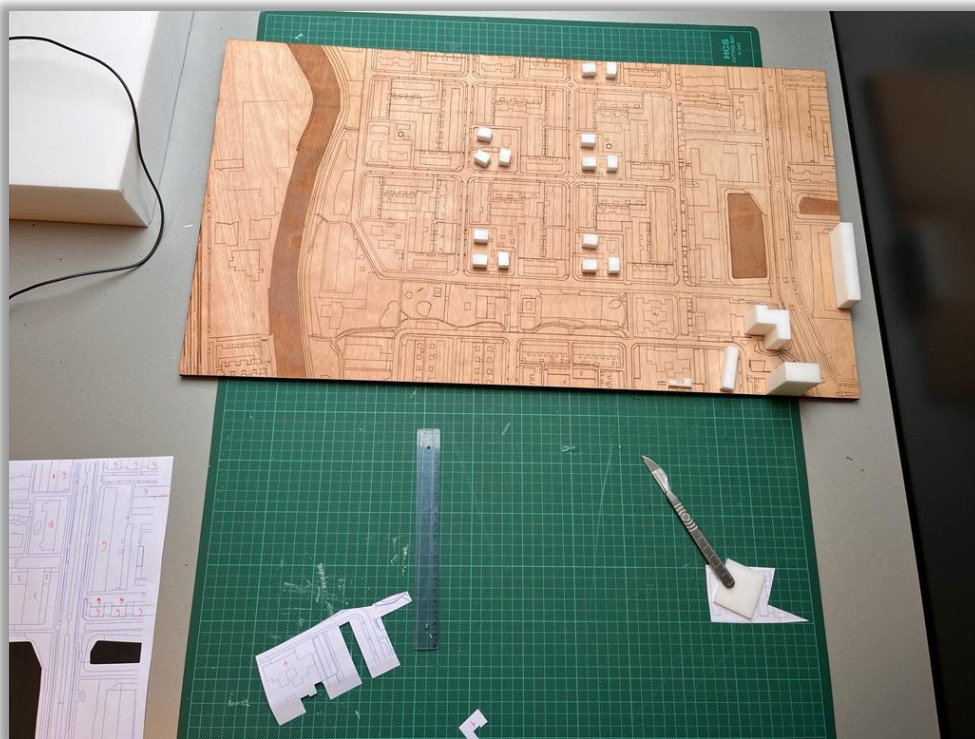
In deze bijlagen worden alle foto's getoond die gemaakt zijn tijdens het maken van de maquette en de werksessies van het project winkelcentrum Paddepoel.

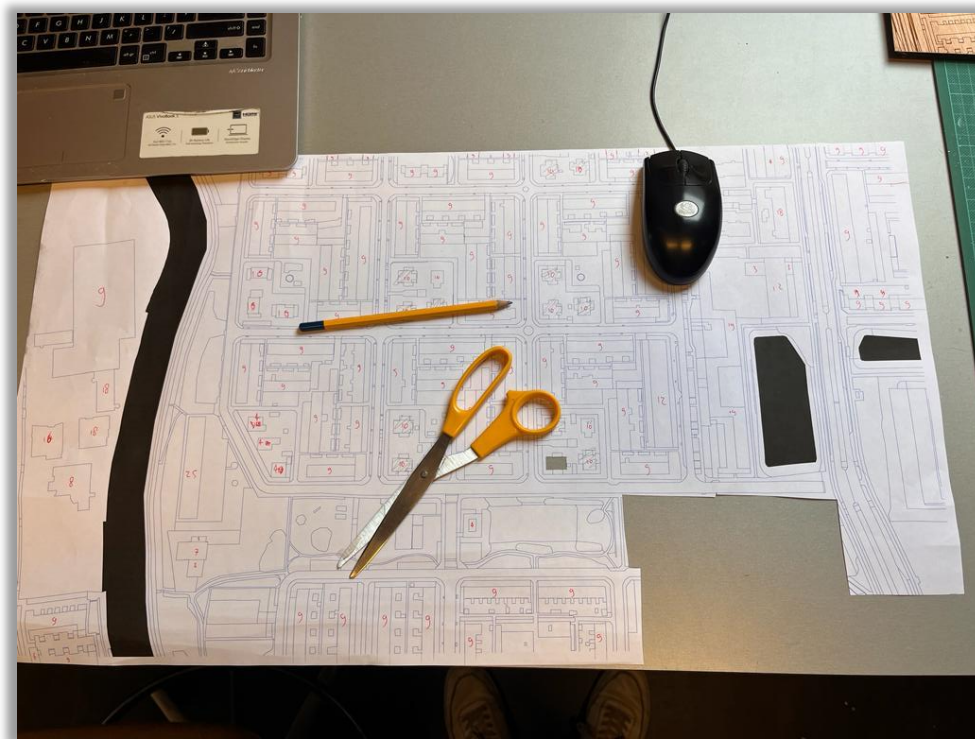
Bron 11: foto werkplek maken maquette 1.

Bron 12: foto werkplek maken maquette 2.

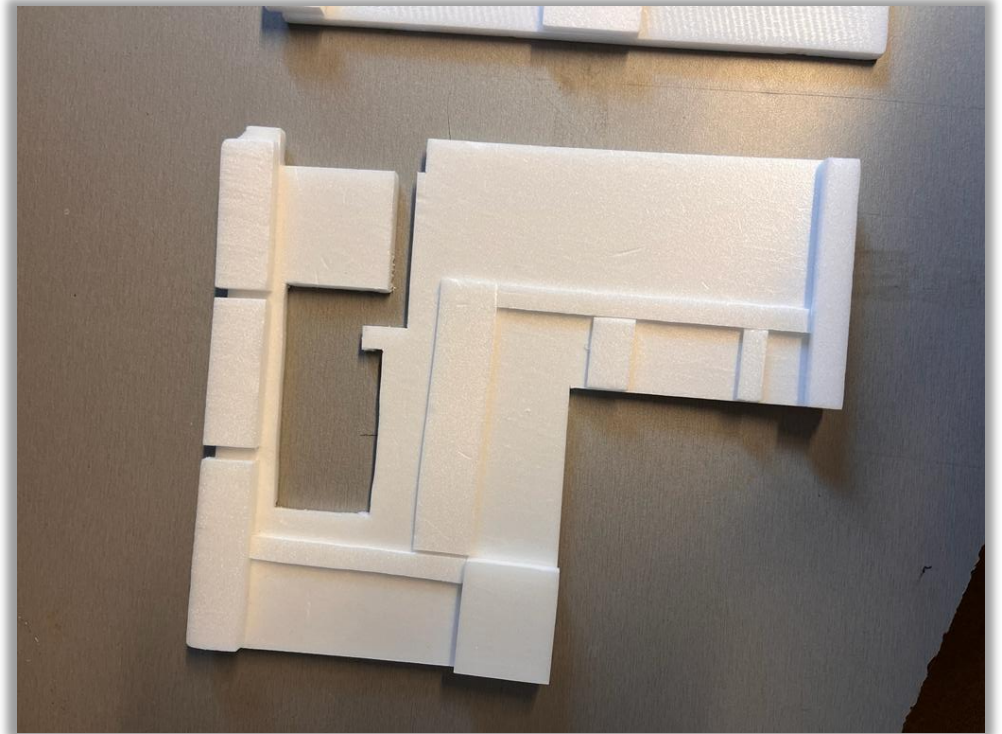
Bron 13: foto werkzaamheden maquette paneel 1.

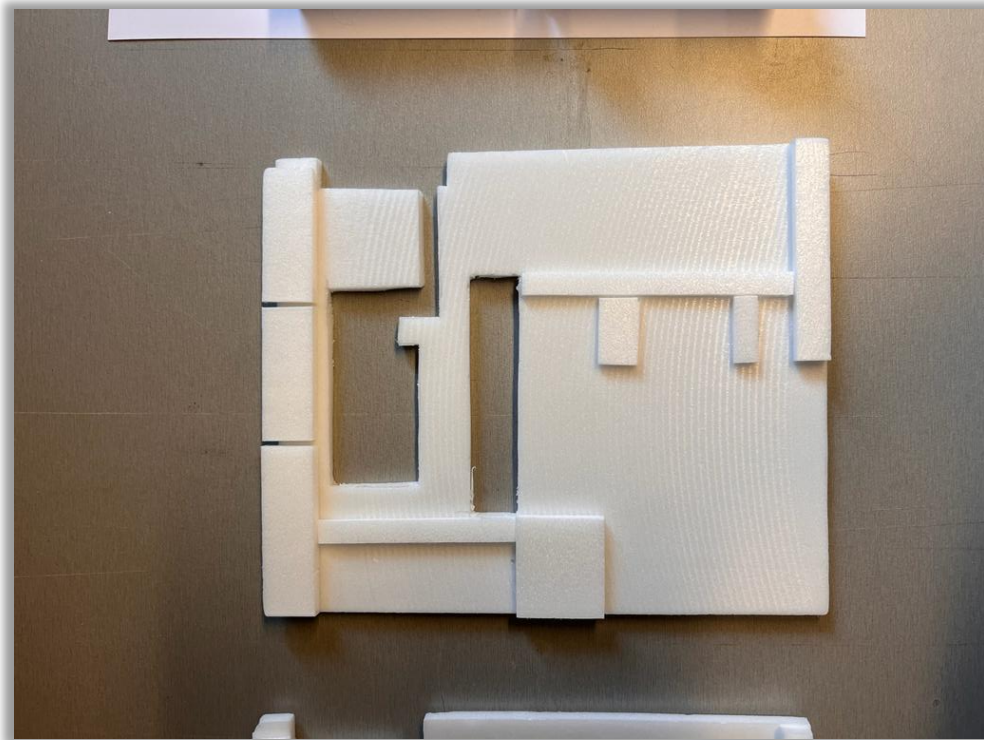
Bron 14: foto ondergrondkaart paneel 1.

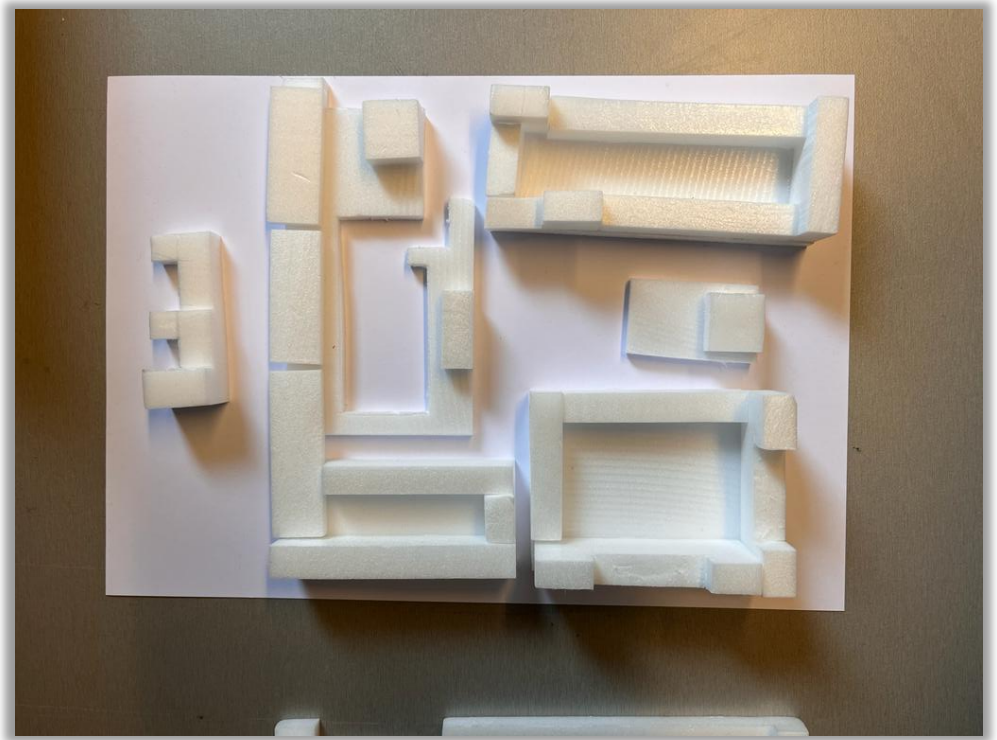
Bron 15: foto werkzaamheden paneel 4.

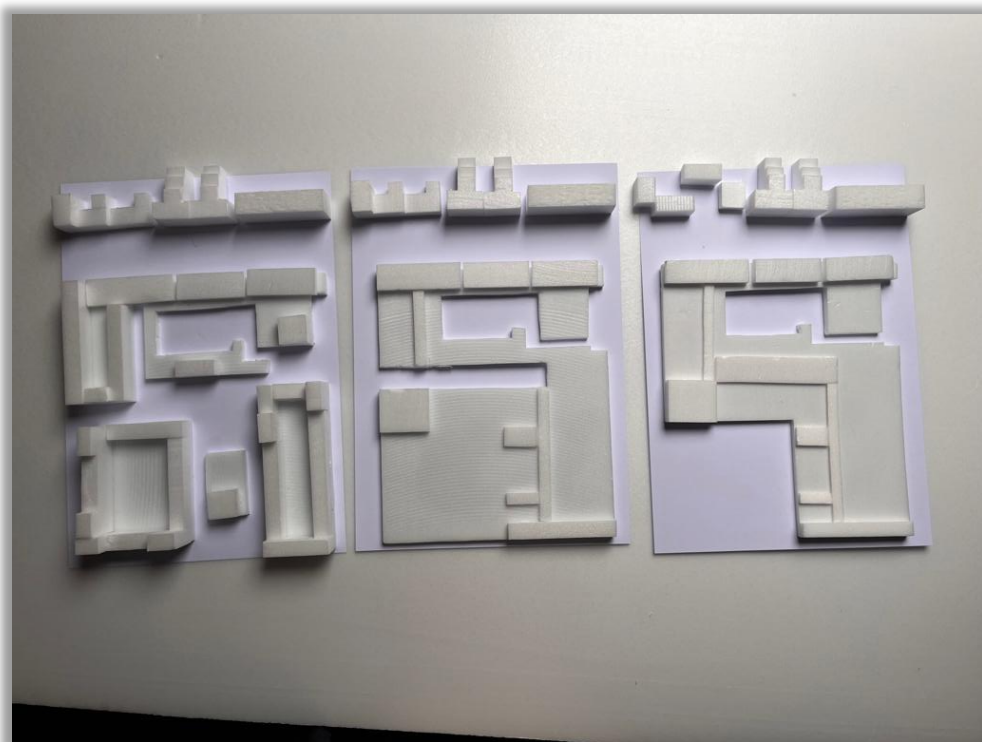
Bron 16: foto variant 1: volledig dak.

Bron 17: foto variant 2: deels dak.

Bron 18: foto variant 3: geen dak.

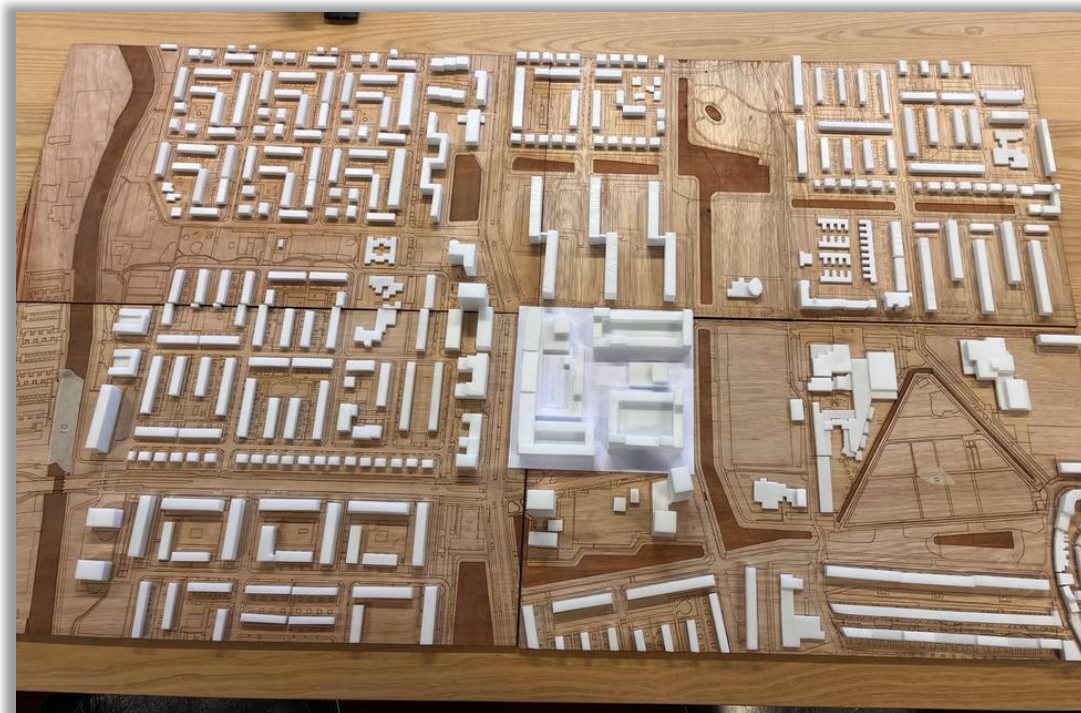
Bron 19: foto alle varianten.

Bron 20: foto werksessie varianten dak-werk winkelcentrum Paddepoel.

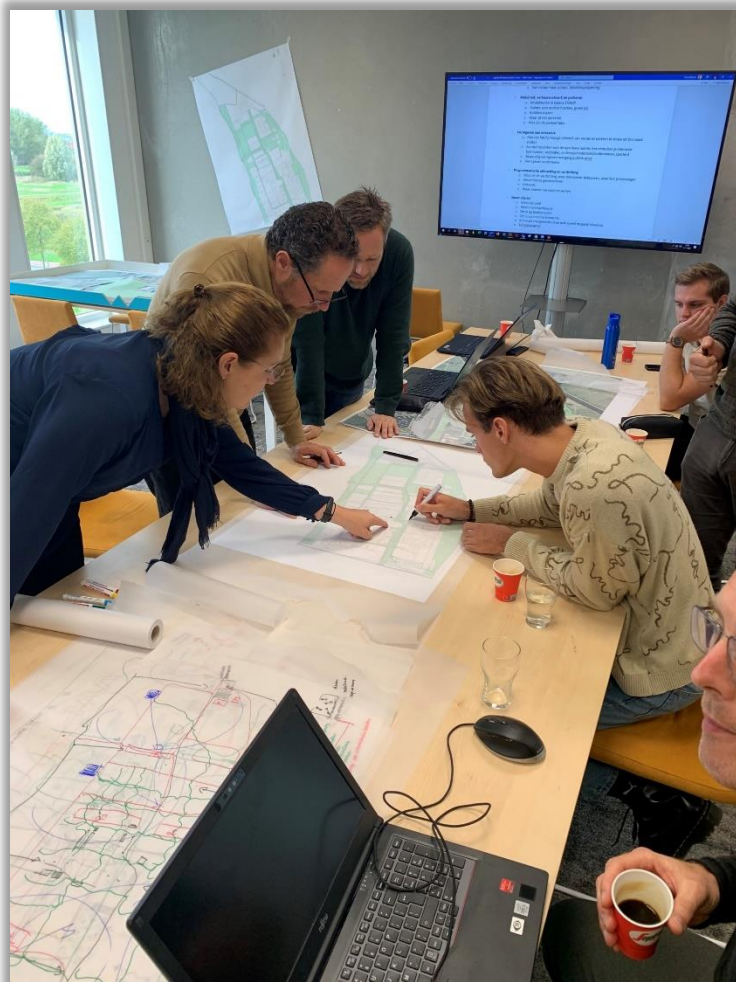

Bron 21: foto verbeterde variant 3 tijdens werksessie.

Bron 22: foto volledige maquette met variant verbeterd winkelcentrum.

6.5 SCHETSEN ONTWERPSESSIES PROJECT ZERNIKE

Bron 23: foto ontwerpessie Zernike 1.

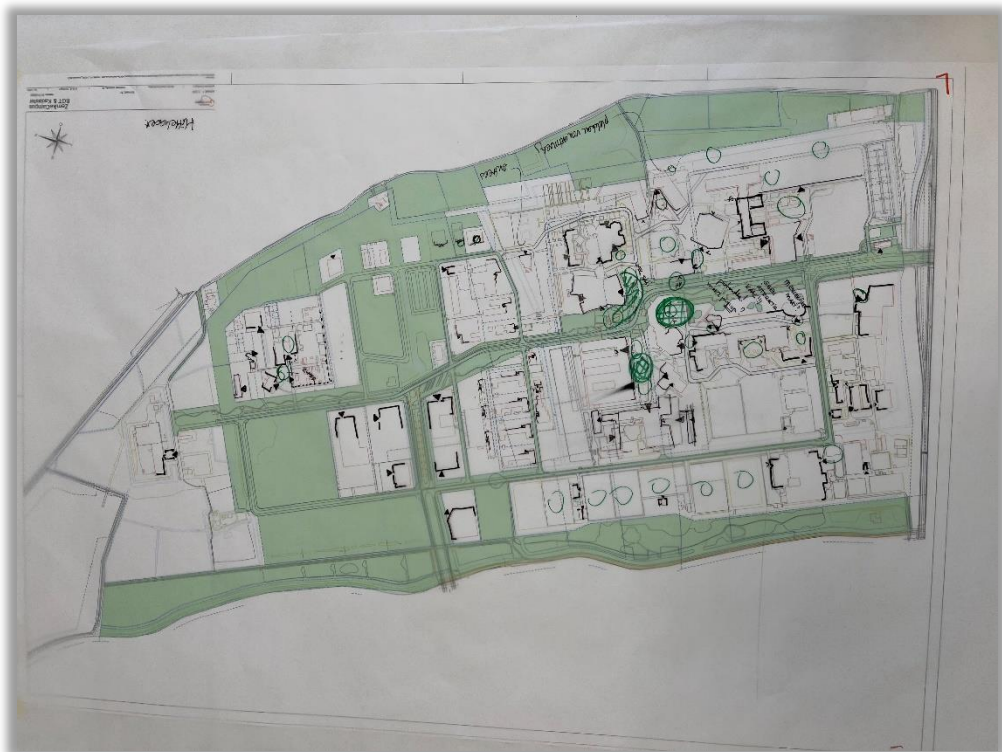
Bron 24: foto ontwerpessie Zernike 2.

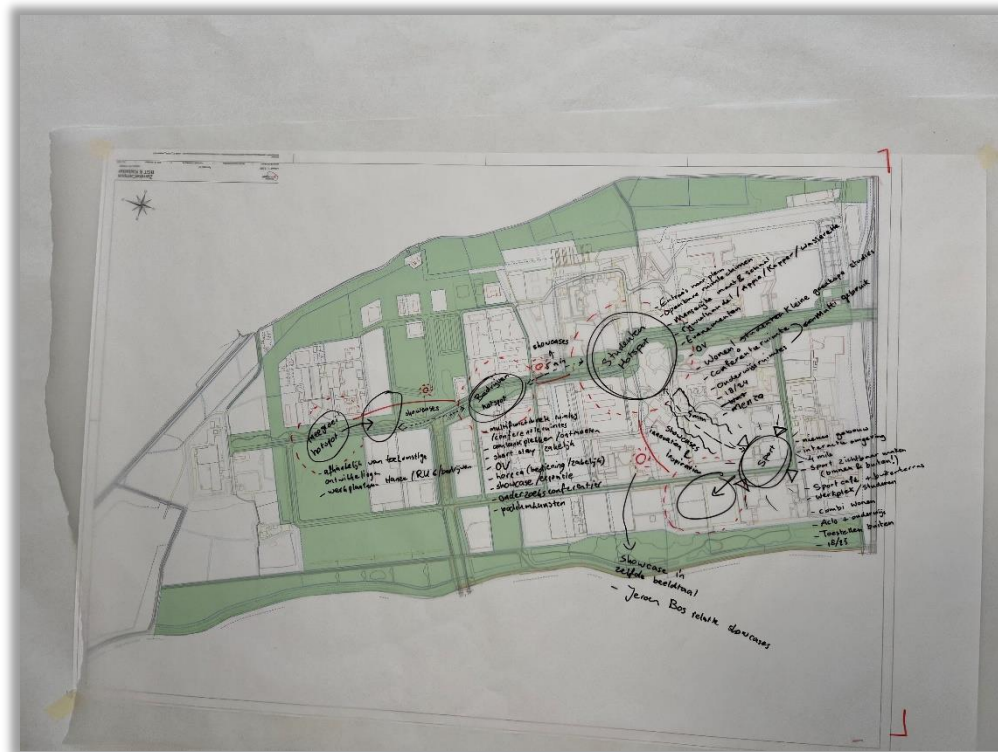
Bron 25: schets robuust en klimaat adaptief landschap

Bron 26: schets mobiliteit, verkeersnetwerken en parkeren

Bron 27: schets vormgeven aan interactie

Bron 28: schets programmatische uitbreiding en verdichting

Bron 29: schets wandelroutes

Bron 30: schets laag langzaam netwerk

Bron 31: schets laag mobiliteit

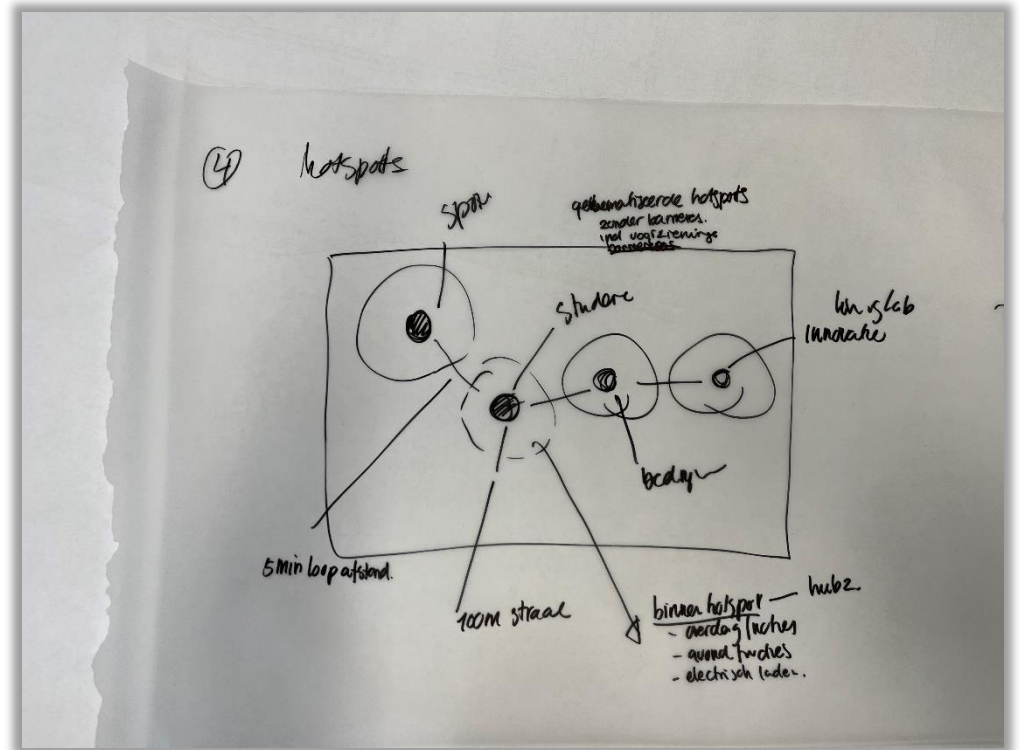

Bron 32: schets fijn eigenwijs wonen

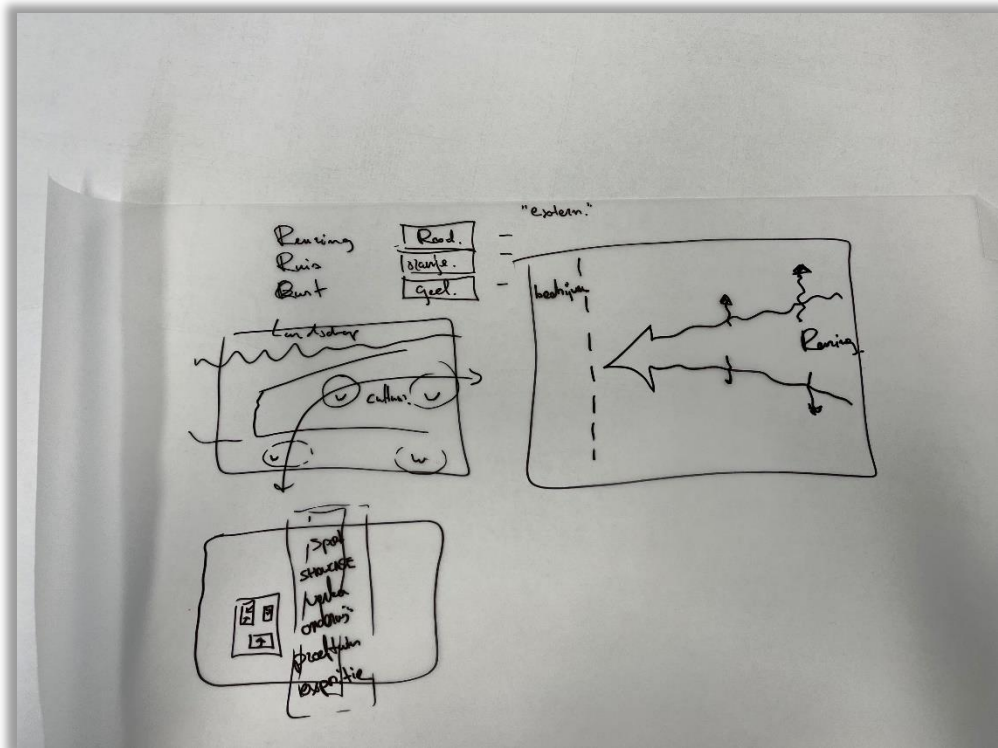

Bron 37: schets hagelslag rust, reuring en ruis

Bron 38: schematische schets hotspot

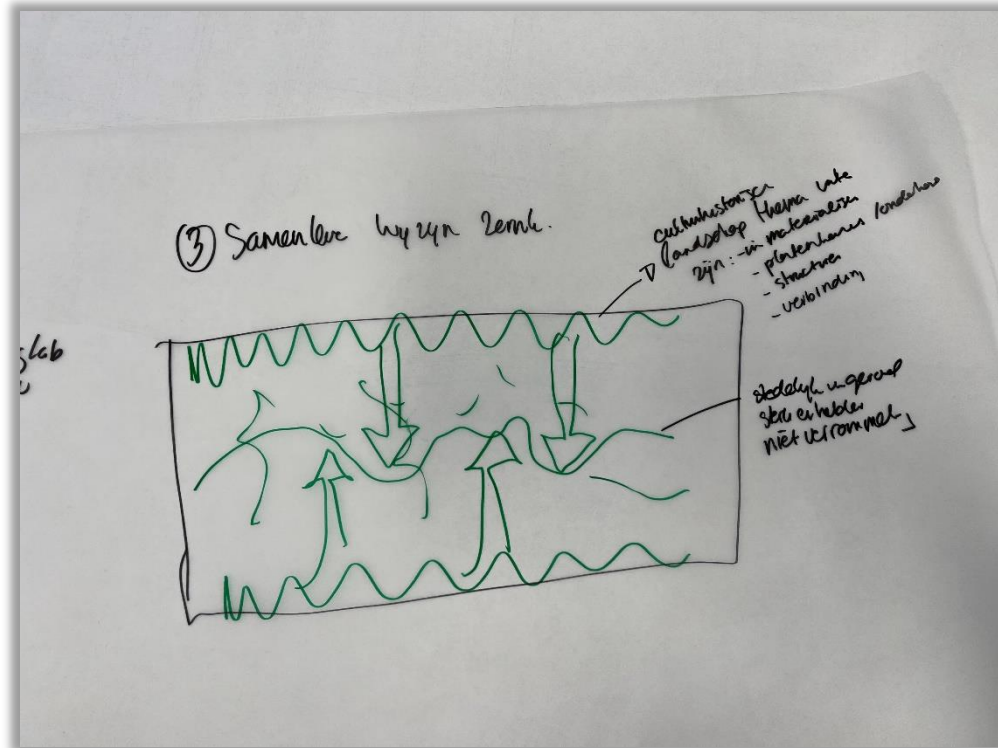
Bron 39: schematische schets rust, reuring en ruis

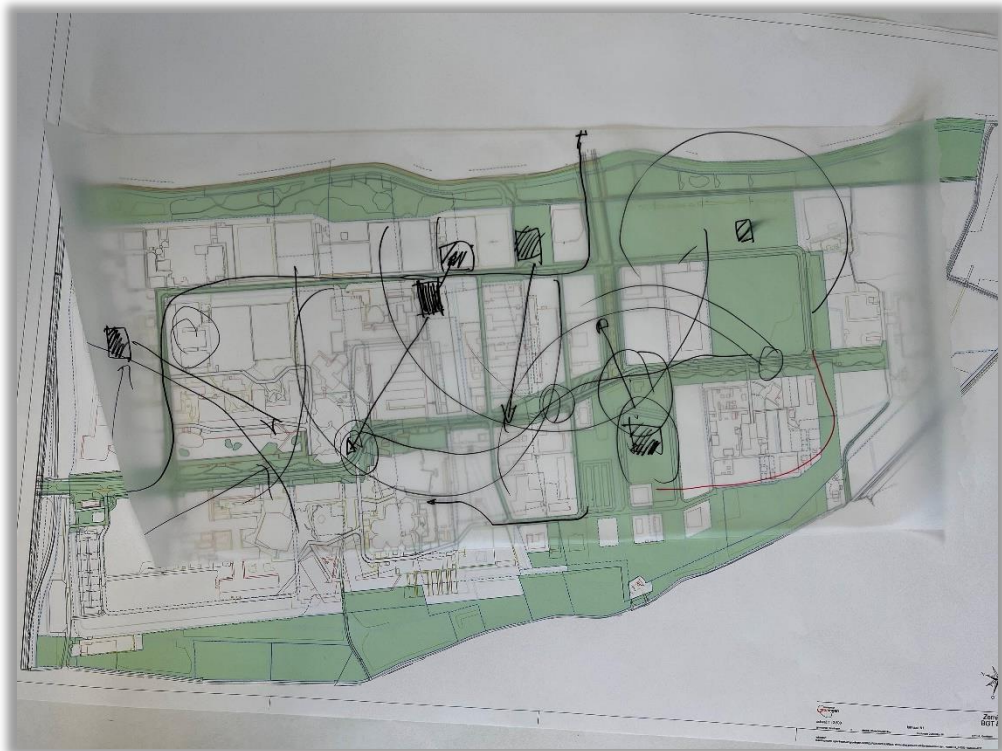
Bron 40: schets laag landschap

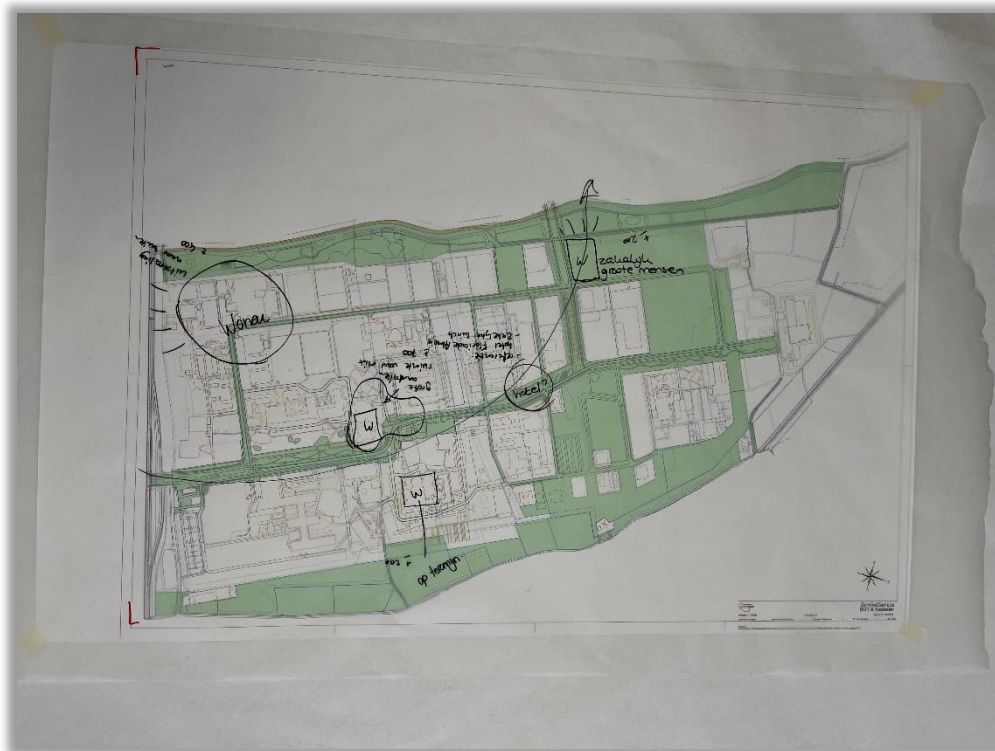
Bron 41: schets posities hotspots

Bron 42: schematische schets 'samen zijn wij Zernike'

Bron 43: schets verdeling parkeerhubs.

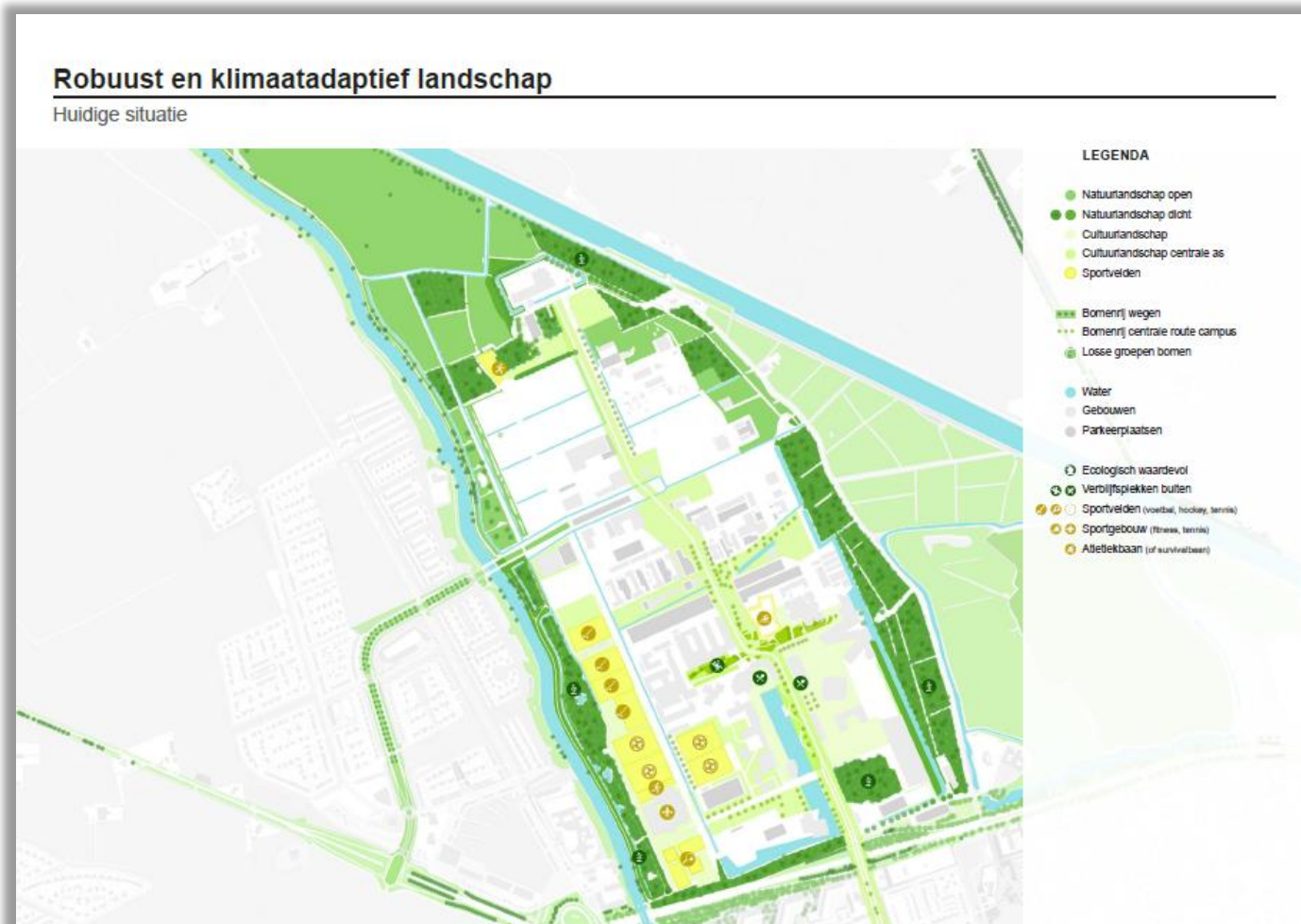
Bron 44: schets wonen 4.

Bron 45: schets voorbeeld verkaveling.

6.6 VERBETEREDE HUIDIGE EN VISIEKAARTEN ZERNIKE CAMPUS

In deze bijlage zijn huidige en visiekaarten te vinden van project Zernike Campus. Belangrijk om te weten is dat de student de kaarten niet zelf heeft gemaakt. De student heeft echter wel input gegeven tijdens schets-, werk- en feedbacksessies. Vandaar dat deze kaarten worden getoond.

Bron 46: kaart huidige situatie landschap.

Robuust en klimaatadaptief landschap

Visiekaart

Bron 47: visiekaart landschap.

Mobiliteit, verkeersnetwerk en parkeren

Huidige situatie

Bron 48: kaart huidige situatie mobiliteit, verkeer en parkeren.

Mobiliteit, verkeersnetwerk en parkeren

Visiekaart

Bron 49: visiekaart mobiliteit, verkeer en parkeren.

Vormgeven aan interactie

Huidige situatie

Bron 50: kaart huidige situatie interactie.

Vormgeven aan interactie | Programmatische uitbreiding en verdichting

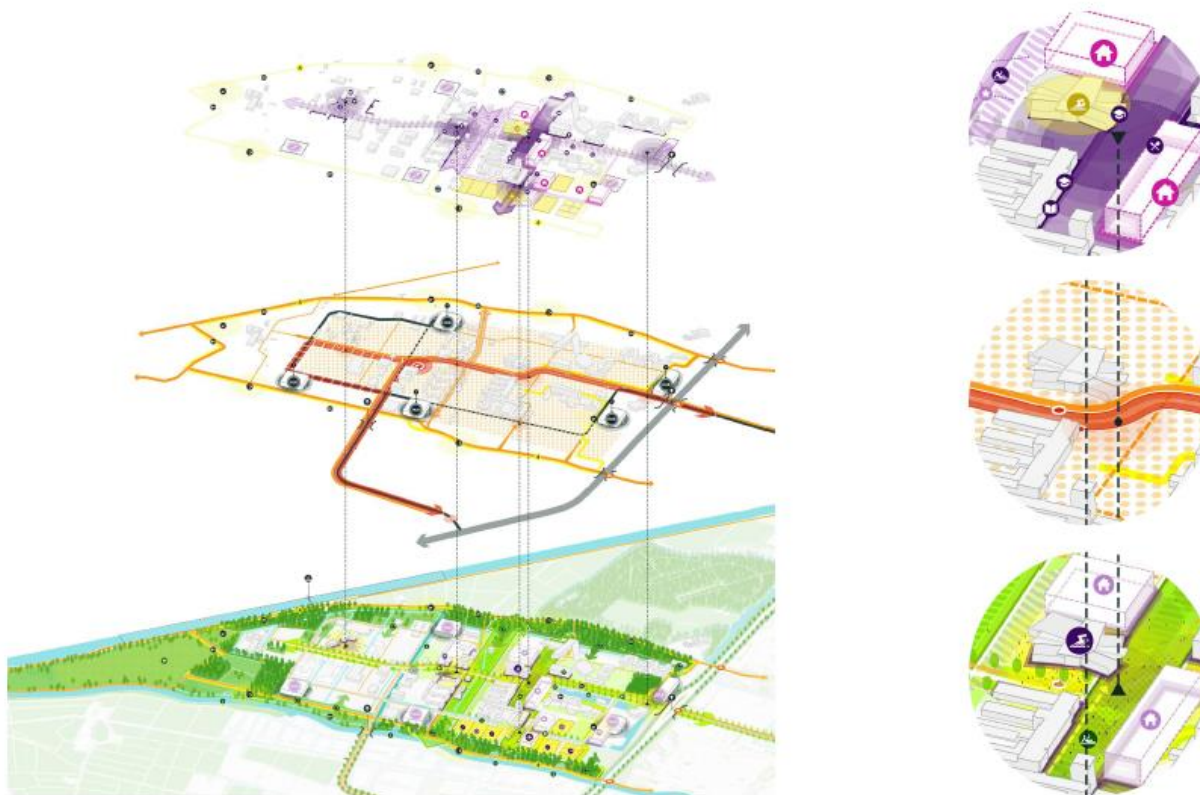
Visiekaart

Bron 51: visiekaart interactie, uitbreiding en verdichting

3D beeld

Visiekaart

Bron 52: visiekaart 3D beeld 1.

3D beeld

Visiekaart

Bron 53: visiekaart 3D beeld 2.

6.7 STEDENBOUWKUNDIGE RANDVOORWAARDEN HOTSPOT STUDENTEN

In deze bijlage zijn de stedenbouwkundige randvoorwaarden voor de hotspot studenten te vinden uit het project Zernike Campus.

STEDENBOUWKUNDIGE RANDVOORWAARDEN

Voor de hotspot en zijn omgeving zijn de volgende randvoorwaarden van toepassing:

- Zorg voor een goede mix van functionaliteiten in de gebouwen, denk hierbij aan onderwijs, horeca, congreszalen etc.
- Zorg voor een goed ingepast fietsverbinding om verstrooidheid te voorkomen binnen de hotspot. Ook kijkend naar de verbinding tussen de andere hotspots.
- Ontwerp gebouwen met actieve plinten om het aantrekkelijk te maken om de gebouwen te betreden. Ontwerp de plinten open en met het gezicht naar de hotspot toe om uitnodigend over te komen.
- Ontwerp een duidelijke ruimtelijke omgeving om de hotspots sport en bedrijven te verbinden met de ruimtelijke omgeving van de hotspot studenten.
- Ontwerp de openbare ruimte zo dat het een plek is waar mensen elkaar ontmoeten vanuit de onderwijsgebouwen en horeca met terrassen en zitplekken.
- In dit gebied wordt ook de woonfunctie toegevoegd. Houdt rekening met mogelijke overlast van de horeca.
- Realiseer op de begane grond van de gebouwen bedrijvigheid als horeca en op de verdiepingen erboven dingen als congreszalen, collegezalen of woningen.
- In dit gebied zal de bus nog wel rijden. Houdt rekening met voldoende ruimte en veiligheid rond de busbaan.
- Zoals eerder genoemd is het fietsparkeren belangrijk op de campus, zorg voor voldoende ruimte op de juiste plek zodat de fietsen niet overal en nergens geparkeerd worden.
- Het autoverkeer zal in dit gebied gedowngraded worden tot enkel en alleen bestemmingsverkeer als calamiteiten, ICT-wagens en bevoorrading.
- Zorg voor een voldoende mix tussen horeca, winkels en andere eetgelegenheden om het gebied aantrekkelijk te maken.
- Zorg voor een cultuur waarbij de hotspot wordt gebruikt als een zo genoemd 18/24 cultuur.
- Zorg voor 'sociaal veilige' verbindingen vanuit de hotspot voor de latere uren met voldoende verlichting.

Bron 54: stedenbouwkundige randvoorwaarden hotspot studenten

6.8 VRAGEN ENQUETE

In deze bijlage zijn de vragen en het 'aanspreekwoord' te vinden die gebruikt zijn tijdens het afnemen van de enquête omtrent het onderzoek naar de verbinding tussen Zernike Campus en de binnenstad van Groningen.

Enquête Verbinding Zernike Campus

1. Waar in de stad Groningen woon je?	7. Zou je 's avonds/ s' nachts dezelfde route volgen? Waarom wel/niet? Hierbij gaat het vooral over het stuk tussen Paddepoel en de Campus.
2. Welke route fiets je langs naar Zernike Campus Groningen?	8. Heb je zelf nog vragen/opmerkingen over deze enquête of in het algemeen?
3. Wat vind je van de afstand die je moet afleggen naar Zernike Campus?	
4. Wat vind je van de route? Waardoor komt dat?	
5. Wat kan er verbeterd worden aan de route?	
6. Voel je je veilig op de route die je volgt? Waarom wel/niet?	

VRAGEN ENQUETE 1

Bron 55: vragen enquête

Goeiendag,

Mijn naam is Reinder Rittersma en vanuit de Gemeente Groningen doe ik onderzoek naar de verbinding tussen Zernike Campus en de stad Groningen zelf. Ik ben aan het onderzoeken hoe de campus beter onderdeel kan worden van de stad en richt mezelf daarbij vooral op de verbinding tussen de stad en de campus. Vanuit het onderzoek ben ik nieuwsgierig naar wat de gebruikers vinden van de routes. Door jullie mening krijg ik een beeld wat de huidige situatie is van alles verschillende routes en waar de verbeterpunten nog liggen, want wie weet dat beter dan de gebruikers zelf. Ik zou het waardevol vinden dat jij als gebruiker deze enquête voor mij wilt invullen, het kost maar een paar minuten en je mag zo uitgebreid antwoorden als je zelf wilt.

Bron 56: aanspreekwoord tijdens afname enquête.

6.9 UITKOMSTEN ENQUÊTE

1	
Waar in de stad Groningen woon je?	Helpman
Welke route fiets je naar Zernike Campus Groningen?	Via Paterswoldse weg naar Wilhelminakade, dan naar Winkelcentrum Paddepoel en via de Hoofdentree van de Campus.
Wat vind je van de afstand die je moet afleggen naar de campus?	De route is best lang, maar ik woon ook in Helpman dus daar kies je voor.
Wat vind je van de route die je fietst? Waardoor komt dat?	Omdat het lang is, is het best saai. In de zomer is het dusdanig warm dat je je helemaal kapot zweet als je aankomt na zo'n lange fietstocht.
Wat kan er volgens jou verbeterd worden aan de route die jij fietst?	Meer groen. Het zou leuk zijn als er meer recreatie aanwezig is langs de route die je volgt. Zoals die vakraam waar je langfietst bij de Zonnelaan. De Zonnelaan op zichzelf is ook een super saai straat.
Voel jij je veilig op de route die jij volgt? Waaron wel/niet?	Ik voel me tot dusver veilig als ik de route volg, tenzij ik langs de voetbalclub mamio fietst en dan bij de Eikenlaan de autoweg moet kruisen.
Zou je 's avonds of 's nachts dezelfde route volgen? Waaron wel/niet?	Ik zou wel langs de Zonnelaan fietsen maar niet via het fietspad naast de begraafplaats.

2	
Waar in de stad Groningen woon je?	Binnenstad – oost
Welke route fiets je naar Zernike Campus Groningen?	Langs UMCG door tot aan het zwembad de Parrel, via daar het fietspad langs de begraafplaats en dan de Campus op.
Wat vind je van de afstand die je moet afleggen naar de campus?	Opzich prima, iets aan de lange kant, toch wel 20 minuten fietsen.
Wat vind je van de route die je fietst? Waardoor komt dat?	Op bepaalde stukken wat irritant omdat ze bij het kruispunt van de Oosterkerk flink bezig zijn waardoor je soms aan de verkeerde kant van het fietspad moet fietsen of over de grote weg. Verder vind ik het een prima route die ik fiets en ervaar ik geen vervelende dingen.
Wat kan er volgens jou verbeterd worden aan de route die jij fietst?	Minder hinder voor de fietsers bij het eerdergenoemde kruispunt waardoor het ook veiliger wordt om daar te fietsen

Voel jij je veilig op de route die jij volgt? Waaron wel/niet?	Deels. Wat ik eerder benoemde is het kruispunt niet altijd even fijn. Wat ik me nu bedenkt is het fietspad nadat je onder viaduct fietst op bepaalde plekken behoorlijk smal is waardoor je niet altijd makkelijk langs iemand kan passeren of iemand juist heel dichtbij je komt fietsen.
Zou je 's avonds of 's nachts dezelfde route volgen? Waaron wel/niet?	Ik zou de route tot het zwembad de Parrel zo houden en dan 's avonds via het winkelcentrum gaan en dan via de hoofdroute.

3	
Waar in de stad Groningen woon je?	Zeeheldenbuurt
Welke route fiets je naar Zernike Campus Groningen?	Via de Prinsesseweg langs winkelcentrum Paddepoel en dan naar Zernike.
Wat vind je van de afstand die je moet afleggen naar de campus?	Een klein kwartiertje. Op zich prima. Veel langer had niet gehoeven.
Wat vind je van de route die je fietst? Waardoor komt dat?	Het is een makkelijke route want het is alleen maar rechtdoor. Fietspad soms wel wat smal voor de hoeveelheid mensen die er fietsen.
Wat kan er volgens jou verbeterd worden aan de route die jij fietst?	Misschien betere fietspaden.
Voel jij je veilig op de route die jij volgt? Waaron wel/niet?	Ik voel me veilig.
Zou je 's avonds of 's nachts dezelfde route volgen? Waaron wel/niet?	Ik heb er nog nooit in de avond gefietst, maar als de route goed verlicht is zal ik de route wel fietsen.

4	
Waar in de stad Groningen woon je?	Zeeheldenbuurt
Welke route fiets je naar Zernike Campus Groningen?	Langs Paddepoel winkelcentrum

Wat vind je van de afstand die je moet afleggen naar de campus?	Prima, hoort er bij.
Wat vind je van de route die je fietst? Waardoor komt dat?	Ik rijd altijd op de brommer, het is oké te doen.
Wat kan er volgens jou verbeterd worden aan de route die jij fietst?	Eigenlijk niet zo heel veel, ik zie het alleen voor transport en ervaar geen problemen.
Voel jij je veilig op de route die jij volgt? Waaron wel/niet?	Ja alle fietsroutes zijn veilig.
Zou je 's avonds of 's nachts dezelfde route volgen? Waaron wel/niet?	Ja, deze route is goed belicht.

5	
Waar in de stad Groningen woon je?	Zeeheldenbuurt
Welke route fiets je naar Zernike Campus Groningen?	Via Alfa College, Stadskerk, dan aan het einde van die weg naar rechts, naar het fietspad waar je uitkomt bij de tennisbanen van Zernike.
Wat vind je van de afstand die je moet afleggen naar de campus?	Niet zo heel ver.
Wat vind je van de route die je fietst? Waardoor komt dat?	Hele makkelijke route, hoeft bijna niet af te slaan. Maakt het daarentegen wel saai.
Wat kan er volgens jou verbeterd worden aan de route die jij fietst?	Ja eigenlijk niet zo veel. Vanaf mijn kant is het al best makkelijk te bereiken. Misschien wat meer vermaak of iets dergelijks.
Voel jij je veilig op de route die jij volgt? Waaron wel/niet?	Ja, ik voel me niet onveilig.
Zou je 's avonds of 's nachts dezelfde route volgen? Waaron wel/niet?	Ja op zich wel, maar het is wel echt een beetje achteraf dus ik snap dat vrouwelijke fietsers daar niet per se langs willen.

6	
Waar in de stad Groningen woon je?	Hoendiep
Welke route fiets je naar Zernike Campus Groningen?	Via de Friesestraatweg en dan via het Blauwbrugje of via de Prinsesseweg en de Zonnelaan.
Wat vind je van de afstand die je moet afleggen naar de campus?	Niet ver noch dichtbij. In het centrum zou beter zijn qua afstand.
Wat vind je van de route die je fietst? Waardoor komt dat?	Oké, Wegdek van de Friesestraatweg wordt op een gegeven moment erg slecht, dat is jammer.
Wat kan er volgens jou verbeterd worden aan de route die jij fietst?	Beter wegdek.
Voel jij je veilig op de route die jij volgt? Waaron wel/niet?	Ja, op deze route rijdt bijna geen verkeer.
Zou je 's avonds of 's nachts dezelfde route volgen? Waaron wel/niet?	Ja, om dezelfde reden als voorheen. Er rijdt zelden verkeer en het is een prima veilige buurt.

7	
Waar in de stad Groningen woon je?	Vinkhuizen.
Welke route fiets je naar Zernike Campus Groningen?	Langs Reitdiephaven en dan achterlangs bij de Acló.
Wat vind je van de afstand die je moet afleggen naar de campus?	Prima, lekker kort
Wat vind je van de route die je fietst? Waardoor komt dat?	Wel chill, goeie fietspaden, geen last van extreme drukte. Mooi rustig.
Wat kan er volgens jou verbeterd worden aan de route die jij fietst?	Fietspad achterlangs bij de Acló is wat krap dus dat kan verbreed worden.

Voel jij je veilig op de route die jij volgt? Waaron wel/niet?	Ja
Zou je 's avonds of 's nachts dezelfde route volgen? Waaron wel/niet?	Ja

8	
Waar in de stad Groningen woon je?	Selwerd
Welke route fiets je naar Zernike Campus Groningen?	Langs Selwerd en dan bij Paddepoel de fietsroute naar Zernike.
Wat vind je van de afstand die je moet afleggen naar de campus?	Goed te doen vanaf Selwerd.
Wat vind je van de route die je fietst? Waardoor komt dat?	Het voelt voor je gevoel langer, doordat je niet door de stad fietst. Een beetje saai dus.
Wat kan er volgens jou verbeterd worden aan de route die jij fietst?	Het is wel zeer praktisch en snel, alleen is de oversteek van Zernike naar het Noorderplantsoen niet altijd even fijn doordat je als fietser geen voorrang hebt. Dan heb ik het over het kruispunt bij het zwembad.
Voel jij je veilig op de route die jij volgt? Waaron wel/niet?	Die ene oversteek die ik eerder heb genoemd voelt niet erg veilig doordat je geen voorrang hebt als fietser en auto's rijden ondanks de drempel zeer snel.
Zou je 's avonds of 's nachts dezelfde route volgen? Waaron wel/niet?	Nee, doordat je alleen langs de bosjes fietst voelt dat onveilig.

9	
Waar in de stad Groningen woon je?	Laanhuizen
Welke route fiets je naar Zernike Campus Groningen?	Via de Wilhelminkade en dan als maar rechtdoor langs winkelcentrum Paddepoel.

Wat vind je van de afstand die je moet afleggen naar de campus?	Erg lang.
Wat vind je van de route die je fietst? Waardoor komt dat?	Prima! Op zich wel een mooie route met een goed fietspad.
Wat kan er volgens jou verbeterd worden aan de route die jij fietst?	Misschien nog meer veiligheid door middel van voorrang voor fietsers.
Voel jij je veilig op de route die jij volgt? Waaron wel/niet?	Sommige plekken wel maar als je moet oversteken is het wel druk en rijden de auto's er erg hard.
Zou je 's avonds of 's nachts dezelfde route volgen? Waaron wel/niet?	Ik fiets dan niet vaak naar Zernike maar ik zou deze route op zich wel gewoon fietsen 's avonds denk ik.

10	
Waar in de stad Groningen woon je?	Friesestraatweg
Welke route fiets je naar Zernike Campus Groningen?	Zernikeroute via het jaagpad.
Wat vind je van de afstand die je moet afleggen naar de campus?	Prima te doen.
Wat vind je van de route die je fietst? Waardoor komt dat?	Soms wat omslachtig, maar wel prima fietspad.
Wat kan er volgens jou verbeterd worden aan de route die jij fietst?	Duidelijker aangeven wat de beste optie is qua route ten opzichte van waar je woont.
Voel jij je veilig op de route die jij volgt? Waaron wel/niet?	Ligt eraan, langs het water niet per se. Maar langs de drukere wegen wel voel ik me wel veilig.
Zou je 's avonds of 's nachts dezelfde route volgen? Waaron wel/niet?	Het stuk langs het water zou ik in de avond niet doen, omdat dit niet heel goed verlicht is en het is minder bewoond. Ik zou dan eerder langs drukere wegen fietsen.

11	
Waar in de stad Groningen woon je?	Stadspark
Welke route fiets je naar Zernike Campus Groningen?	Met de scooter langs de Friestraatweg en dan via de Acló.
Wat vind je van de afstand die je moet afleggen naar de campus?	Prima te doen met de scooter.
Wat vind je van de route die je fietst? Waardoor komt dat?	Het is een rustige route dus voor de scooter heel fijn.
Wat kan er volgens jou verbeterd worden aan de route die jij fietst?	Minder drempels en ik rij met de scooter het laatste stuk over een fietspad, wat dus eigenlijk niet mag. Alleen ik moet ander heel ver omrijden met veel stoplichten en dat is niet goed voor benzine en milieu.
Voel jij je veilig op de route die jij volgt? Waaron wel/niet?	Ik voel me wel veilig.
Zou je 's avonds of 's nachts dezelfde route volgen? Waaron wel/niet?	Ja ik wel.

12	
Waar in de stad Groningen woon je?	Paterswoldseweg
Welke route fiets je naar Zernike Campus Groningen?	Via Paddepoel/Prinsesseweg en dan via het Winkelcentrum naar de Campus. Heel soms via het Noorderplantsoen en dan via het fietspad lang het zwembad.
Wat vind je van de afstand die je moet afleggen naar de campus?	Acceptabel.
Wat vind je van de route die je fietst? Waardoor komt dat?	Prima, los van het kruispunt van de aweg naar Hoendiep. Bij de mishandelde rotonde. Er zit daar een scherpe bocht voor auto's die het fietspad gevaarlijk en onoverzichtelijk maakt.
Wat kan er volgens jou verbeterd worden aan de route die jij fietst?	Die bocht voor de auto's minder scherp maken. Stoplichten vaker groen voor rechtdoorgaande fietsers.

Voel jij je veilig op de route die jij volgt? Waaron wel/niet?	Wel
Zou je 's avonds of 's nachts dezelfde route volgen? Waaron wel/niet?	Ja

13	
Waar in de stad Groningen woon je?	Centrum
Welke route fiets je naar Zernike Campus Groningen?	Door het Plantsoen via Paddepoel en dan het fietspad achterlangs.
Wat vind je van de afstand die je moet afleggen naar de campus?	Prima
Wat vind je van de route die je fietst? Waardoor komt dat?	Fijn, veel wegen waar auto's niet komen en bijna een rechte lijn van vismarkt naar zernike.
Wat kan er volgens jou verbeterd worden aan de route die jij fietst?	Voorrang voor fietsers bij oversteekplaatsen.
Voel jij je veilig op de route die jij volgt? Waaron wel/niet?	Ja, er fietsen altijd veel mensen.
Zou je 's avonds of 's nachts dezelfde route volgen? Waaron wel/niet?	Alleen niet achter Zernike langs, maar dan kun je gewoon de weg naar het winkelcentrum nemen dus dat is niet echt een probleem. Verder volg ik dezelfde route als normaal.

14	
Waar in de stad Groningen woon je?	Gorechtkade
Welke route fiets je naar Zernike Campus Groningen?	Ik maak gebruik van de centrum route vanaf het zwembad de Parrel.
Wat vind je van de afstand die je moet	Prima.

afleggen naar de campus?	
Wat vind je van de route die je fietst? Waardoor komt dat?	Goede rechte verbinding, fiets makkelijk langs de route.
Wat kan er volgens jou verbeterd worden aan de route die jij fietst?	Op sommige stukken is het aardig smal.
Voel jij je veilig op de route die jij volgt? Waaron wel/niet?	Ik voel me veilig. Alleen op sommige plekken houden mensen zich niet aan de regels waardoor het soms lastig is.
Zou je 's avonds of 's nachts dezelfde route volgen? Waaron wel/niet?	Jawel.

15	
Waar in de stad Groningen woon je?	Centrum
Welke route fiets je naar Zernike Campus Groningen?	Via het Noorderplantsoen en het fietspad achteraf.
Wat vind je van de afstand die je moet afleggen naar de campus?	Te ver.
Wat vind je van de route die je fietst? Waardoor komt dat?	Slechte route, veel stoplichten etc. bergen waar je overheen moet.
Wat kan er volgens jou verbeterd worden aan de route die jij fietst?	.
Voel jij je veilig op de route die jij volgt? Waaron wel/niet?	Ja.
Zou je 's avonds of 's nachts dezelfde route volgen? Waaron wel/niet?	Ja.

16	
Waar in de stad Groningen woon je?	Noorderplantsoen
Welke route fiets je naar Zernike Campus Groningen?	Via Station Noord.
Wat vind je van de afstand die je moet afleggen naar de campus?	Een 10.
Wat vind je van de route die je fiets? Waardoor komt dat?	Best ruk, want station Noord ligt er nu uit dus moet altijd omfietsen.
Wat kan er volgens jou verbeterd worden aan de route die jij fietst?	Minder werkzaamheden.
Voel jij je veilig op de route die jij volgt? Waarom wel/niet?	Ja
Zou je 's avonds of 's nachts dezelfde route volgen? Waarom wel/niet?	Ja

17	
Waar in de stad Groningen woon je?	Schildersbuurt
Welke route fiets je naar Zernike Campus Groningen?	Via de Prinsesseweg en Paddepoel
Wat vind je van de afstand die je moet afleggen naar de campus?	Te doen
Wat vind je van de route die je fiets? Waardoor komt dat?	Prima, niet te veel plekken om te hoeven wachten.
Wat kan er volgens jou verbeterd worden aan de route die jij fietst?	Sommige plekken meer ruimte voor de fietser

Voel jij je veilig op de route die jij volgt? Waarom wel/niet?	Grootste gedeeltes wel, fietsers vaak voorrang etc.
Zou je 's avonds of 's nachts dezelfde route volgen? Waarom wel/niet?	Ja, overzichtelijk en duidelijk niet grimmig.

18	
Waar in de stad Groningen woon je?	Oranjebuurt
Welke route fiets je naar Zernike Campus Groningen?	Via zwembad de Parrel en dan het fietspad achterlangs tot aan Linnaeusborg.
Wat vind je van de afstand die je moet afleggen naar de campus?	Prima
Wat vind je van de route die je fiets? Waardoor komt dat?	Prima, Stukje natuur en vooral rechtdoor
Wat kan er volgens jou verbeterd worden aan de route die jij fietst?	Minder stoplichten
Voel jij je veilig op de route die jij volgt? Waarom wel/niet?	Ja
Zou je 's avonds of 's nachts dezelfde route volgen? Waarom wel/niet?	Ja, er is dan toch bijna niemand. Maar stel het is donker dan is dat juist voor vrouwen een reden om daar niet langs te gaan.

19	
Waar in de stad Groningen woon je?	Korrewegwijk
Welke route fiets je naar Zernike Campus Groningen?	Via Oosterhamriklaan en dan het fietspad tussen de ring en de Hoogte in. Dan bij het crematorium rechtsaf en dan gelijk weer links, kom je bij het begin van Zernike uit.
Wat vind je van de afstand die je moet	Prima

afleggen naar de campus?	
Wat vind je van de route die je fiets? Waardoor komt dat?	Ik vind het altijd wel nice, fietst langs rustige omgeving, zonder stoplichten. Ook wegen waar je niet veel hoeft te wachten en goede fietspaden
Wat kan er volgens jou verbeterd worden aan de route die jij fietst?	Niet zoveel
Voel jij je veilig op de route die jij volgt? Waarom wel/niet?	Ja, het is een veilige route waar je niet overweldigd raakt door het andere verkeer
Zou je 's avonds of 's nachts dezelfde route volgen? Waarom wel/niet?	Ja, ik heb het idee dat het wel veilig is en ook niet zo afgelegen dat je helemaal geen mensen tegen komt. Staan ook huizen dus dat maakt het ook al minder erg.

20	
Waar in de stad Groningen woon je?	Noorderplantsoen
Welke route fiets je naar Zernike Campus Groningen?	Langs de voetbalclub, rechtdoor en dan langs het crematorium en de begraafplaats.
Wat vind je van de afstand die je moet afleggen naar de campus?	Prima
Wat vind je van de route die je fiets? Waardoor komt dat?	Ja prima, bij de voetbalclub zijn de bultjes wel leuk.
Wat kan er volgens jou verbeterd worden aan de route die jij fietst?	Niets
Voel jij je veilig op de route die jij volgt? Waarom wel/niet?	Ja, zijn veel mensen
Zou je 's avonds of 's nachts dezelfde route volgen? Waarom wel/niet?	Mwoah, is wel donker

21	
----	--

Waar in de stad Groningen woon je?	Centrum
Welke route fiets je naar Zernike Campus Groningen?	Via de school en het voetbalveld en dan het fietspad langs de begraafplaats. Ik moet namelijk bij MarieKamphuisborg zijn
Wat vind je van de afstand die je moet afleggen naar de campus?	Prima
Wat vind je van de route die je fietst? Waardoor komt dat?	Ik vind het een fijne route en ik hoeft weinig te stoppen, enkel het kruispunt bij het zwembad is wat minder.
Wat kan er volgens jou verbeterd worden aan de route die jij fietst?	Meer licht wanneer ik er 's avonds langs moet. Vooral het stuk langs de begraafplaats
Voel jij je veilig op de route die jij volgt? Waaron wel/niet?	Ja
Zou je 's avonds of 's nachts dezelfde route volgen? Waaron wel/niet?	Nee

22	
Waar in de stad Groningen woon je?	Vinkhuizen
Welke route fiets je naar Zernike Campus Groningen?	Via Reitdiep en het blauwbrugje
Wat vind je van de afstand die je moet afleggen naar de campus?	Easy
Wat vind je van de route die je fietst? Waardoor komt dat?	Kort maar krachtig
Wat kan er volgens jou verbeterd worden aan de route die jij fietst?	Bredere fietspaden als je Zernike op komt.

Voel jij je veilig op de route die jij volgt? Waaron wel/niet?	Ja, ik kom bijna geen ander verkeer tegen
Zou je 's avonds of 's nachts dezelfde route volgen? Waaron wel/niet?	Nee, ik ben een vrouw en ik zou deze route 's avonds niet fietsen want dan voel ik me niet veilig.

23	
Waar in de stad Groningen woon je?	Hoendiep
Welke route fiets je naar Zernike Campus Groningen?	Via Friestraatweg en het Jaagpad en dan via de Aclo naar Zernike toe.
Wat vind je van de afstand die je moet afleggen naar de campus?	Lang rechtdoor dus op zich wel te doen.
Wat vind je van de route die je fietst? Waardoor komt dat?	Wisselende omgeving dus niet verkeerd
Wat kan er volgens jou verbeterd worden aan de route die jij fietst?	Fietspad bij Aclo kan breder en minder slingerend, beetje achteraf gevoel krijg ik er van.
Voel jij je veilig op de route die jij volgt? Waaron wel/niet?	Ja ik heb een veilig gevoel, ik kruis bijna geen verkeer.
Zou je 's avonds of 's nachts dezelfde route volgen? Waaron wel/niet?	Niet langs het jaagpad, dan zou ik eerst via Friestraatweg fietsen en dan via het winkelcentrum naar Zernike fietsen. Bij het Jaagpad en fietspad bij de Aclo is het niet zo goed verlicht.

24	
Waar in de stad Groningen woon je?	Vinkhuizen noord
Welke route fiets je naar Zernike Campus Groningen?	Langs het sportgebouw dat op Zernike staat.
Wat vind je van de afstand die je moet	Goed te doen.

afleggen naar de campus?	
Wat vind je van de route die je fietst? Waardoor komt dat?	Prima
Wat kan er volgens jou verbeterd worden aan de route die jij fietst?	Niet zoveel
Voel jij je veilig op de route die jij volgt? Waaron wel/niet?	Het ligt wel een beetje in het niets, dus als me er wat overkomt zal haast niemand het weten
Zou je 's avonds of 's nachts dezelfde route volgen? Waaron wel/niet?	Nee om dezelfde reden als hiervoor genoemd, laat staan als het donker is.

25	
Waar in de stad Groningen woon je?	Korreweg
Welke route fiets je naar Zernike Campus Groningen?	Via de Eikenlaan en dan bij het zwembad rechtsaf
Wat vind je van de afstand die je moet afleggen naar de campus?	Nog wel te doen
Wat vind je van de route die je fietst? Waardoor komt dat?	Opzich wel prima
Wat kan er volgens jou verbeterd worden aan de route die jij fietst?	Meer ruimte voor de fietser langs de Eikenlaan?
Voel jij je veilig op de route die jij volgt? Waaron wel/niet?	Ik voel me veilig
Zou je 's avonds of 's nachts dezelfde route volgen? Waaron wel/niet?	Tot aan het zwembad wel, als ik 's avonds er langs moet fietsen zal ik dan doorfietsen tot aan het winkelcentrum van Paddepoel. De andere weg is me te donker.

26	
Waar in de stad Groningen woon je?	Oosterparkwijk
Welke route fiets je naar Zernike Campus Groningen?	Langs de DOT, langs station Noord en dan langs Kamerlingh Onnes en het fietspad langs Selwerderhof.
Wat vind je van de afstand die je moet afleggen naar de campus?	Wel lang
Wat vind je van de route die je fietst? Waardoor komt dat?	Ik fiets langs twee begraafplaatsen dus niet per se gezellig ofzo.
Wat kan er volgens jou verbeterd worden aan de route die jij fietst?	Minder stoplichten, meer voorrang voor fietsers
Voel jij je veilig op de route die jij volgt? Waarom wel/niet?	Ik kom veel langs kruispunten dus ik moet goed opletten altijd.
Zou je 's avonds of 's nachts dezelfde route volgen? Waarom wel/niet?	Ja, de route is 's avonds wat donkerder vanaf de eerste begraafplaats maar nog wel te doen vind ik, ik fiets het niet zo vaak eigenlijk.

27	
Waar in de stad Groningen woon je?	Korrewegbuurt
Welke route fiets je naar Zernike Campus Groningen?	Via Zwembad en dan langs de begraafplaats.
Wat vind je van de afstand die je moet afleggen naar de campus?	Te doen.
Wat vind je van de route die je fietst? Waardoor komt dat?	Saa maar oké
Wat kan er volgens jou verbeterd worden aan de route die jij fietst?	Niet zo veel, interessanter maken misschien maar hoe geen idee hahah

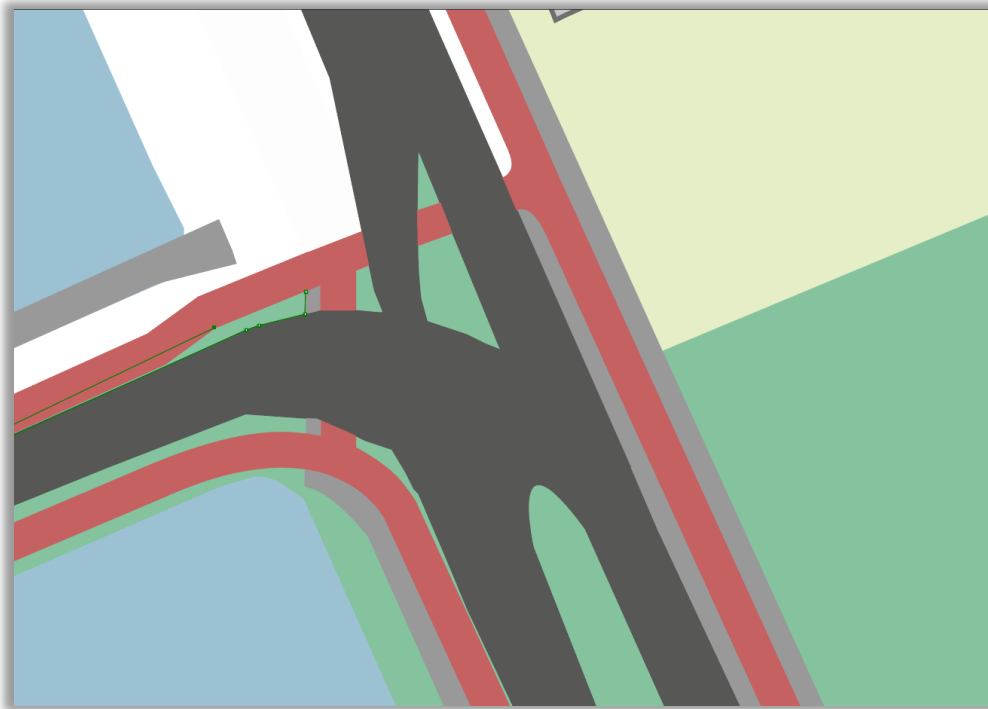
Voel jij je veilig op de route die jij volgt? Waarom wel/niet?	Ja wel
Zou je 's avonds of 's nachts dezelfde route volgen? Waarom wel/niet?	Ja ik zelf wel denk ik. Voor vrouwen is het misschien wat te donker?

6.10 OVERIGE BIJLAGEN

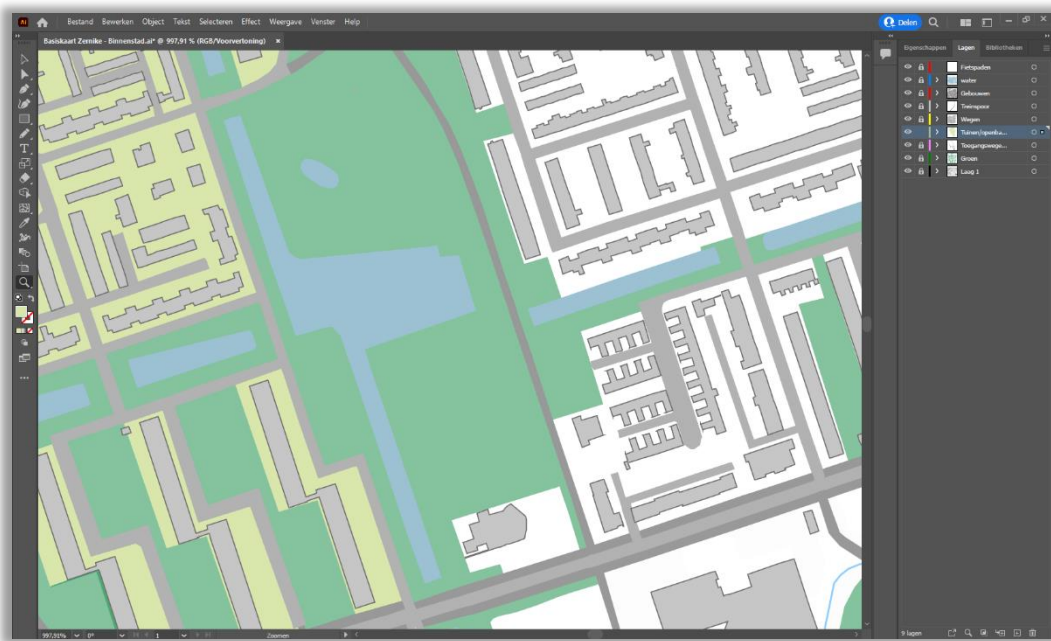
In deze bijlage zijn alle overige bijlagen te vinden die losstaand zijn en niet gebundeld konden worden. Hierbij kan gedacht worden aan ontwikkelingen aan de basiskaart van Zernike, Paddepoel en Selwerd tot aan quotes en communicatie bijlagen.

Bron 57: werkzaamheden ontwikkelingen Illustrator basiskaart Zernikeplein.

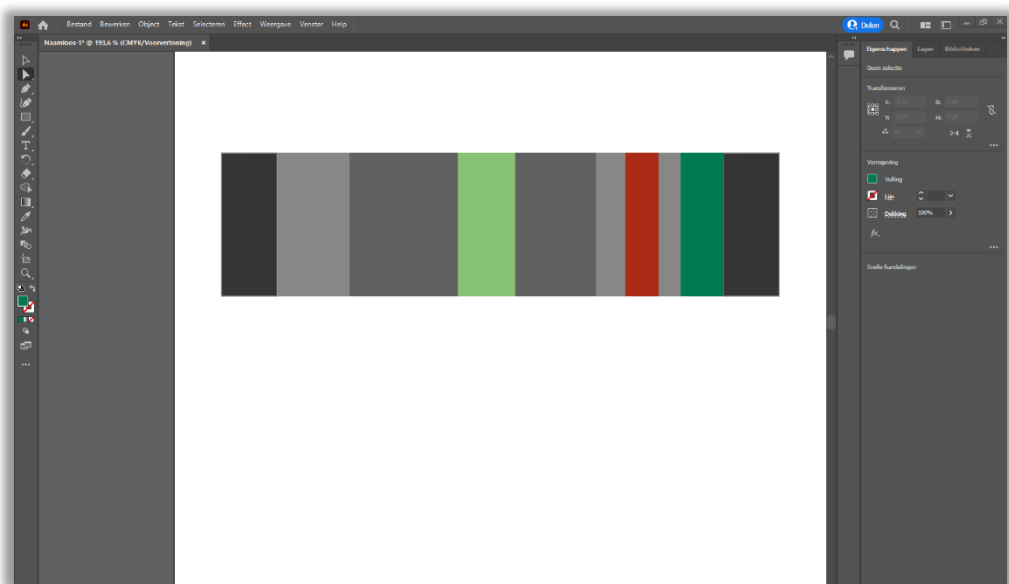
Bron 58: werkzaamheden ontwikkelingen Illustrator basiskaart Zernikelaan.

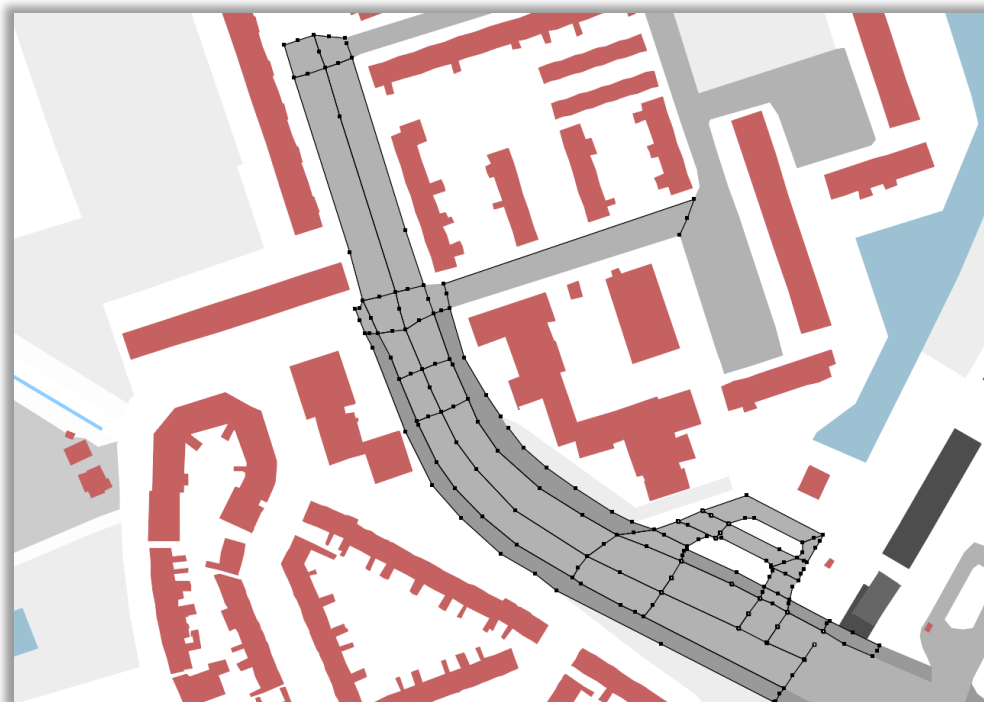
Bron 59: werkzaamheden ontwikkelingen Illustrator basiskaart openbare ruimte.

Bron 60: werkzaamheden ontwikkelingen Illustrator basiskaart toevoegen fietspaden.

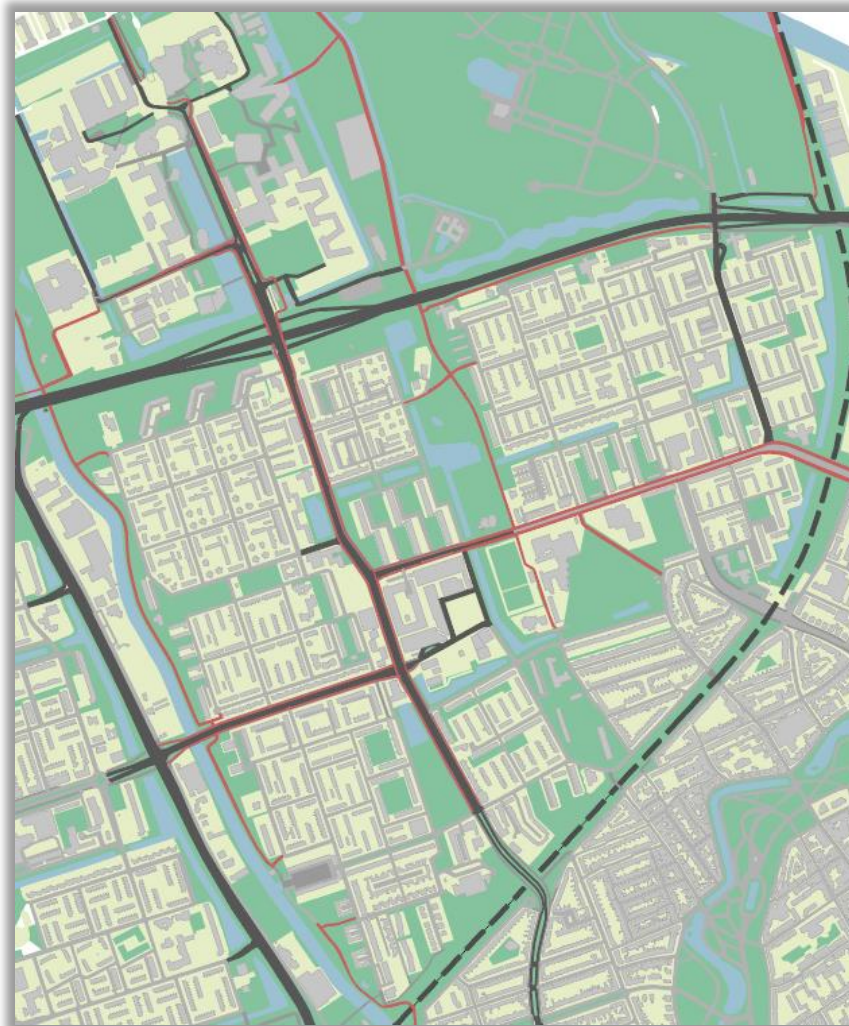
Bron 61: werkzaamheden ontwikkelingen Illustrator profiel Zonnelaan.

Bron 62: werkzaamheden ontwikkelingen Illustrator basiskaart station noord.

Bron 63: werkzaamheden ontwikkelingen Illustrator basiskaart Paddepoel.

Bron 64: eindkaart Illustrator

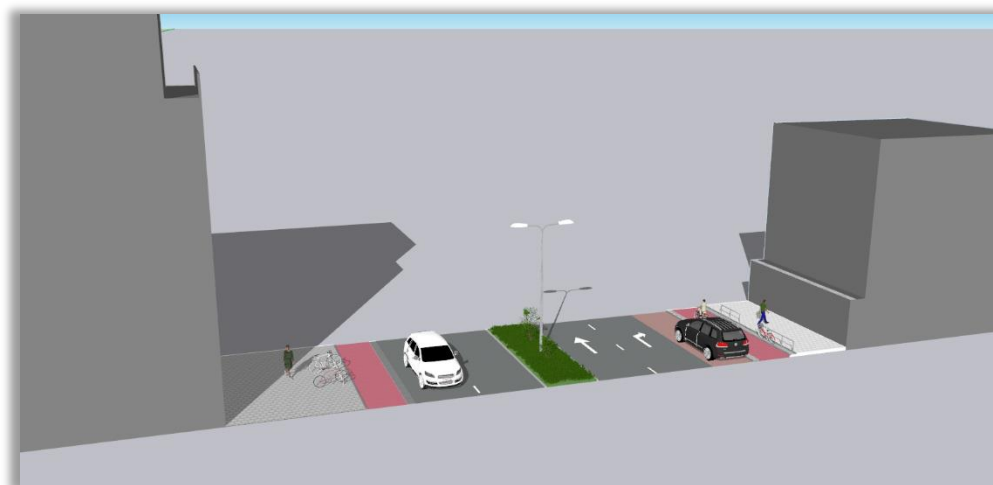
Bron 65: 3D beeld fietspad Aclo.

Bron 66: 3D beeld fietspad Selwerderpark

Bron 67: 3D beeld Paddepoelsterweg.

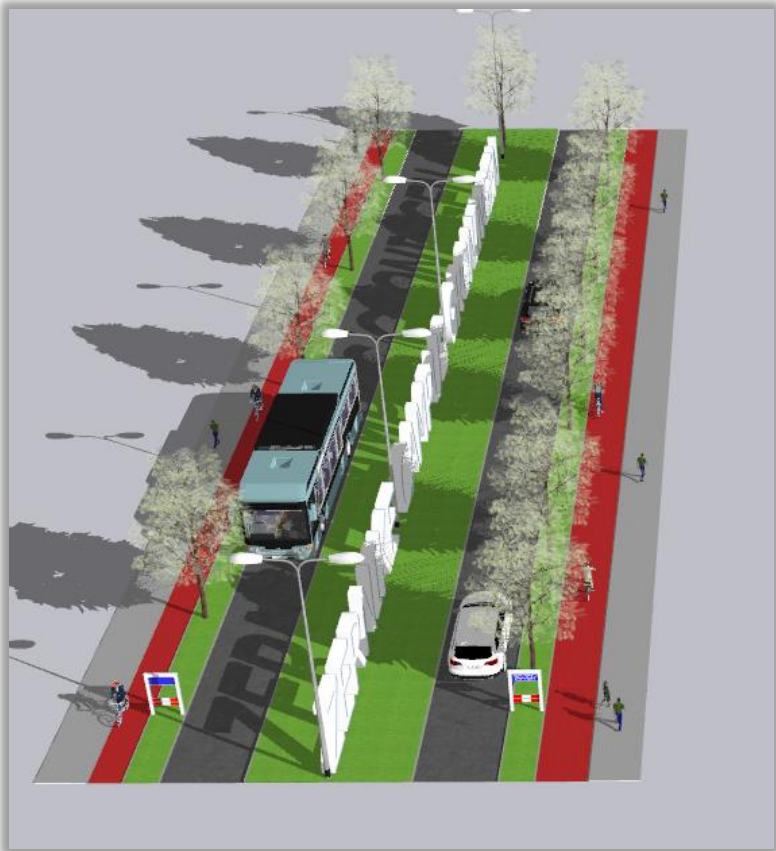
Bron 68: 3D beeld winkelcentrum Paddepoel

Bron 69: 3D beeld Zonnelaan Calstenics park.

Bron 70: 3D beeld Zonnelaan entree Zernike Campus.

Bron 71: 3D beeld verbetering entree Zernike Campus 1.

Bron 72: 3D beeld verbetering entree Zernike Campus 2.

Bron 73: 3D beeld verbetering Paddepoelsterweg.

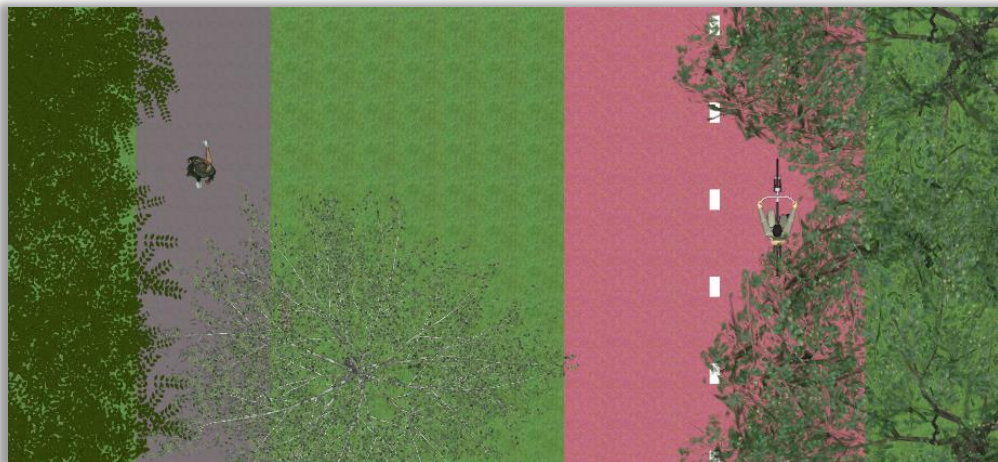
Bron 74: 3D beeld verbetering fietspad Selwerderpark

Bron 75: 3D beeld verbetering route 3.1.

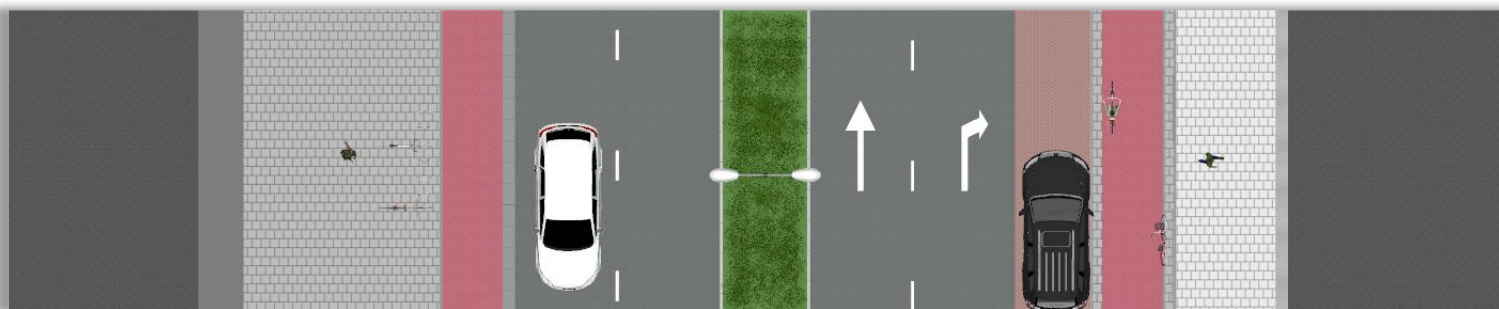
Bron 76: 3D beeld verbetering route 3.2

Bron 77: profiel huidig fietspad Selwerderpark.

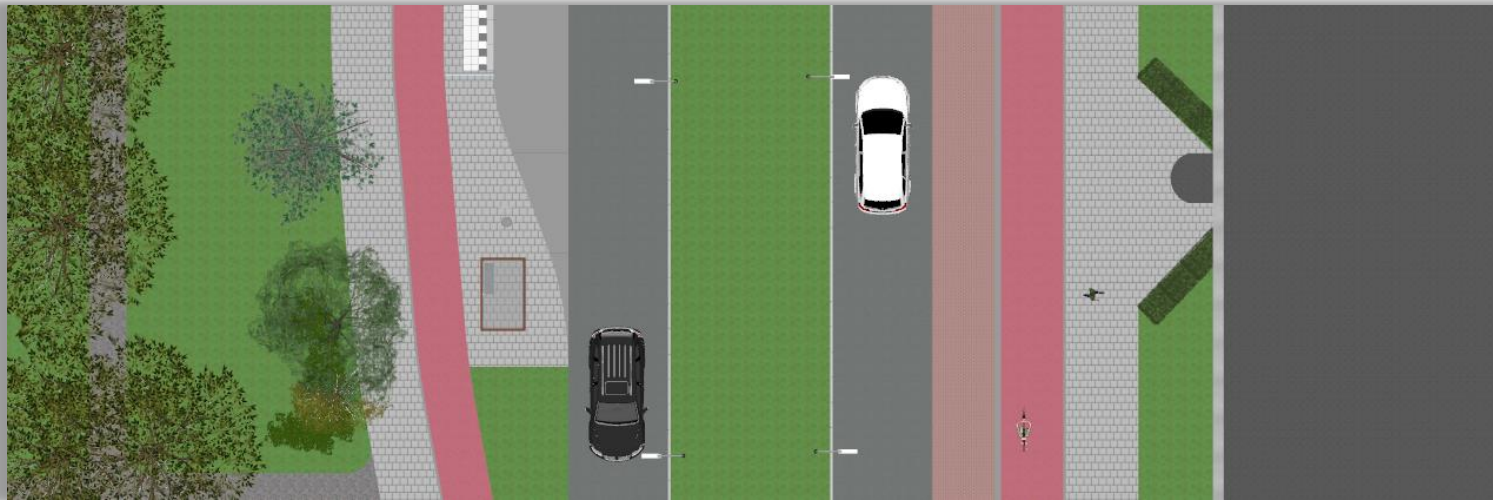
Bron 78: profiel huidig fietspad Acla.

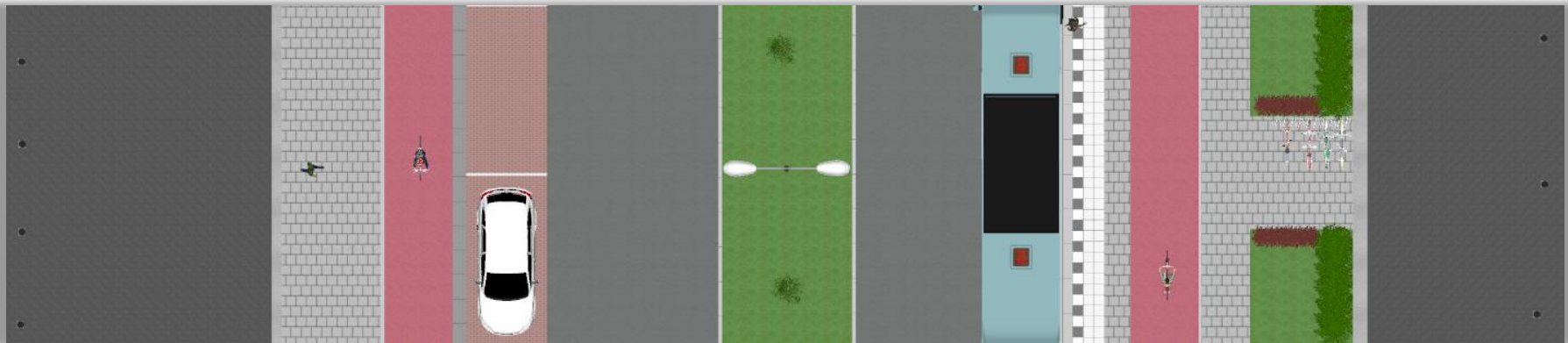
Bron 79: profiel huidige situatie winkelcentrum Paddepoel.

Bron 80: profiel huidige situatie Paddepoelsterweg.

Bron 81: profiel huidige situatie Zonnelaan Calestanics park.

Bron 82: profiel huidige situatie Zonnelaan entree Zernike Campus.

Bron 83: profiel verbetering situatie Zonnelaan Calestenics park.

Reviewgroep 27-3-2023

Welkom

Pim gestopt bij RHDHV, al wel nieuwe plek bij ~~Nijestee~~

Stageperiode verloopt goed bij de rest

Werkplan gehaald? Ja, weinig feedback. Alleen V

- Te veel competenties
- Alleen initiëren en sturen en communiceren en samenwerken
- Bij een aantal mochten er andere competenties

Gesprek met Kees erbij?

- Timon gehad (stelde niet veel voor)
- Persoonlijk praatje
- ~~Verslag~~ competenties, zit je op je plek? Licht voorbereiden onderzoek.

Verslag

- Niemand begonnen, Wolter begonnen met opzet maken
- Gezamenlijk opzet maken?
- Moeite aantonen competentie communiceren en samenwerken
- Reflecteren competentie (beschrijven competentie, leerdoelen die erbij passen, uitwerking van werkplan)
- Kees schijnt een plan te hebben voor het stageverslag (?)
- Aan kees een datum voorstellen?
- Over 2 week iedereen een eigen opzet af. Kunnen we daarna overleggen over opzet en met kees bespreken.
- Timon stuurt bericht aan Kees in de groepsapp.

07 maart 2023

REVIEWGROEP KEES HUISING

1. AANWEZIG:

Timon van Engen, Wolter Wolters, Reiner Rittersma (online), Pim Driessen.

2. WERKPLAN

Wolter: de beschrijving van het bedrijf kom ik wel aardig uit. Heb wel moeite met het vertalen van de leerdoelen en de competenties.

Het aantal leerdoelen dat je moet verantwoorden ligt bij enkelen zeer hoog.

Reinder geeft aan dat meer dan drie leerdoelen in je eerste half jaar waarschijnlijk al niet eens mogelijk zijn volgens dhr. Huising.

Reinder laat via het scherm zien wat hij in september al heeft gemaakt.

Reinder geeft een voorbeeld van hoe hij in zijn afgelopen jaar zijn doelen SMART heeft verwoord.

Timon vult aan door mee te geven dat dat dit jaar ook weer moet, dat maakt het ook eenvoudiger om je leerdoelen achteraf aan te tonen.

Timon geeft aan eerst een lijst te hebben opgesteld met wat hij vooral wel en vooral niet wilde doen. Vervolgens vertaald naar vijf leerdoelen.

Je schrijft een leerdoel uitvoeren, daarna de vraag beantwoorden hoe je dat wil gaan doen. "Hoe ga ik mijn werk zorgvuldig uitvoeren".

Koppeling met activiteiten is een goed punt om mee te nemen.

Beoordelingsformulier zou prettig zijn om te hebben.

Er worden nu vragen gesteld over het aantonen van producten. Hoe kun je dat een beetje verstandig doen. Wolter deelt zijn logboek even met iedereen en hoe hij zijn werk bijhoudt. Een kolom voor knelpunten of waar je vast bent gelopen is nog een goed punt om mee te nemen. Naderhand wordt daar veel naar gevraagd. Vooral alle kleine punten opschrijven en benoemen hoe je je probleem hebt opgelost. Als je alles bijhoudt en dat clustert tot een document. Dan heb je in ieder geval alles bijgehouden.

3. OVERIG PUNTEN

Een kleine discussie volgt over het maximaal aantal woorden en pagina's en dat dat behoorlijk weinig zijn. Daar wordt verder niet veel meer mee gedaan.

Stagebezoeken: al begonnen met plannen? Pim geeft aan dit te willen regelen met Boris komende week. Wolter. Timon heeft dhr. Huising gevraagd voor 14 maart, maar nog geen reactie ontvangen.

Bron 84: notulen reviewgroep bijeenkomst 27-03-2023

Bron 85: notulen reviewgroep bijeenkomst 07-03-2023

Advies Afstudeerstage.		Praktijkbegeleider	Afstuderen Built Environment
Naam student	Naam praktijkbegeleider	Bedrijf/organisatie	Datum
Reinder Rittersma	Frank Aikema	Gemeente Groningen	Feb2023 – Jun2023

Toelichting op adviesformulier praktijkbegeleider.

Bij de beoordeling van de afstudeerstage laten de examinatoren zich mede adviseren door de praktijkbegeleider. Dit advies is opgedeeld in drie gedeeltes. Een oordeel over het niveau van de student, over de uitwerking van de werkzaamheden tijdens de stage en een oordeel over het algemeen functioneren van de student.

Bij de beoordeling van het niveau kan worden aangegeven welke aspecten van toepassing zijn en eventueel welke gewenst zijn.

A. Niveau afstudeerstage			
	hoog	gemiddeld	laag
complexiteit	diversiteit aan opdrachten in wisselende, deels nieuwe situaties;	deels meerdere opdrachten; bekend, deels te onderzoeken, in een situatie of enkelvoudige opdracht in wisselende situaties.	korte enkelvoudige opdrachten, bekend, overzichtelijk, gestructureerd, in een situatie;
	geen standaardaanpak;	Aanpassen standaardprocedures in wisselende situaties	toepassen van standaardprocedures;
	hoge eisen;	belangrijke eisen;	beperkte eisen;
	deels multidisciplinair;	interdisciplinair;	monodisciplinair;
	nieuwe kennis/vaardigheden;	specialistische kennis en vaardigheden,	basiskennis/vaardigheden;
	onbekende situaties;	onbekende maar overzichtelijke situaties;	weinig partijen;
	veel partijen, veel interactie;	meerdere partijen, redelijk veel interactie;	weinig interactie
zelfstandigheid	groot afbreukrisico	redelijk groot afbreukrisico	weinig afbreukrisico
	weinig sturing en begeleiding;	tussentijdse begeleiding e/o op afstand/afroep;	Instructie, begeleiding e/o toezicht;
	grote vrijheid van handelen	vrijheid van handelen binnen vastgestelde kaders;	overlegt over het maken van keuzes;
	verantwoordelijkheid voor eindresultaten;	gedeeltelijke verantwoordelijkheid voor eindresultaat;	schakelt hulp in bij onverwachte omstandigheden;
Toelichting	geeft leiding aan anderen;	stimuleert of begeleidt anderen	verantwoordelijk voor uitvoering eigen werkzaamheden;
	strategische rol	tactische rol	assisterende, operationele rol
Je hebt voor dit onderdeel ook de focus gelegd op het fietsverkeer. De verbinding tussen de wijken onder de camping gaat ook om voetgangers en bijk. stedelijke structuren. Daar heb je ook naar kunnen kijken.			

B. Uitwerking opdrachten tijdens afstudeerstage		G/V/O
1. heeft de student voldoende inzicht in de organisatie waar hij/zij werkzaam is?		✓
2. beoordeling van manier waarop student problemen analyseert in de context van de organisatie.		✓
3. beoordeling van het kennisniveau van de student.		✓
4. beoordeling van toepassing van theoretische kennis in de praktijk.		✓
5. beoordeling van manier waarop voor een oplossing is gekozen (afwegen alternatieven).		✓
6. beoordeling gepresenteerde resultaten werkportfolio/presentatie		✓
a. kwantitatief	omvang en diversiteit van gepresenteerde beroepsituaties, ervaringen en resultaten	✓
b. kwalitatief	overzicht en begrip van vereisten; passend niveau opdrachten/opgaven; mate van ontwikkeling; niveau resultaten / handelingen + reflecties; toepassing van vak kennis en methoden;	✓
Toelichting		
je hebt zelfstandig deze link aangetroffen. zelf met het onderzoek gegaan. Compliment voor deze campagne. Vaker in overleg hebben had misschien nog tot een verbetering geleid. Goed dat je aan weig was en per hoi paarde in de ontwerpoverleggen.		

Pagina 1 van 2
Versie 23-11-2023

Bron 86: beoordelingsformulier praktijkbegeleider 1.

Advies Afstudeerstage.	Praktijkbegeleider	Afstuderen Built Environment
------------------------	--------------------	------------------------------

C. Algemeen functioneren		G/V/O
1. functioneren in teamverband binnen organisatiecultuur		✓
2. omgang met medewerkers/leidinggeven		✓
3. handelswijze m.b.t. overlegmomenten en het nakomen van afspraken		✓
4. mondelinge uitdrucksvaardigheid		✓
5. schriftelijke uitdrucksvaardigheid		✓
6. omgaan met kritiek en gerichtheid op verbetering		✓
7. flexibiliteit, omgaan met onverwachte situaties		✓
8. eigen initiatief		✓
9. nemen van verantwoordelijkheid, beslissingen		✓
Toelichting		
Je hebt ook soms bijverleggen gezien die niet direct met je stage te maken hadden en daaraan een bijdrage gedaan. Dank.		

D. TOTAALINDRUK: G/V/O		
Toelichting		
Reinder heeft goed stage gelopen en bijna volledig zelfstandig zijn onderzoek en rapportage gedaan. 1 opmerking daarbij: organiseer langlopende zaken dan kun je verder met je onderzoek en verbeter je het ook.		

Pagina 2 van 2
Versie 23-11-2023

Bron 87: beoordelingsformulier praktijkbegeleider 2.

Bron 88: werkplan pagina's 1-3

Werkplan Afstudeerstage Gemeente Groningen

Inhoudsopgave

Inhoud

Inhoudsopgave	1
1 Inleiding	2
2 Het bedrijf	3
2.1 Atelier Stadsbouwmeester Gemeente Groningen	3
2.2 De werkomgeving	3
2.3 Vooruitblik afstudeerproject	3
3 Leerdoelen en Competenties	4
3.1 Leerdoelen	4
3.2 Communiceren en Samenwerken	5
3.3 Initiëren en Sturen	6
3.4 Overzicht Projecten, Producten en Competenties	7
4 Planning	8
5 Instemming Praktijkbegeleider	9
6 Bibliografie	10
7 Bijlagen	11
6.1 Bijlage 1	11

1

Werkplan Afstudeerstage Gemeente Groningen

1 Inleiding

Dit verslag is tot stand gekomen vanuit een samenwerking tussen de student, de opleiding en de gemeente Groningen. Tijdens de periode van 13 februari en 30 juni zal de afstudeerstage gaan plaatsvinden. Hierin maakt de student kennis bij de gemeente en doorloopt samen met zijn stagebegeleider de werkzaamheden binnen de gemeente. Daarnaast zal de student binnen de periode en binnen de projecten werken aan zijn eigen competenties. Deze zullen worden verbeterd naar een professioneel niveau.

Tijdens de periode van september 2023 tot februari 2024 gaat het afstudeerproject zich plaatsvinden. In dit verslag zal er kort op in worden gegaan, maar de essentie van dit verslag ligt bij de afstudeerstage. Het afstudeerproject is aansluitend op de afstudeerstage en bevat een eigen afstudeeronderzoek.

In dit rapport wordt het werkplan beschreven waaruit de afstudeerstage zal gaan verlopen. Er wordt hierbij ingegaan op de werksituatie, de competenties en de planning.

2

2 Het bedrijf

2.1 Atelier Stadsbouwmeester Gemeente Groningen

Binnen de Gemeente Groningen is er een aparte afdeling dat gaat over de algemene stadsontwikkeling binnen de gemeente Groningen, genaamd stadsbouwmeester. Deze afdeling bestaat uit vijf mensen die de gemeente Groningen verdeeld hebben over vijf gebieden. In elk deelgebied wordt elk project begeleid van het begin tot het einde door een stadsbouwmeester. Hierin begeleiden ze het proces en maken niet, zoals stedenbouwkundige wel doen, alleen maar tekeningen. Daar is namelijk een stedenbouwkundig team voor bij de gemeente. De gebieden zijn rond het centrum verdeeld in, een soort van, vier taartpunten. Elk persoon apart, natuurlijk ook in samenwerking met elkaar, heeft zijn eigen projectgrond en werkt hier aan de ontwikkeling van de gemeente Groningen. De stadsbouwmeesters zijn geen projectleiders maar begeleiden het proces van een project wel.

2.2 De werkomgeving

Vanuit de behaalde minor Stedenbouwkunde liggen de Interesses ook bij dit onderwerp. Het feit dat het moeilijk was om een nieuwe stage te vinden, maakt deze stage des te beter. Binnen deze stage komen alle Interesses en vraagstukken naar boven waar aan gewerkt kan worden. Dit om echt te weten of dit de toekomst is. Vanuit de gemeente Groningen wordt de mogelijkheid op tafel gelegd om zoveel mogelijk te leren en zoveel mogelijk te doen zodat alle vaardigheden ontwikkeld kunnen worden. Het is een zeer leerzame werkomgeving waarin alle aspecten van een project naar voren komen. Dit omdat er de komende periode een paar grote projecten op tafel liggen waaraan gewerkt kan worden. Niet tien kleinere projecten die als afkankertjes aan stagiairs worden gegeven. Nee, binnen de gemeente wordt de ruimte geboden om echt grote projecten aan te nemen en daarmee te helpen. Hierdoor worden alle aspecten van een project bij langs gegaan, dat is goed voor de ontwikkeling.

2.3 Vooruitblik afstudeerproject

Vanuit de gemeente Groningen wordt er nu gewerkt aan projecten in het noorden van Groningen, denkend aan Zernike Campus, Paddepoel en Selwerd en de As van Zernike de binnenstad in. Sommige projecten lopen al wat langer en andere projecten als Zernike Campus is net opgestart. Op dit moment loopt de student mee met al deze projecten en het daardoor is het een mooie en logische keuze om een eigen onderzoeksvraag te formuleren/zoeken binnen een van deze projecten. Het zijn natuurlijk zeer grote projecten dus daarin zal er wel een specifiek onderzoek verricht moeten worden, maar een exact project/onderzoek is op dit moment nog onduidelijk. Duidelijk is dat het een onderzoek gaat zijn binnen dit gebied waar vanzelfsprekend de gemeente winst/kennis uit kan halen.

3

3 Leerdoelen en Competenties

3.1 Leerdoelen

Om over een professioneel niveau te beschikken per competentie worden er leerdoelen opgesteld. Alle leerdoelen sluiten aan bij één of meerdere competenties. Leerdoelen geven hoe vast aan een periode waarin competenties aangetoond moeten worden. Er staat letterlijk wat er behaald moet worden. In hoofdstuk 3.1 staan de leerdoelen en in de hoofdstukken 3.2 en 3.3 wordt er verder ingegaan op de competenties. Het is belangrijk om een competentie aan te tonen door middel van een leerdoel. Je behaalt geen competenties, maar leerdoelen die aansluiten op een competentie. Zo kun je aantonen dat je een professioneel niveau hebt voor een bepaalde competentie. De volgende leerdoelen zijn opgesteld om uiteindelijk over een professioneel niveau te beschikken:

- LD01** *"Ik ben in staat om, op de werkvloer, bij projectgroepen of in overleggen, op een professionele manier of met professionele terminologie/vaktaal te communiceren met collega's/projectleden."*
- LD02** *"Ik ben in staat om op professioneel niveau, niveau 3, mijn ontwerpen, ideeën, feiten en eindresultaten op een heldere en professionele manier te presenteren aan de daarbij horende doelgroep."*
- LD03** *"Ik ben in staat om binnen de lopende projecten dit project te kaderen, mijn eigen bevindingen te bedenken en delen. Ook kan ik mijn eigen draai geven aan de verschillende projecten. Dit alles op niveau 3."*
- LD04** *"Ik ben in staat om lopende projecten op een professionele manier te beschrijven, te bewaken en/of bij te sturen, dit alles op niveau 3."*

4

3.2 Communiceren en Samenwerken

Je brengt beroepsgerichte informatie over naar het beroepenveld, collega's en de vast te stellen doelgroepen (klanten, opdrachtgevers, betrokkenen). Je bent in staat zowel intern als extern te communiceren op een, voor de doelgroep, passende wijze. Communiceren bevat het gehele spectrum waarop informatie ontvangen, gegeven en gedeeld wordt. Je bent gericht op samenwerken en constructief afstemmen met betrokkenen en de doelgroepen. (Hanzehogeschool Groningen, 2022)

Huidig niveau

Vanuit eerdere stages in voorgaande jaren is dit natuurlijk wel naar voren gekomen alleen op een minder niveau dan in de praktijk zou moeten. Omdat ik toen een stuk jonger was miste de professionele communicatie, en dat was wederzijds. Toen was de communicatie veel anders en minder professioneel omdat ik er nog helemaal niks van begreep. Ik wist wel wat professioneel communiceren en samenwerken was maar dit kwam niet tot z'n recht. Natuurlijk wel deels, maar nog niet genoeg op niveau. Ik zit op dit moment op niveau 2.

Gewenste situatie

Vanuit de opleiding wordt er natuurlijk gelist dat ik deze competentie ga aantonen op niveau 3 (Afbelding 1). Hierin moet ik nog zeker werken aan deze competentie. Naast mijn leerdoelen heb ik ook SMART doelen opgesteld om de leerdoelen, en daardoor ook de competentie, te behalen. De SMART doelen zijn bedoeld om inhoudelijk aan te geven hoe ik een leerdoel wil behalen. De volgende SMART doelen heb ik opgesteld voor deze competentie:

- SD01** *"Voor juni heb ik minimaal drie bewezen op professionele manier te kunnen communiceren/samenwerken door e-mails en notulen."*
- SD02** *"Voor juni heb ik drie keer een vergadering of een ontwerpessie geleid."*
- SD03** *"Voor juni heb ik een presentatie gemaakt over een project binnen 'Zernike Campus' en dit presenter ik aan drie verschillende groepen binnen het werkveld."*

Uitwerking SMART doel

Om het proces van een SMART doel weer te geven zal ik voor één doel het proces beschrijven.

Om het eerste doel (bovenstaand) te behalen is er een proces nodig. Daarom is er ook in het doel aangegeven dat het meerdere keren moet plaatsvinden. Dit om feedback te kunnen krijgen op mijn werk vanuit de werkgroep en vanuit mijn stagebegeleider. Deze feedback zal ik dan verwerken in mijn tweede activiteit waaruit weer feedback komt. Hierdoor zal ik mezelf steeds verbeteren door feedback uit het professionele werkveld. Dat is de manier waardoor ik op dat doel niveau ga behalen. De feedback zal ik mondeling uitvragen en opnemen zodat ik het later kan notuleren. Dit gebruik ik dan als bewijs om aan te tonen dat ik het doel heb behaald op niveau 3 en dus ook in de competentie ben gegroeid.

5

Bron 89: werkplan pagina's 4-6

3.3 Initiëren en Sturen

Je signaleert en inventariseert, vanuit een helicopterview en een brede marktorientatie, voor de maatschappij relevante (project)opgaven. Je bent in staat de randvoorwaarden, de eisen en de doelstellingen te formuleren. Je kunt het proces beschrijven, bewaken en bijsturen. (Hanzehogeschool Groningen, 2022)

Huidige Situatie

Vanuit mijn werkzaamheden afgelopen jaren binnen projecten vanuit de studie en stages zit ik wel op niveau 2. Hierin kan ik nog zeker groeien. Ik ben zeker in staat om een project te beschrijven door middel van de randvoorwaarden, eisen en doelstelling. Ik kan een project goed inkaderen en mijn eigen bevindingen hierin vinden. Dit alles wel op niveau 2 omdat het voorgaande jaren nog niet het echte werk was.

Gewenste situatie

De gewenste situatie is natuurlijk niveau 3 (Afbelding 1). Hierin moet ik komend jaar eigenlijk alles wat ik al deed veel gaan herhalen om zo niveau 3 te gaan behalen. Omdat voorgaand alles nog niet voor het 'echt' ging is dit nog niet voldoende op niveau. Naast mijn leerdoelen heb ik ook SMART doelen opgesteld om de leerdoelen, en daardoor ook de competentie, te behalen. De volgende SMART doelen heb ik opgesteld voor deze competentie:

SD04 "Voor juni ben ik in staat om twee keer binnen een aangewezen project deze te kaderen op het gebied van randvoorwaarden, eisen en doelstellingen."

SD05 "Voor juni ben ik in staat om binnen de variantenstudie van Campus Groningen drie eigen varianten te ontwerpen en te toetsen."

SD06 "Voor juni ben ik in staat om minimaal drie keer een proces/project naar eigenhand bij te sturen."

SD07 "Voor juni ben ik in staat om minimaal drie keer een proces/project naar eigenhand te beschrijven/bewaken."

Uitwerking SMART doel

Om het proces van een SMART doel weer te geven zal ik voor één doel het proces beschrijven.

Kijken naar het doel over de varianten. Om mijn eigen visie, bevindingen en gedachtegang te presenteren lijkt het mij mooi om dit te kunnen toetsen bij mijn collega's of mensen waar ik samen mee werk binnen de projectgroep. Hierin kan ik aantonen genoeg te kunnen initiëren en mijn eigen bevindingen toe te passen binnen de projecten. Als ik daarop feedback krijg kan ik dit gelijk ook gebruiken voor de competentie ontwerpen. Als ik dit bij meerdere projecten of onderwerpen doe en er elke keer feedback op krijg kan ik mezelf zo ontwikkelen binnen deze competentie dat ik hem uiteindelijk kan aantonen op niveau 3. Dus daarin is het belangrijk dat ik het proces vaker doorloop en voldoende feedback krijg. De feedback zal ik mondeling ultravragen en opnemen zodat ik het later kan notuleren. Dit gebruik ik dan als bewijs om aan te tonen dat ik het doel heb behaald op niveau 3 en dus ook in de competentie ben gegroeid.

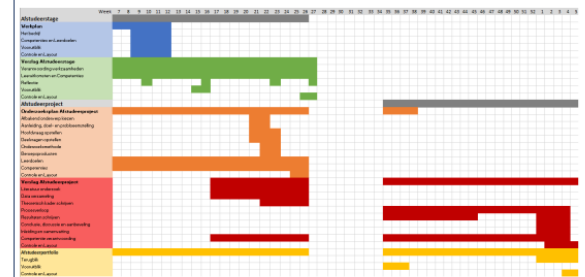
3.4 Overzicht Projecten, Producten en Competenties

Nr.	Competentie	Doelen	Projecten	Werkzaamheden/Producten
co1	Communiceren en Samenwerken	LD01 LD02 SD01 SD02 SD03	- Zernike Campus - As Zernike-Paddepoel - Stadsdeel Paddepoel - Hunze Stad	- Notulen - E-mails - Opgenomen gesprekken - Programma van eisen - Doelstelling - Presentaties - Variantenstudie - Maquettes - Posters
co2	Initiëren en Sturen	LD03 LD04 SD04 SD05 SD06 SD07	- Zernike Campus - As Zernike-Paddepoel - Stadsdeel Paddepoel - Hunze Stad	- Randvoorwaarden - Programma van eisen (intern-extern) - Alle interne en externe producten (tekeningen / maquette / etc) - Doelstelling - Presentaties - Kaderen projecten - Opmnames eigen beschrijving projecten - Aantekeningen/notulen bijsturen van projecten

Tabel 1: Samenhang van competenties, doelen, producten en werkzaamheden

4 Planning

Hieronder is de globale planning te vinden voor komend jaar.

Afbeelding 1: Globale planning

5 Instemming Praktijkbegeleider

Naam: Frank Aikema
 Datum: 10-03-2023
 Plaats: Groningen

Handtekening:

6 Bibliografie

Hanzehogeschool Groningen. (2022, 2 september). *Afstudeerhandleiding*. Geraadpleegd op 19 oktober 2022, van https://blackboard.hanze.nl/bbcswebdav/pid-5779277-ds-content-rid-80957619_2/courses/sofe.bvvt.2202.afstuderensept22/Handleiding%20afstuden%20BE%20versie%20september%202022.pdf

7 Bijlagen

6.1 Bijlage 1

Niveau	Aard van de taak	Aard van de context	Mate van zelfstandigheid
I	eenvoudig, gestructureerd, past bekende methoden toe	bekend, eenvoudig, monodisciplinair	sturende begeleiding
II	complex, gestructureerd, past bekende methoden aan bij wisselende situaties	bekend, complex, monodisciplinair, in de praktijk	Coachende begeleiding
III	complex, ongestructureerd, ontwikkelt methoden bij nieuwe situaties	onbekend, complex, multidisciplinair, in de praktijk	Zelfstandig, begeleiding indien nodig

Afbeelding 2: Tabel niveau competenties

Bron 91: werkplan pagina's 10-12

Naam	Quotes en Feedback
<i>Tom van Luinen (collega Gemeente Groningen)</i>	- Feedback: "Je kunt de gebouwen van de maquette iets algemener maken. Het gaat om het ruimtelijk beeld en niet om de exacte afmetingen. Als alle gebouwen maar even groot zijn, dan maakt het niet per se uit of ze nou 10 cm breed of 11 cm breed zijn. Als ze dan maar allemaal 11 cm breed zijn. Verder goed bezig." - Feedback: "Na de vorige keer zit het deze keer er super goed uit, echt goed bezig!"
<i>Frank Aikema (Praktijkbegeleider)</i>	- Feedback: "Werkplan is een goede opzet." - Feedback: "Maquette ziet er mooi uit." - Opmerking: "Ik vind dat je goed mee doet in de ontwerpessies en je hebt goede inbreng." - Feedback: "Je onderzoek ziet er goed uit, taalgebruik in het verslag zou wat beter kunnen."
<i>Mary Jorritsma (Teamleider ASBM)</i>	Opmerking: "Na een wat slordige start vanuit de gemeente vind ik dat je lekker bezig bent Reinder, complimenten daarvoor."
<i>Rob Brink (collega Gemeente Groningen)</i>	- Opmerking: "Goede vragen voor een enquête." - Opmerking: "Hoe gaat het nu met je onderzoek? ... Oh nice, goed bezig!" - Feedback: "Je hebt een open houding richting je collega's en je bent altijd te porren voor een praatje, dat heeft lang niet iedereen hier, daar mag je best trots op zijn." - Feedback: "Je zou wel wat beter kunnen plannen en wat beter met de tijdsindeling gaan spelen omdat je nu een week alleen dit doet en een week alleen dat, afwisseling is ook goed voor je."
<i>Arjen Kuik (collega stagiair)</i>	Opmerking: "Ik kan echt al merken dat jij verder bent in je ontwikkeling dan ik, ik zit nu in mijn tweede jaar van mijn studie en jij al in je vierde jaar, maar ik kan echt merken dat je verder bent. Vooral in vocabulaire en professioneel taalgebruik."
<i>Brigitta van dijk (collega Gemeente Groningen)</i>	- Opmerking: "Het is echt fijn om jou bij dit project te hebben. Het is fijn als er een student bij zit die alles weet van de campus en er zelf al jaren rond loopt." - Feedback: "Ik vind dat je actief mee doet in de werk- en ontwerpessies van het project(Zernike Campus)."
<i>Alex van Spyk (college projectgroep Zernike Campus)</i>	Opmerking: "Ik ken je niet vanuit de opleiding maar dat vind ik wel jammer, je zou een goede student zijn geweest want je bent nu ook goed bezig en draait goed mee met de groep."
<i>John Timmer (Collega projectgroep Zernike Campus)</i>	Feedback: "Persoonlijk vind ik dat je nog wel wat brutaler mag zijn, tijdens de ontwerpessies doe je je ding wel maar tijdens normale sessies ben je wat op de achtergrond, dat snap ik wel, maar je mag best wat durven."

Bron 92: quotes en feedback 1

<i>Henry Huiskamp (Collega projectgroep Zernike Campus)</i>	Feedback: "Je brengt en presenteert helder je ideeën en bevindingen. Dat is niet zomaar weggelegd voor elke student dus daar mag je trots op zijn. Ik ben wel benieuwd hoe het zal zijn als jij een leidende rol op je gaat nemen, dat kan nog wel eens interessant uitpakken."
<i>Arjen Brinks (college Gemeente Groningen)</i>	Feedback: "Ik heb dezelfde opleiding gedaan als jij en ik zie gewoon aan jou dat je groeit binnen deze stageperiode. Ik weet een beetje wat het is en ik ken je al vanaf het begin van je stage maar je kan echt merken dat samenwerken en communiceren met jou echt professioneel is. Verder zou je op het gebied van sturen en initiëren wat meer input kunnen geven tijdens sessies."
<i>Esther de Groot (Collega projectgroep Zernike Campus)</i>	Feedback: "Ik vind het fijn om een student bij ons project te hebbe zoals jij. Je weet ruimtelijk veel van de campus net als ik, dus daar levelen we in. Daarnaast breng je veel in tijdens onze ontwerpssessies en de input is ook nog eens nuttig."
<i>Martijn de Wit (oud klasgenoot)</i>	Feedback: "het afstudeerverslag ziet er goed en professioneel uit op wat kleine details na, goed gedaan kerel."
<i>Frank Zijlstra (college projectgroep winkelcentrum Paddepoel)</i>	Opmerking: "Mooie uitwerking varianten dak-werk, helder beschreven welke variant waar voor staat en goed dat je alle voor- en nadelen benoemd van elke variant."
<i>Reinder Rittersma (Feedback naar anderen)</i>	Aan Wolter: "Ik vind het helder beschreven. Ik heb het zelf ook op deze manier. Misschien nog wat meer verwijzen naar directe verantwoording (Bijvoorbeeld bij communiceren en samenwerken naar iets van mailtjes of iets). Je hebt er nu bij staan: In bijlage D worden per competentie en leerdoelen specifieke verwijzingen gemaakt naar het verslag, ik snap niet precies wat je hier mee bedoeld? Want je moet juist vanuit het verslag verwijzen naar de bijlagen en niet vanuit de bijlagen naar het verslag?? Maar kan zijn dat ik het verkeerd opvat maar dan zou je het wat anders moeten verwoorden denk ik."

Bron 93: quotes en feedback 2.

Bron 94: appgesprek praktijkbegeleider 1-4.

Bron 95: appgesprek praktijkbegeleider 5-8.

Bron 96: appgesprek praktijkbegeleider 9-12.

Bron 97: appgesprek praktijkbegeleider 13-16.

Bron 98: appgesprek praktijkbegeleider 17-20.

Bron 99: appgesprek praktijkbegeleider 21-24.

Bron 100: appgesprek praktijkbegeleider 25-28.

Bron 101: appgesprek praktijkbegeleider 29-32.

Bron 102: appgesprek praktijkbegeleider 33-36.

Verantwoording van de competenties en leeruitkomsten Afstuderen Bachelor Built Environment.

Datum: 1 ^e /2 ^e kans	Naam	Studienummer					
Student:	Reinder Rittersma	389221					
Afstudeerbegeleider:	Kees Husing	Frank Aikema					
2 ^e beoordelaar:	Frouke de boer						
Afstudeerfase:	Afstudeerstage / AFSTUDEERONDERZOEK*						
Competentie V/O (nummering overeenkomstig de handleiding)	1 X	2	3	6	7	8 X	9

* Doorhalen wat niet van toepassing is.

Voor beide onderdelen van het afstuderen (afstudeerstage en afstudeeronderzoek) is er één identiek beoordelingsformulier. Na afloop van iedere onderdeel wordt een nieuw, blanco formulier gebruikt. Het afstudeerdossier heeft een eigen beoordelingsformulier.

Afstudeerstage: minimaal competentie "Initiëren en sturen" en "Communiceren en samenwerken" aantonen.

Bron 103: competentieverantwoording pagina 1.

Competentie 1: Initiëren en sturen

Je signaleert en inventariseert, vanuit een helicopterview en een brede marktorientatie, voor de maatschappij relevante (project)opgaven. Je bent in staat de randvoorwaarden, de eisen en de doelstellingen te formuleren. Je kunt het proces beschrijven, bewaken en bijsturen

Leeruitkomst 1

LU 1.1: Geef inzicht in de organisatie: jouw positie (organogram), jouw concrete werksituatie en werkzaamheden.

LU 1.2: Welke maatschappelijk relevante projectopgaven spelen er op dit moment in de regio, nationaal en mondiaal waar jouw organisatie een bijdrage aan levert.

LU 1.3: Welke eisen en randvoorwaarden stellen deze projectopgaven?

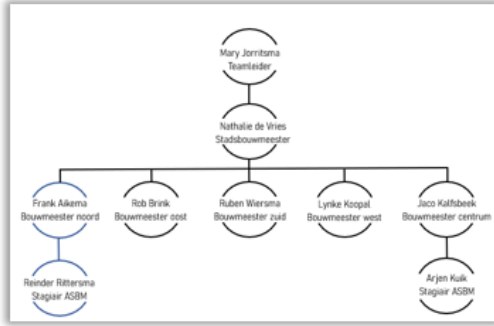
Leeruitkomst 2.

LU 2.1: Beschrijf het realisatieproces van een aantal projectopgaven waar jij bij betrokken bent en geef aan hoe jij bijdraagt aan de realisatie, bewaking van kosten en tijd en bij mogelijke overschrijding hoe je dit bijstuurt.

**Frecieze Verwijzing naar
rapportage
(§ en blz-nr.)**

- LU 1.1: H hoofdstuk 1 (pag. 5 en 6)
H hoofdstuk 2 (pag. 7 t/m 20)
- LU 1.2: § 1.1 (pag. 5)
§ 2.1.1 (pag. 7)
§ 2.1.2 (pag. 7 en 8)
§ 2.2.1 (pag. 12)
§ 2.2.2 (pag. 12)
§ 2.3.1 (pag. 17)
§ 2.3.2 (pag. 17)
- LU 1.3: 6.3, pag. 4 (pag. 42)
6.7 (pag. 83)
- LU 2.1: § 2.1.3 (pag. 8)
§ 2.1.5 (pag. 10)
§ 2.1.6 (pag. 10 en 11)

Bron 104: competentieverantwoording pagina 2.

	§ 2.2.3 (pag. 13) § 2.2.5 (pag. 15) § 2.2.6 (pag. 15 en 16) § 2.3.3 (pag. 17) § 2.3.5 (pag. 19) § 2.3.6 (pag. 20) § 3.1 (pag. 21) § 5.2 (pag. 24) § 6.4 (pag. 57 t/m 62) § 6.5 (pag. 63 t/m 74) § 6.6 (pag. 75 t/m 82) § 6.7 (pag. 83)
Lu 1.1 In het stageverslag wordt een gedetailleerde beschrijving gegeven van mijn werksituaties bij de Gemeente Groningen inclusief de organogrammen (bijlage 6.2) die daar bij horen. Het is was anders dan als je bij een bedrijf werkt dat weet ik, maar daarom heb ik er voor gekozen om het op deze manier te doen om toch inzichtelijk te laten zien wat mijn werksituatie is. Daarnaast geef ik in paragrafen 2.1.4, 2.2.4 en 2.3.4 mijn werkzaamheden weer binnen drie grote projecten. Ik heb mijn volledige stageperiode gewerkt aan deze grote drie projecten. Mijn overige werkzaamheden zijn alle bijlage die te vinden zijn in hoofdstuk 6.	 <pre> graph TD MJ[Mary Jorritsma Teamleider] --- NDV[Nathalie de Vries Stadsbouwmeester] NDV --- FA[Frank Akema Bouwmeester noord] NDV --- RB[Rob Brink Bouwmeester oost] NDV --- RW[Ruben Wiersma Bouwmeester zuid] NDV --- LK[Lynke Koopal Bouwmeester west] NDV --- JK[Jaco Kalfbeek Bouwmeester centrum] FA --- RR[Reinder Rittersma Stagiair ASBM] JK --- AK[Arjen Kuik Stagiair ASBM] </pre>

Bron 106: competentieverantwoording pagina 3.

LU 12

In **paragraaf 1.1** leg ik kort uit wat het Atelier Stadsbouwmeester (ASBM) doet want uitleggen wat de gehele Gemeente Groningen doet is vrij groot en daar alleen al kan ik wel 20 keer mijn stageverslag mee vullen. Daarom heb ik het beknopt beschreven en toon ik in **paragrafen 2.1.1, 2.1.2, 2.2.1, 2.2.2, 2.3.1 en 2.3.2** de context en omschrijving van alle vraagstukken weer waardoor duidelijk wordt met wat voor soort vraagstukken ik te maken krijg en dus ook mijn team (ASBM). Alleen al mijn praktijkbegeleider heeft 76 projecten onder zich dus ik hoop dat ik het op deze manier goed inzichtelijk laat zien wat voor soort ruimtelijke opgaven er liggen bij het ASBM.

1.1 BESCHRIJVING WERKOMGEVING

De Gemeente Groningen is een gigantische organisatie die werkt aan veel vraagstukken. Binnen de stageplek van de stagiair, Atelier Stadsbouwmeester (ASBM), wordt door in totaal zes bouwmeesters gewerkt aan alle complexe ruimtelijke vraagstukken binnen de Gemeente Groningen. Hierbij kan gedacht worden aan het opnieuw invullen geven van een ambulancepost en haar directe omgeving, de ringweg en het opnieuw invullen geven aan de campus van Groningen. Er is één stadsbouwmeester en daaronder staan vijf stadsbouwmeester die alle projecten hebben verdeeld over vijf gebieden in de gemeente. De locatie van het ASBM is bij de Gemeente Groningen aan het Zuiderdiep. De stadsbouwmeester zijn geen projectleiders van een project aangezien dit simpelweg niet mogelijk is omdat sommige stadsbouwmeester wel meer dan 70 projecten hebben. De student is betrokken op één stadsbouwmeester die de taartpunt van het centrum naar Boddje naar Eemskanaal onder zijn hoede heeft. De student werkt binnen dit gebied aan de complexe vraagstukken rond het gebied: Paddepoel, Selwerd, Zernike Campus en alles ertussen. De stadsbouwmeesters geven hun meningen en input binnen de verschillende projecten als er om hun mening gevraagd wordt en zijn betrokken binnen de projecten op een manier waardoor ze niet overal aanwezig hoeven te zijn maar juist op de cruciale momenten hun meningen delen en input geven over de complexe vraagstukken.

Daarnaast werkt de student veel samen met collega's uit het stedenbouwkundige team die meer praktisch te werk gaan ten opzichte van het ASBM. Dit is een team van verschillende stedenbouwers en landschapsarchitecten die onder leiding van een teamleider werken aan complexe vraagstukken, meedenken in projectgroepen en tekeningen/modellen maken. Dit in nauwe samenwerking met het ASBM.

Bron 107: competentieverantwoording pagina 4.

LU 13

De projecten waar het ASBM zich mee bezig houden stellen natuurlijk veel eisen en randvoorwaarden. Letterlijk bij elk project. Daarom vind ik het ook waardevol dat ik voor het project Zernike Campus ook de stedenbouwkundige randvoorwaarden volledig individueel heb mogen opstellen. Het interessante hieraan is dat ze ook nog eens écht worden gebruikt. De stedenbouwkundige randvoorwaarden zijn te vinden in **bijlage 6.7**. Tijdens vele visie- en ontwikkelingsstrategie sessies zijn er veel PvE's, visies, (stedenbouwkundige) randvoorwaarden en ontwikkelingsstrategieën opgesteld waar ik aan mee heb gewerkt. Per project is het natuurlijk verschillende welke eisen en randvoorwaarden deze nodig hebben, dat hangt ook af van de grootte van het project. Daarom vind ik het waardevol dat ik bij vrij grote projecten aanwezig ben geweest en op een professionele manier heb mogen leren hoe dat in zijn werking gaat. Daarnaast heb ik mijn eigen onderzoek gedaan en heb daar zelf de probleemstelling voor gekaderd, dat zou je ook kunnen zien als eisen van het onderzoek omdat de Gemeente Groningen er ook een idee bij heeft en er iets van verwacht.

STEDENBOUWKUNDIGE RANDVOORWAARDEN

Voor de hofstap en zijn omgeving zijn de volgende randvoorwaarden van toepassing

- Zorg voor een goede mix van functies en activiteiten in de gebouwen, deze heeft een onderliggende functie, congregatie etc.
- Zorg voor een goede mix van functies en activiteiten in de gebouwen, deze heeft een onderliggende functie, congregatie etc.
- Ontwerp gebouwen met actieve plinten om het aantrekkelijk te maken om de gebouwen te betreden. Ontwerp de plinten open en met het gezicht naar de hofstap toe om uitnodigend over te komen.
- Ontwerp een duidelijke ruimtelijke omgeving om de hofstap open en licht te maken met de ruimtelijke omgeving van de hofstap.
- Ontwerp de openbare ruimte zodat het een plek is waar mensen elkaar ontmoeten vanuit de onderliggende gebouwen en hofstap met terrassen en zitplekken.
- In dit gebied wordt ook de woonfunctie toegevoegd. Houd rekening met mogelijke overlast van de hofstap.
- Realiseer op de begane grond van de gebouwen bedrijvigheid als hofstap en op de verdiepingen wonen of vergaderen, congregatie of vergaderen.
- In dit gebied zal de bus nog wel rijden. Houd rekening met voldoende ruimte en veiligheid rond de busbaan.
- Zoals eerder genoemd is het hofstapgebied belangrijk op de campus, zorg voor voldoende ruimte op de juiste plek zodat de hofstap niet overal en overal geplaatst kan worden.
- Het autoverkeer zal in dit gebied gereduceerd worden tot enkel en alleen bestemmingsverkeer als cabaretten, ICT-wagens en bestemmingsverkeer.
- Zorg voor een voldoende mix tussen hofstap, winkels en andere toegankelijkheden om het gebied aantrekkelijk te maken.
- Zorg voor een hofstap waarbij de hofstap wordt gebruikt als een zo genoemd 'hofstap' cultureel.
- Zorg voor 'sociaal veilig' veranderingen vanuit de hofstap voor de hofstap om het voldoende verlichting.

STEDENBOUWKUNDIGE RANDVOORWAARDEN HOFSTAP EN OMGEVENING

1

Bron 108: competentieverantwoording pagina 5.

LU 2.1

Het grootste voorbeeld van een realisatiefase waar ik betrokken bij ben geweest is het realiseren van een maquette voor het project winkelcentrum Paddepoel te vinden in **bijlage 6.4, bronnen 11 t/m 22**. Volledig individueel heb ik een maquette mogen maken die wordt gebruikt in werksessies. Deze maquette zal uiteindelijk met het nieuwe plan er in verwerkt in het winkelcentrum van Paddepoel komen te staan waardoor de bewoners een idee hebben wat de ideeën zijn voor het winkelcentrum en de direct omgeving. Daarnaast heb het realisatieproces van mijn onderzoek volledig zelfstandig mogen doorlopen, te vinden in **bijlage 6.3**. Binnen dit onderzoek heb ik ook een enquête mogen realiseren, te vinden in **bijlage 6.8 en 6.9**. Als laatste en misschien wel het meest grote voorbeeld wil ik refereren naar het project Zernike Campus waaraan ik heb meegewerkt vanaf de beginfase en de realisatiefase begint bijna. Het oude sportcentrum gaat gesloopt worden en er komt binnen de hotspot sport al een nieuw sportcentrum waarmee de officiële realisatie van het project is begonnen. Natuurlijk gaat het bij zo'n project ook om het proces richting de realisatie en ik vind het waardevol dat ik vrijwel bij elke sessie aanwezig heb mogen zijn en heb geholpen bij het realiseren van, schetsen, visiekaarten, visies, ontwikkelstrategieën en stedenbouwkundige randvoorwaarden. Hierdoor laat ik zien dat ik voldoende heb uitgevoerd voor deze leeruitkomst.

Opmerkingen docent:

Bron 109: competentieverantwoording pagina 6.

Competentie 8: Communiceren en samenwerken. Je brengt beroepsgerichte informatie over naar het beroepenveld, collega's en de vast te stellen doelgroepen (klanten, adviseurs, betrokkenen). Je bent in staat zowel intern als extern te communiceren, op een, voor de doelgroep passende wijze. Je bent gericht op samenwerken en constructief afstemmen met betrokkenen en de doelgroepen.	
Leervuitkomst 11. LU 11.1: Presenteer je afstudeerstage, afstudeeronderzoek en afstudeerdossier mondeling én schriftelijk op een professionele manier: denk hierbij aan structuur, taal, vorm, presentatie en doelgroep.	
Leervuitkomst 12. LU 12.1: Beschrijf hoe je de samenwerking met je werkgever, opdrachtgever, collega's, het peerreview team en je schoolbegeleider voor je ziet en welke rol jij daarin hebt. LU 12.2: Laat zien hoe je feedback geeft en ontvangt tijdens het afstudeerjaar aan/van collega's en medestudenten.	
Freceze Verwijzing naar rapportage (§ en blz.-nr.)	• LU 11.1: Volledige stageverslag, werkplan en onderzoeksrapport verbinding Zernike Campus – binnenstad (pag. 40 t/m 54). • LU 11.1: Eindpresentatie • LU 12.1: § 2.1.3 (pag. 8) § 2.1.4 (pag. 8 t/m 10) § 2.1.6 (pag. 10 en 11) § 2.2.3 (pag. 13) § 2.2.4 (pag. 13 en 14) § 2.2.6 (pag. 15 en 16) § 2.3.3 (pag. 17) § 2.3.4 (pag. 18 en 19) § 2.3.6 (pag. 20) § 3.2 (pag. 21 en 22) - H hoofdstuk 4 (pag. 23) § 6.1 (pag. 25 t/m 38) § 6.5, bron 23 en 24 (pag. 63) § 6.8 (pag. 84 en 85) § 6.9 (pag. 86 t/m 91) § 6.10, bron 94 t/m 102 (pag. 114 t/m 122)

Bron 110: competentieverantwoording pagina 7.

	• LU 12.2: § 3.2 (pag. 21 en 22) H hoofdstuk 4 (pag. 23) § 6.1 (pag. 25 t/m 38) § 6.10, bron 84 en 85 (pag. 106) § 6.10, bron 86 en 87 (pag. 107) § 6.10, bron 92 en 93 (pag. 112 en 113) § 6.10, bron 94 t/m 102 (pag. 114 t/m 122)
Verantwoording door de student van de aangetoonde leeruitkomst: <u>LU 11.1</u> Om deze leeruitkomst te verantwoorden verwijs ik graag naar het stageverslag, werkplan en onderzoek rapportage verbinding Zernike Campus – binnenstad. Deze documenten representeren professioneel taalgebruik en een overzichtelijke structuur zoals hoort bij een officieel verslag of rapportage. De eindpresentatie is nog niet gedaan, maar de opmaak en het taalgebruik zal hier hetzelfde zijn en er zal meer uitleg worden, waar nog onduidelijkheden over zijn.	

Bron 111: competentieverantwoording pagina 8.

LU 12.1

Tijdens mijn stageperiode heb ik ontzettend veel samengewerkt en gecommuniceerd op professioneel niveau. Dat is te zien aan alle directe verwijzingen. Als je gaat lezen in de tekst zie je naar voren komen dat ik tijdens alle project-, werk- en ontwerpessies in grote en kleine groepen samenwerk waarin ik in het begin vrij terughoudend was. Na een tijdje kreeg ik door dat mijn woordenschat en taalgebruik flink ontwikkeld was of professioneel vlak. Dit merkte ik en daardoor ging ik zelfverzekerder communiceren, input geven en actiever meedoen met de verschillende sessies. Hierbij heb ik niet per se een leidende rol, dat is niet voor mij weggelegd, maar ik neem wel een zeer actieve rol en houding aan. Met mijn collega's bij de Gemeente Groningen heb ik over het algemeen een vrij zakelijke houding en dat wordt gewaardeerd, blijkt ook uit de opmerkingen uit **bijlage 6.10, bronnen 92 en 93**. Over de app heb ik een vrijwel altijd een praktisch gesprek met de praktijkbegeleider en ik merk dat dit naar mate de tijd ook beter werd. Mijn houding richting de opleiding, peerreviewgroep en docentbegeleider was ook altijd vrij zakelijk waarin ik niet per se een leidende rol aannam, maar ik liet wel veel van me horen en vroeg veel dingen. Ik merkte dat ik daar mezelf vooral gerust mee stelde omdat ik alles kon vragen zodat ik overal duidelijkheid over had. Als ik over het algemeen kijk heb ik dus een vrij zakelijke houding aangenomen richting al mijn collega's en medestudenten.

27 maart 2021

REVIEWGROEP KEES HUIJING

1. AFSPREK

Tijdens een bijeenkomst van de reviewgroep Kees Huijing, die bestaat uit de volgende personen:

2. DOELSTELLING

Wat is de bedoeling van de reviewgroep? Het is een groep van mensen die samenwerken aan de ontwikkeling van de reviewgroep. Het is een groep van mensen die samenwerken aan de ontwikkeling van de reviewgroep. Het is een groep van mensen die samenwerken aan de ontwikkeling van de reviewgroep.

3. AFSPREK

Wat is de bedoeling van de reviewgroep? Het is een groep van mensen die samenwerken aan de ontwikkeling van de reviewgroep. Het is een groep van mensen die samenwerken aan de ontwikkeling van de reviewgroep. Het is een groep van mensen die samenwerken aan de ontwikkeling van de reviewgroep.

Bron 112: competentieverantwoording pagina 9.

LU 12.2

Tijdens de reviewgroepen waar we alleen afspraken met de studenten om onze werkplan of onze opzet van het stageverslag aan elkaar presenteerde had ik een actieve rol waarin ik feedback gaf over de rapporten of opzetten van de medeafstudeerders. Ik heb door het half jaar heen feedback mogen ontvangen en mogen geven van en aan verschillende mensen en heb dit genoteerd in **bijlage 6.10, bronnen 92 en 93**. Hierin zie je mijn houding naar voren komen tijdens de projecten en wat andere collega's er van vinden. Ook heb ik een V gekregen op mijn werkplan, dat suggereert 'voldoende' feedback. Ik heb ook van mijn praktijkbegeleider feedback mogen ontvangen in de vorm van een beoordelingsformulier. Het uiteindelijk oordeel was een voldoende. Hier kan ik mij in vinden, ik kan nog zeker stappen zetten om na de zomer het een 'goed' te laten worden. Ik neem de genoemde feedback in dat formulier mee naar komend half jaar. Ik probeer alle gekregen feedback te noteren en het mee te nemen naar de toekomst zodat ik er van kan leren en het kan toepassen.

Advies Afstudeerstage	Praktijkbegeleider	Afstuderen Built Environment
C. Algemeen functioneren		
1. Functioneren in teamverband binnen organisatiecultuur		G/V/O
2. Samenwerking met medewerkers/afstudeerders		G
3. Verbaliseren en b.v. overleggen meten en het nakomen van afspraken		V
4. Mondelinge uitdrukkingsvaardigheid		V
5. Schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid		V
6. Omgaan met kritiek en geschiktheid op verbetering		V
7. Flexibiliteit, omgaan met ongewenste situaties		G
8. Eigen initiatief		V
9. Kennen van verantwoordelijkheid, beslissingen		V
Teeltocht		
<i>Je hebt ook soms bijwerkingen, ga ook die niet over het hoofd. Het is maar hebben en teeltocht, een bijwerking, ga er maar mee.</i>		
D. TOTAALINDUK: G/V/O		
Teeltocht		
<i>Rechter heeft goed stageplan en bijna volledige zelfstandig zijn onderzocht en rapportage verslagen. 1. Organisatie: organisatie, stageplan, welke dan loopt verder met je, onderzocht en verslagen je het ook.</i>		

Harry Huisman (College projectgroep Zierke Campus) Ajan Brinke (College Samenwerkend) Esther de Groot (College projectgroep Zierke Campus) Martijn de Wit (Jouit Koning)	- Feedback: "Je brengt en presenteert helder je ideeën en bevindingen. Dat is niet normaal weggevoerd voor elke student dat daar nog je trots op zijn. Je bent wel bereid om het dat zij als jij een belangrijke rol op je gaat nemen, dat kan nog wel eens interessant uitpakken." - Feedback: "Je hebt de laatste opleiding gedaan als jij en ik zie gewoon aan jou dat je graag breken deze stappen wilt. Je wilt een beetje wat het is en ik kan je al vanaf het begin van je stage maar je kan echt merken dat samenwerken en communiceren met jou echt professioneel is. Verder zou je op het gebied van starten en stoppen wat meer input kunnen geven tijdens sessies." - Feedback: "Je vind het top om een student te zien geprikt te hebben zoals jij. Je weet namelijk veel van de campus met als ik, dus daar invallen van in. Daarnaast bring je veel in tijdens onze overleggesprekken en die zijn ook nog wel nuttig." - Feedback: "Het afstudeerplan dat er goed en professioneel uit op wat kleine details na, goed gedaan kanet."
Frank Zijlstra (College projectgroep Zierke Campus) Boudier Rittersma (Feedback naar andere)	- Opmerking: "Moeie uitwerking van de dat-werk, helder beschreven welke variant waar voor staat en goed dat je alle voor- en nadelen benoemd van elke variant." - Aan Weber: "Ik vind het helder beschreven. Ik heb het zelf ook op deze manier. Misschien nog wat meer verwijzen naar de directe en indirecte bijdragen (bijvoorbeeld) en de samenwerking naar af van multijet of iets). Je hebt er nu bij staan: in bijlage 2 worden per competitie en de laatste specifieke verwijzingen gemaakt naar het verslag, ik hoop met groen wilt je hier meer benadrukken? Want je moet goed weten het verslag verwijzen naar de bijlagen en niet alleen de bijlagen naar het verslag? Maar kan zijn dat ik het verkeerd opvat maar dan zou je het wat anders moeten verwoorden dank u."

Bron 113: competentieverantwoording pagina 10.

Opmerkingen docent:

Bron 114: competentieverantwoording pagina 11.